

FOLOFOLA LOTU FAKA'AHŌ

'ISIU

2

'Epeleli – Mē – Sune

2 23

Ongoongo **Lelei**

Faka'aho

TAU'ATAINA

KE 'OUA NA'A FAKATAU ATU

KIJO 'OSI TOTONGI 'A E NGA'AHI FOLOFOLA
TOKONI KO 'ENI 'E HOMAU NGA'AHI HOA NGAUE
KOE'UHI KE LAVA 'O TUFAKI TA'ETOTONGI

Hange ko e vai momoko ki ha laumalie fieinua,
'oku pehe pe 'a e ongoongo **lelei** mei ha fonua mama'o (Lea Fakatata 25:25)

Uebert & BeBe
ANGEL

UEBERT & BEBE ANGEL

'I he ngaahi ta'u 'o e ngāue fakafaifekau taimi - kakato 'i mui 'iate kinautolú, 'oku hoko ai 'a Uebert mo BeBe Angel ko e ongo tāimu'a mo e ngaahi le'ō takimu'a 'i hono fanongonongo 'a e Ongoongo Lelei 'o e 'alo'ofa 'a e 'Otuá ('lukeli) pea mo e ngaahi palōfita i he māmaní. 'I he vaha'a 'o kinautolu, ko e kau fa'u tohi lelei taha kinautolu 'o e tau fakalaumalie, feohi fakaesino, ngaahi pangike lotu, mālohinga 'o e tokotaha tui, mo e ala me'a pehe. 'Oku fekumi fakavaha'apule'anga 'a e kau lea 'i he konifelenisi, pea 'i he'enau hoko ko e kau taki fakaemamani lahi, 'oku nau lau lahi ki he'enau visone, 'ilo, mo e loto-to'a. 'I he'enau hoko ko e kau taki 'o e Siasi Ongoongo Lelei (kau talafekau 'o e Laumalie) mo ma'u 'a e lakanga 'o e palofita, kuo nau tokoni'i ha mo'ui 'e laui miliona 'i he funga 'o e mamani 'i he'enau holi ke ma'u ha ngaahi laumalie 'aki hono 'omi 'a e fakaha 'o e Ongoongo Lelei 'o e 'alo'ofa 'a e 'Otuá ('lukeli).

Semisi 3:5 (KJV)

'Oku pehē pē 'a e mēmipa si'i 'a e 'elelō, pea 'okú ne pōlepole 'i he ngaahi fu'u me'a lalahi. Vakai, hono 'ikai ke tupu ha ki'i afi si'isi'!

'Oku polepole 'a e ngaahi pule'anga ma'ongo'onga pea 'oku 'i ai 'enau fakafiefiemalie 'o fakafalala pe he 'enau ngaahi me'atau lalahi. Ko e fakafalala koia ki he ngaahi me'atau lalahi mo malohi, 'e ma'ulalo leva e ngaahi pule'anga ia 'e ni'ihi ki he ngaahi pule'anga 'e ni'ihi kehe. Ko ho'o me'atau ko ho mālohinga ia! 'Oku mou ma'u ha me'atau mahulu hake ia 'i ha me'afana, pomu pe me'atau mei he ivi faka'atomi. Ko e momeniti pe 'oku ke faka'aonga'i ai 'a e me'atau ko ia, he 'ikai toe tatau ho'o mo'ui, pea 'oku mahulu hake ho'o ikuna 'i hano faka-papau'i mai.

'I he'etau folofola he 'aho ni, 'oku talanoa 'a e Tohi Tapu ko e 'elelo ko e memipa si'isi'i taha ia 'o e sino ka 'oku ne lava 'o 'unuaki'i ha kakai. Manatu'i, ko e fo'i lea 'oku faka'aonga'i 'i he Tohi Tapu ko e "'elelo pe "ngutu" ko e fo'i lea faka-Kalisi ko e "sitoma", 'a ia ko hono 'uhinga ko ha hele pe ko ha me'angaue ke kosi 'aki ha fa'ahinga me'a. 'Oku 'i ai e me'atau 'i ho ngutu ko e 'uhinga ia 'oku ke lava ai 'o tamate'i, langa hake pe faka'auha ha me'a aki pe ngaue ho ngutu. Faka'aonga'i faka-potopoto 'a e me'atau ko ia, pea te ke langa ha ngaahi pule'anga.

Fai he 'ahó ni ha fili fakamātoato ke faka'aonga'i faka-potopoto ho ngutu. Manatu'i kapau te ke 'oange ki ha ki'i tamsi'i ha me'atau, 'oku 'ikai fa'a ta'ele'eia 'a e fakatamaki koe'uhi he 'oku tuku ha me'atau 'i he nima 'o ha taha 'oku 'ikai ha 'ilo. Ko homou 'elelō ke mou langa hake, kae 'ikai ke faka'auha. Lea 'aki 'a e fakalakalaká, mālohí, mo e ivi tākiekiná 'i he tafa'aki kotoa pē 'o ho'o mo'ui.

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

Ko 'eku me'atau 'a hoku 'elelo. 'Oku ou tu'utu'uni mo fakahā te u pule'i ia. 'Oku tokoni 'a e mo'uí ki he tapa kotoa pē 'o 'eku mo'uí. 'Oku ou lea he mo'uí ki he tūkunga mate kotoa pē 'i he'eku mo'uí 'i he huafa 'o Sísuú!

FOLOFOLA TOKONI: Palovepi 8:7

Matiu 13:24 (KJV)

Pea 'oatu 'a e talanoa fakatātā 'e taha kiate kinautolu, 'o pehē, 'Oku fakatatau 'a e pule'anga 'o e Langí ki ha tangata na'e tutuu'i 'a e tenga lelei 'i he'ene ngoué:

'Oku maheni 'aupito 'a e polokalama tautahi mo e kau kapiteni, pea 'oku lahi ange honau ngaahi fatongia 'i he kau taki pe 'o ha timi. 'Oku ma'u 'e he ngaahi pule'anga fakatahataha ha ngaahi tu'unga mo'ui totonu 'oku ne pule'i 'a e ngaahi vaka, kau kapiteni, mo kinautolu kotoa pe 'oku folau 'i he ngaahi vai ma'olunga. Ko e fatongia pe ia 'o ha 'eikivaka ke fakapapau'i 'oku fakahoko 'a e ngaahi founa malu'i kotoa pe, fimetables muimui ki ai, pea 'oku talangofua 'a e kauvaka ki he ngaahi tu'unga mo'ui kotoa pe. 'Oku 'ikai ko e fatongia 'o ha 'eikivaka 'oku 'ikai ke ne tuhu ki he iku'anga ka ke fakapapau'i 'e a'u lelei 'a

e me'a kotoa pe 'i he palakipoe ki hono iku'anga, 'i he tu'unga haohaoo, pea 'ikai ha fakatu'utamaki ki he ni'ihí kehe 'oku nau faka'aonga'i 'a e halanga Tautahi tatau.

'Oku 'i ai ha me'a 'oku mā'olunga ange 'i he kau kapiteni ko 'eni 'o e Tautahi pe sipotí, pea ko e kau kapiteni fakalaumālie pe tukufakaholo ia. 'Okú ke fakafongā'i ha fāmili pe ko ha fa'ahinga ivi tākiekina pau pea 'okú ke hoko ko ha 'eikivaka kiate kinautolu 'oku mou feohí. Na'e fakaha 'e he Tohi Tapu na'e to 'e ha tangata lelei ha tenga lelei, ka na'e ha'u 'a e fili lolotonga e mohe 'a e tangata. 'I he taimi 'oku mohe ai 'a e kau kapiteni 'o e to'u tangata, 'e to 'e he fili hono tenga'i 'akau pe 'o'ona.

'I he Konga Loloto ange ko 'eni 'o e Mo'uí, 'oku 'ikai ha mala'e va'inga, 'a ia ko hono 'uhingá 'oku 'ikai ha feitu'u ia ke mohe ai lolotonga hono tō 'e he filí 'a e feke'ike'i, puputu'ú, mo e ongo'i mā 'i hotau lolotongá. 'Oku tau tokanga 'i he lotú mo e ngaahi kole tāuma'ú, pea he 'ikai ke tau fiu he ko e kau kapiteni tukufakaholo kitautolu.

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

Ko ha kapiteni tukufakaholo au, pea 'e malu hoku fāmili koe 'uhí ko au. 'Oku 'ikai ha feitu'u ia mo'ó e filí, he 'oku ou malu'i au 'i he lotu mo e tautapa 'i he huafa 'o Sísuú.

FOLOFOLA TOKONI: 'Isikeli 33:2-5

Hepelu 12:28 (KJV)

Ko ia te tau ma'u ha pule'anga 'oku 'ikai fa'a ue'i, tau ma'u mu'a 'a e 'alo'ofa, 'a ia te tau lava ai 'o tauhi ki he 'Otuá 'i he anga 'apasia mo e manavahē faka-'Otuá:

'I he taimi 'oku ulo ai ha fo'i 'uhila, te ke sio ki he fa'ahinga 'inisekite kotoa pe 'oku nau fakatahataha'i ia, pea ko e maama ko ia 'oku ne tohoaki'i 'a e fanga 'inisekite, ka 'o kapau te ke sio fakalelei, te ke fakatokanga'i 'e kamata ke mavahe atu 'a e fanga ki'i 'inisekite. Mahalo te nau ha'u ke ma'u ha maama, ka ko e fua 'o e afi 'oku 'ikai ko ha me'a ia 'e faingofua ke 'i ai. 'Oku pehē 'e he Tohi Tapú ko e 'Otuá ko e maama, ka ko la foki 'a e "afi vela." Na'á Ne pehē ko e maama kitautolu 'o e māmaní, ka 'i ha potufolofola 'e taha,

na'á ne ngaahi kitautolu, ko 'Ene kau faifekau, ke tau hangē ko e ulo 'o e afi.

Ko e hako koe 'o Kalaisí, 'o 'ikai ko e māamá pē ka ko e "afi afi". Si'oku kāinga 'ofeina, 'oku mou fu'u 'afu ke matu'uaki! 'Oku 'ikai ha feitu'u 'i ho'o mo'uí 'a e ngaahi mahakí, ngaahi me'a fakatu'utāmaki, mo e fa'ahinga faingata'a'ia kotoa pē. Vela vela, feime'atokoni vela, hu'i, mo tamate'i! Ki he me'a kotoa pe 'oku ne fakahoha'asi koe he 'aho ni, ko e tali ko e AFI! 'Oku ou fekau'i 'a e afi 'o e Laumālie Mā'oni'oní ke ne tutu 'a e me'a kotoa pē 'a e filí 'i ho'o mo'uí 'i he huafa 'o Sīsuú. Hoko atu, fafanga 'a e Folofolá, pea lotu. Ko ho'omou ngaahi lotú 'oku 'ikai ko ha ngaahi lea pē ka ko e malala 'oku vela 'i he ngaahi founga kotoa pē 'oku 'ohofi 'aki e kovi 'i he huafa 'o Sīsuú.

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

Ko ha afi au. 'Oku 'ikai ha feitu'u ke fakamaa'i mo fakamaa'i ai 'eku mo'ui. 'Oku ou fekau'i 'a e afi 'o e Laumālie Mā'oni'oní ke tutu 'a e tipōsiti kotoa pē 'a e filí 'i he huafa 'o Sīsuú!

FOLOFOLA TOKONI

Selemaia 20:9

Matiu 17:1 (KJV)

Pea hili 'a e 'aho 'e ono, na'e puke 'e Sisū 'a Pita, Sēmisi, mo Sione ko hono tokouá, 'o nau 'ohake 'a kinautolu ki ha mo'unga mā'olunga.

'Oku fakatupunga ha fo'i misaile ki ha tu'unga ma'olunga ange 'i he afi 'oku ha'u mei he faka'ai'ai. 'Oku 'alu fakataha 'a e fo'i tiupi silinita pe ko e fo'i misaile mei he kelekele fakataha mo e faka'ai'ai, ka 'i ha ngaahi momeniti si'i mei ai, te ke sio ki he faka'ai'ai to ki he kelekele. 'Oku pehē 'e he Tohi Tapú 'i he taimi na'e hā'ele ai 'a Sīsū ki he mo'ungá, na'á Ne 'alu pē mo ha kau ākonga tokosi'i kuo fili, 'a ia na'á Ne fili 'i he lotolotonga 'o e toko hongofulu mā uá. 'Oku 'ikai 'uhinga ia na'e fehi'a 'a Sisu 'i he kau akonga kehe, ka he 'ikai lava ke ma'u 'e he tokotaha kotoa pe ha ngaahi tu'unga kehe 'o e naunau.

Na'á Ne kai 'a e maá mo e iká fakataha mo e kakai, ka 'i he'enau 'alu ki he liliú, ko ha ni'hi tokosi'i pē na'a nau monū'ia ke mamata ki ai.

Mahalo na'a 'i ai ha kakai na'a nau li'aki koe, ho'o pisinisi, ngaue pe ha me'a, ka 'oku nau 'ilo ha me'a 'e taha: 'oku tatataha ke ha'i 'a kinautolu 'oku mavahe meiate kitautolu ki hotau iku'anga. 'Oku 'ikai lava ke ma'u 'e ha kakai 'e ni'hi 'a e ngaahi feitu'u mā'olunga ange 'oku 'ave kinautolu 'e he 'Otua. Mahalo 'e mole ia meiate koe koe'uhi he 'oku 'ikai ke nau lava 'o ma'u 'a e ngaahi feitu'u 'oku 'ave koe ki ai 'e he 'Otua. 'Oua na'a ke hoha'a 'i he taimi 'oku tuku ai 'enau 'a'ahi, uiui'i, pe vakai'i koe he 'oku 'ave koe 'e he 'Otua ki he ngaahi tapa kehe 'o e mo'ui. 'I ho'o lau 'a e pōpoaki fakaepalōfita ko 'ení, 'oku tñaki atu ai koe ki ha tu'unga mā'olunga ange. 'Oku tu'unuku mai ho'omou lava-me'á, pea 'e mamata 'a māmani ki homou nāunaú.

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

Ko ha kolo au 'oku tu'u 'i ha mo'unga, pea 'oku 'ikai lava ke fufuu'i au. 'Oku ou lotua mo kikite ko e ta'u ní, te u a'u ki ha tu'unga mā'olunga ange, pea he 'ikai ha me'a te ne ta'ofi au 'i he huafa 'o Sīsū!

FOLOFOLA TOKONI: Siuta 1:4

1 Timote 4:15 (KJV)

Fakalaululoto ki he ngaahi me`a ni; foaki kakato ki`ate kinautolu; koe`uhí ke hā mai ki he kakai kotoa pē `a hono tupu`angá.

'E lava ke fufuu`i e feitama `i ha mahina `e taha ki he tolu pe ko ia, ka `oku `i ai ma`u pe ha taimi he `ikai ke ke toe lava `o fufuu`i ia. Ko e me`a tatau pē ki he tāpuaki `a e `Eikí; tatau ai pe pe ko e ha ho`o feinga ke fufuu`i ia, `e kei ha`u pe ia ki he kakai. Na`e fakahā `e he `Aposetolo ko Paulá `i he`etau folofola ki he `aho ní, ki hono foha `o`oná ke fakalaululoto ki he ngaahi tu`utu`uni `a e `Otuá koe`uhí ke hā mai `ene "tupu ki he kakai kotoa pē" ko ha fekau lahi ange ia ke fakalaululoto pe `alu ki he Folofolá koe`uhí ke mamata `a e tokotaha kotoa pē ki he Folofola mo e

fakahā na`á ke tui `oku ngāué. Kainga, `oku `ikai ke tau hu ki ha `Otuá kuo pekia, ka `oku kau hotau `Otuá `i he ngaahi me`a `a e fa`ahinga `o e tangata.

'E hoko ho`o mo`uí ko ha sīpinga `o e me`a `e lava ke fai `e he `Otuá `i he mo`ui `a ha taha. 'E ngaahi koe `e he `Otuá `i he Folofolá mo ho`o ngaahi lotú ke ke hoko ko ha fa`ifa`itaki`anga ki he kakai `i He`ene ngaahi tāpuakí. 'E hā mai ho`o tupu ki he kakai kotoa pē. He `ikai ke ke lava `o fufuu`i ia koe`uhí he na`e folofola hotau `Otuá te Ne foaki atu ha ututa`u ke `oua na`a `i ai ha`o feleoko. Te ke hoko ko ha fa`ifa`itaki`anga `oku `i ai ha `Otuá mo`ui. `Ave `a e Folofola ko `ení ki ho lotó, fakalele `aki ia pea te ke foki mo`oni mai mo ha fakamo`oni!

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

'Oku `iate au `a e tāpuaki `a e `Eikí pea `e `iate au `a hono nāunaú `i he kotoa `o e ngaahi `aho `o `eku mo`uí. 'E mamata ha tokolahi ki he maama `a e `Eikí `i he`eku mo`uí `i he huafa `o Sisuú!

FOLOFOLA TOKONI

2 Kolinito 9:8

Sione 18:37 (KJV)

Ko ia na'e pehē ange ai 'e Pailato kiate ia, Ko ha tu'i he taimi ko iá? Na'e tali ange 'e Sisū, Te ne pehē ko e tu'i au. Ko ia na'e fanau'i ai aú, pea ko e me'a 'eni na'á ku ha'u ai ki māmaní, ke u fakamo'oni ki he mo'oní. Ko ia kotoa pē 'oku 'i he mo'oní, 'oku fanongo ia ki hoku le'ó.

Ko e kaunga ko e tu'unga ia 'o e 'a-onga 'i ha taimi pe feitu'u pau. 'I he taimi 'oku mole ai ha mahu'inga pe mahu'inga 'o ha me'a, he 'ikai fie ma'u ia ke tauhi 'a e me'a ko ia. Ko e ngaahi tefito'i mo'oni tatau pē 'okú ne pule'i 'a e ngaahi me'a 'o e laumālié. 'Oku mahu'inga ho'o tefito'i 'uhinga 'o e mo'uí, pea ko e momeniti pē 'okú ke ta'ofi ai ho'o kaunga ki aí, 'okú ke hoko ai ko ha kanititeiti ki he maté pe mavahe mei aí.

Na'e mo'ui 'a Sīsū 'o a'u ki he ta'u tolungofulu mā tolu 'a ia 'e pehē 'e ha tokolahi 'o kimoutolu na'e fu'u kei si'i ke mate, ka na'e lava Hono misioná. Kuo Ne fakakakato 'a e finangalo 'o 'Ene Tamai 'i he mamani.

'Oku kamata mei he 'ahó ni 'a ho'o hao mei he maté, mahamahakí, mo e ngaahi fakatamakí 'aki hono fakahā ki he 'Otuá 'okú ke mateuteu ke hoko ko ha vaka 'o e lāngilangí. 'Oku nau 'ofa nai kiate koe 'i he taimi 'oku 'ikai ke ke 'i ai ai 'i ho siasí, fāmílí pe ko ia? Kapau 'oku 'ikai ke pehē, ta 'oku 'ikai ha liliu pe ola mahu'inga 'okú ke tēnaki atu ki he fāmílí. 'Oku ou lotua kimoutolu he 'ahó ni ke mou 'aonga 'i he huafa 'o Sīsú! 'I ho'o lau 'a e pōpoaki fakaepalōfita ko 'ení, fakafisi ke ke hoko ko ha tokotaha fakafo'ituitui angamaheni pē ka ko ha vaka 'o e lāngilangí.

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

Ko ha ipu fakalāngilangi au 'i he fale 'o e 'Eikí. Ko 'eku mo'uí ko ha tali ia ki hoku to'u tangatá. Te u mo'uí fuoloa ke mamata ki he angalelei 'a e 'Eikí 'i he'eku mo'uí. 'Ēmeni!

FOLOFOLA TOKONI

2 Timote 2:21

Matiu 10:30 (KJV)

**Ka 'oku lau kotoa 'a e ngaahi tu'oni
lou'ulu 'o homou 'ulú.**

'Oku tokanga'i lahi ange koe 'e he 'Otuá 'i ho'o tokanga'i koé. 'Oku 'ikai ha me'a ia 'e fu'u lahi he 'ikai ke Ne lava 'o mafao atu Hono to'ukupú ke fakalelei'i pe fu'u si'isi'i ke 'oua na'á Ne tokanga ki ai. 'Okú Ne ofi ange kiate koe 'i he tu'unga 'okú ke 'i aí. Mahalo 'e hanga 'e he ngaahi faingata'a 'o e mo'uí 'o 'ai ke ke ongo'i 'okú ke mama'o mei ho 'Eikí, ka 'oku kei tatau pē Hono tu'ungá mei 'itāniti 'o a'u ki he kaha'u ta'engatá. 'Oku pehē 'e he Tohi Tapú na'á Ne lau 'a e ngaahi tu'oni lou'ulu ki ho 'ulú.

'Oku ongo ngalivale ia kiate koe koe'uhi he 'oku 'ikai ke ke sio ki he 'uhinga

'o e tokanga ki ha ki'i tu'oni lou'ulu. Ma'u 'eni, 'oku 'ikai 'uhinga e fo'i lea 'oku faka'aonga'i ko e "fakafikefika" ki he lau fakalukufua. Ke sio ki hono loloto, 'oku 'uhinga 'a e fo'i lea ko e "fakafika" ki he "fakafika", hange ko e tu'oni afo takitaha 'o e 'ulu 'oku 'i ai hono kouti makehe. 'I he taimi te ke fakatooki ai ha tu'oni lou'ulu 'e taha 'i ha saloon, 'e pehe 'e he 'Otuá, "kuo to 'a e fika 00024", ko e lahi 'eni 'o 'Ene tokanga.

Si'oku kāinga, kapau 'e lava 'e he 'Otuá 'o tokanga ki he fanga ki'i me'a iiki fekau'aki mo ho 'ulú, fēfē ho'o pisinisi, malí, mo'ui lelei, pe akó? 'Okú Ne tokanga lahi ange, pea te ke mamata ki hano liliu koe 'i he huafa 'o Sísúú! 'Oku 'i he fofonga 'o e 'Eikí 'a e me'a kotoa pē 'oku fekau'aki mo ho'o mo'uí, pea 'okú Ne 'ofa lahi ange 'iate koe 'i ho'o 'ofa 'iate koé.

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

'Oku 'iate au 'a e fofonga 'o e 'Eikí 24/7, pea 'e fakamo'oni'i Hono nāunaú 'e ha tokolahí 'i he'eku mo'uí. He 'ikai ke u ta'e lavame'a pe mole ha me'a, he 'oku 'iate au 'a e 'Otuá 'i he ngaahi 'aho kotoa 'o 'eku mo'uí. 'Ēmeni!

FOLOFOLA TOKONI

1 Pita 5:6

2 Pīta 1:16 (KJV)

He kuo 'ikai te mau muimui 'i he ngaahi talatupu'a loi, 'i he taimi na'a mau fakahā ai kiate kimoutolu 'a e mālohi mo e hā'ele mai 'a hotau 'Eiki ko Sīsū Kalaisi, ka na'a mau mamata tonu ki hono ngeiá.

Ko e tui ko ha tu'unga ia 'o hono tali 'oku 'i ai ha me'a pe 'oku mo'oni, 'o tatau ai pe pe 'oku fakamo'oni'i pe 'ikai. Ke ke hoko ko ha tangata pe fefine, kapau 'okú ke tui ki ai ta 'oku 'i ai ha palopalema. 'Oku 'ikai ke ke tui 'oku ke taha, ka 'oku ke "ilo'i" 'oku ke 'i ai. 'Okú ke ma'u ha 'ilo 'oku mahu'inga fekau'aki mo e me'a 'okú ke lea 'aki. Ko e tui ko ha tu'unga ma'ulalo ange ia. 'Oku ne tuku ha feitu'u ki he fakakikihi mo e portals 'o e veiveiua. Na'e pehē 'e he 'Aposeoló 'i he'ema muimui pe talanoa kau kia Sīsū, 'oku 'ikai pehē ia ko ha ngaahi talanoa 'eni, ka na'a mau mamata tonu 'i

he ngaahi me'á ni.

'I he'ema ngāué, kuó ma mamata ki hono fakahoko 'e he 'Otuá ha ngaahi mana 'oku 'ikai mafakakaukava, mei he fakamo'uí mo e mana 'o e pa'angá ki he toetu'ú! 'Oku 'ikai ha toe feitu'u ia mo'ó e veiveiua 'iate kitautolu. 'Oku tau 'i ha tu'unga lelei ange, 'o 'ikai ke tau tui ki ai. Ko ha tu'unga ia 'oku taha ai 'a e tokotaha 'oku 'ilo'i mo 'ilo'i. 'Oku tau hū ki ha 'Otuá 'okú Ne fai ha ngaahi me'a fakafo ta'e fa'alava mo 'ilo'i 'okú Ne 'iate kitautolu. Tokanga'i ho 'ataakai pea fa'u ha ngaahi tu'utu'uni te ne liliu ho'o mo'ui 'o ta'engata. 'Oku 'i ai 'a e 'Otuá pea 'oku 'ikai ha 'ata ia 'o e veiveiua. Tatau ai pe pe ko e ha ha me'a 'e tolongi atu 'e he mo'ui kiate koe, 'oku Ne kei hoko pe ko e 'Otuá, pea 'oku ma'olunga ange 'Ene pule 'i he'etau ngaahi palopalema kotoa pe. Na'á ne 'i ai kimu'a pea kamata e taimi pea 'okú ne motu'a ange ia 'i he'eku ngaahi palopalemá. Ko e 'uhinga ia 'oku tau ui ai ia ko e kuonga mu'a 'o e ngaahi 'aho.

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

Ko hoku 'Otuá ko ha 'Otuá mo'ui, 'oku ou hū ki he 'Otuá 'okú Ne malava ke liliu 'eku talanoá 'i ha sekoni 'e ua pea 'i he 'ahó ni 'oku feliliuaki 'eku mo'uí. 'Ēmeni!

FOLOFOLA TOKONI

Taniela 7:22

Sioeli 3:10 (KJV)

Taa'i ho'omou ngaahi huo ki he hele-taa pea mo ho'omou ngaahi hele 'auhani ki he ngaahi tao: tuku ke pehe 'e he vaivai, 'Oku ou malohi.

Ko e tēvoló ko ha tokotaha fakalaumālie 'oku mate fakalaumālie koe'uhí ko 'ene mavahe mei he tokotaha 'okú ne foaki 'a e mo'uí. 'Oku 'i ai ha ngaahi me'a he 'ikai ke ne teitei 'ilo fekau'aki mo koe kae 'oua kuo ke fakatonutonu ia 'iate koe pe. Mei he ngaahi 'aho 'o 'Ātama kia Siopé, ko 'ene founá ke kumi ha fakamatala mei ha tokotaha fakafo'ituitui. Te ne lava pe 'o tala 'oku ke puke pe faingata'a'ia 'i he me'a 'oku ke lea 'aki pe vete. 'Oku ne hiki ha fanga ki'i fakamatala mo faka'ilonga'i ha kalafi mei he fakafekau'aki 'oku ke 'oange kiate ia 'i ho'o ngaahi hoha'a. 'I he taimi 'oku lea 'aki ai 'a e ngaahi

kovi pe fa'ahinga ta'efiemalie, te ne to'o ha me'a mei ai pea lave ai 'i he taumu'a.

'Oku pehē 'e ho'o Tohi Tapú, "Tuku ke pehē 'e he vaivai 'oku ou mālohi .." 'Ikai koe'uhí ko e fakamo'ui na'e hokó ka koe'uhí ko e tui 'oku tau ma'u ki he 'eiki 'o e me'a kotoa pē, ko Sīsū Kalaisi. Fakatokanga'i ange na'e 'ikai ke pehe 'e he Tohi Tapu 'i he taimi 'oku ke hoko ai 'o malohi, ko e taimi ia 'oku ke pehe ai, "'Oku ou malohi!". 'Oku fakahā mai 'e he ffolofolá neongo 'okú ke kei vaivai, ka 'okú ke pehē 'okú ke mālohi lolotonga ho'o kei vaivai, ongo'i e mamahi mo e ngaahi me'a 'oku hokó. 'Oua 'e tatali ke toki ma'u e pa'angá. 'I he ta'u ni, ko e ta'u 'o e pa'anga, fakaha pe 'oku ha'u ho'o pa'anga 'o feto'oaki 'a e fili. He 'ikai teitei piki ma'u 'a e fili ia

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

'Oku fe'unga mo mālohi ange 'a e folofola 'a e 'Otuá 'i ha toe me'a. 'Oku ou fakatukupaa'i au ke lau 'a e Folofolá, pea te u foki mo'oni mai mo ha fakamo'oni.

FOLOFOLA TOKONI

1 Sione 4:4

Kaletia 2:2 (KJV)

Pea na'á ku 'alu hake 'i he fakahā, 'o u fakahā kiate kinautolu 'a e ongoon-golelei ko ia 'a ia 'oku ou malanga 'aki 'i he lotolotonga 'o e kau Senitailé, kae lilo pē kiate kinautolu 'a ia na'e ongoongoá, telia na'a ku lele 'i ha fa'a-hinga founga, pe ta'e'aonga.

'Oku 'i ai e ngaahi tu'unga mo'ui 'a e māmaní ki he me'a 'oku fakatau ki he lavame'á, ka 'i he'etau hoko ko e fānau 'a e 'Otuá, 'oku 'i ai 'etau foun-ga pē 'atautolu. Manatu'i, 'oku tau 'i he māmaní kae 'ikai 'o māmani 'a kitautolu. Na'e pehē 'e Paula na'á ku 'alu hake 'i he fakahā! Ko e fakahaá ko hano fakaava ia 'o e matá, pea toe lahi ange hono to'o 'o e ngaahi malamala'i 'akaú. Ko e lavame'á ko e ola ia 'o e fakahā 'okú ke ma'ú. Tu'un-ga 'i he 'alo'ofa 'a e 'Otuá, kuo faka'a-

onga'i lahi ai au 'i he anga fakapalofita mo e fakamo'ui mahaki, ka ko e me'a pē 'oku 'ikai ko e me'a pē 'okú ne 'ave koe ki 'olunga pe mā'olunga angé. Ko ho'o mahino ki he folofola 'oku ne fakapapau'i ho tu'unga 'i he mo'ui.

'Oku fakapipiki kotoa ho'o pa'angá, mo'ui lelei, mo ho'o pisinisi ki he fakahā 'okú ke ma'ui mei he Folofola 'a e 'Otuá. 'I ho'o feinga ke toe loloto ange ki he Folofola 'a e 'Otuá 'oku kamata he 'aho ní, 'oku ha'u 'a e mā'ā kiate koe, pea 'oku 'aonga 'aupito kiate koe. Fakatukupaa'i koe ki he Folofolá, 'a ia 'oku ui 'e he Tohi Tapú ko ha Lea 'o e kikite 'oku toe pau angé, pea he 'ikai toe tatau ho'o mo'ui! Ko e folofola 'a e 'Otuá ko e tu'unga mo'ui ia ki he lavame'á. 'I ho'o lau 'a e talafekau fakakikite ko 'eni, 'oku ou sio ki he ulo mai 'a e mama ki ho'o pa'anga, pisinisi, mo'ui lelei, mo e ngaahi ngaue. Te ke hoko ko e ola 'o e Folofolá ni, pea 'e hoko ho'o mo'ui ko ha fakamo'oni 'i he huafa 'o Sīsuú!

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

'Oku fe'unga mo mālohi ange 'a e folofola 'a e 'Otuá 'i ha toe me'a. 'Oku ou fakatukupaa'i au ke lau 'a e Folofolá, pea te u foki mo'oni mai mo ha fakamo'oni.

FOLOFOLA TOKONI

2 Pita 1:3

2 Kolinitō 5:20 (KJV)

Ko 'eni, ko e kau fakafofonga kitautolu 'o Kalaisi, 'o hangē 'oku kole mai 'a e 'Otuá kiate kimautolu: 'oku mau lotua 'a kimoutolu ke mou fakalelei ki he 'Otuá koe'uhí ko Kalaisi.

Ko e 'amipasitōa ko ha fakafofonga Falealea ia 'oku 'omi 'e ha pule'anga pe Siteiti 'e taha ki ha fonua muli ko hono fakafofonga. 'Oku fakafalala 'ata'ata pe 'a e 'amipasitōa ki he ngaa-hi naunau mei hono fonua tupu'anga. 'Oku 'ikai uesia ha 'amipasitōa 'o 'Amelika ki Saute 'Afilika 'e he ngaahi liliu 'e ala hoko 'i he tu'unga faka'ekonomika 'o Saute 'Afilika koe'uhi he ko honau tupu'anga ko e vahefonua ia 'o e tupu'anga. 'Ikai ngata ai, ko e nofo'anga 'o e kau talafekau 'Amelika 'i homou fonua 'oku lahi ange ia 'i 'Amelika 'o kapau te ke tu'u ai, 'i matu'aki lelei

fakatipilometika ngaahi founa, 'oku lau koe 'oku ke 'i 'Amelika.

Nofo mo au he taimi ni. 'Oku pehē 'e he Tohi Tapú ko e kau fakafofonga kitautolu 'o Kalaisi, 'a ia ko hono 'uhingá 'oku tau fakafofonga 'i 'a e 'Otuá 'i he māmani. Ko ia 'oku 'ikai ko hatau kongá 'a e ta'e ma'ú koe'uhí he 'oku fakalangi ho fonua tupu'angá pea 'oku 'ikai ke 'i he Langí ha ta'e-fe'unga pe fakahōhōloto. 'Oku tau mo'ui 'i ha māmani 'oku 'i māmani pea he 'ikai teitei mōmoa 'etau me'akai. Tu'u hangatonu ho ongo umá pea fakahā te ke mo'ui 'i he Langí 'i Māmani, he ko e 'amipasitōa koe 'a Sīsū Kalaisi!

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

Ko e 'amipasitōa au 'o Sisu Kalaisi pea he 'ikai ke u teitei ta'e ma'ú ha me'a lelei 'i he'eku mo'ui. 'Oku 'ikai ko 'eku kongá 'a e masivá 'i he huafa 'o Sīsú. 'Ēmeni!

FOLOFOLA TOKONI

Sione 1:12-13

Selemaia 1:4-5 (KJV)

Pea na'e toki hoko mai 'a e folofola 'a e 'Eikí kiate au, 'o pehē, 'i he te'eki ai ke u fa'u 'a e afo 'i he loto keté na'á ku 'ilo'i 'a e va'é; pea 'i he te'eki ai ke tupu hake 'a e ngāuvé mei he manava na'á ku fakamā'oni'oni'i 'a e tefú, pea na'á ku fakanofa ko e palōfita ki he ngaahi pule'angá.

Ko 'etau potufolofola ki he 'aho ní ko e potufolofola ia 'oku pehē 'e he tokolahi taha 'o e kau Kalisitiane 'oku nau 'ilo'i ka 'oku 'ikai ke nau ma'u 'a e fakahā loloto 'oku 'i aí. Ko e me'a 'okú ne liliu koé 'oku 'ikai ko ho'o lau ma'uloto 'a e folofolá ka ke ma'u ha fakahā totonu 'o e folofolá pea ngāue'i ia. Ko e fakahā 'o e folofola 'a e 'Otuá ko e me'a ia 'okú ne 'ohake koé. 'Okú tatau ho'o lavame'á mo e fakahā 'okú ke ma'ú.

Na'e folofola 'a e 'Eikí kia Selemaia, "Na'á ku 'ilo'i 'a kimoutolu ki mu'a pea toki ngaahi 'a kimoutolu 'i he manava 'o ho'omou fa'eé". Ko e fo'i lea ko e "'ilo'i" ko e fo'i lea ko e "Yada" 'i he lea faka-Hepeluú 'oku 'uhinga ia ke ma'u ha 'ilo 'oku mahu'inga. 'Okú hangē ne a'usia fakatāutaha 'e he 'Otuá 'a Selemaia kimu'a pea toki fokotu'u ia 'i he manava 'o 'ene fa'eé.

'E kāinga, na'á ke 'i ha feitu'u kimu'a peá ke ha'u ki he māmaní. 'Okú 'afio'i lelei ange koe 'e he 'Otuá 'i ha toe taha te ne feinga ke fusi hifo koe. 'Okú ke ma'u ha lekooti lelei ange 'o e lavame'a mei he tokotaha na'a ne 'ilo'i koe 'i he 'ao ho kaungame'a, faiako pe faifekau 'i ha toe taha. 'Okú 'oatu fakaha koe 'e he 'Otuá ke ke lavame'a mo tu'umalie pea he 'ikai ke Ne teitei tuku ha taha ke ne va'inga koe. Ko ha mo'unga'i tangata mo sieka koe.

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

Kuo fanau'i au 'i he 'Otuá, pea he 'ikai ha me'a te ne ta'ofi 'eku fakalakalaka 'i he mo'uí ní. Na'e fā'ele'i au ke u pule'i mo pule'i 'a e ngaahi pule'angá 'i he huafa 'o Sísuú.

FOLOFOLA TOKONI

Saame 23:1-2

Loma 8:37 (KJV)

'Ikai, 'oku tau mālohi lahi hake 'i he ngaahi me'á ni kotoa pē 'iate ia na'e 'ofa kiate kitautolú.

Ko e fo'i lea tangata to'a 'o e lotú ko e tokotaha ia 'oku 'oange ki he taukapo lahi tahá. 'I he taimi 'oku fakamatala'i aí, 'oku hangē ia ha taú 'a e lotú, pea 'oku fefa'uhi ma'u pē 'a e kakaí mo ha me'a pe ko ha taha 'okú ne ma'u 'a e mālohi tatau. 'Oku pehē 'e he'etau potufolofola he 'aho ní 'oku tau mahulu hake 'i he kau ikuna ma'á, 'a ia ko hono 'uhingá ko e taimi 'oku mahulu hake ai ha taha 'i he ikuna, kuo fakalaka atu 'a e tokotaha ko iá 'i he keé. Ko e kau ikuna ko kinautolu ia 'oku 'i he tu'unga 'o e tau, ka 'oku mahulu hake 'i he kau ikuna 'a kinautolu kuo nau ikuna, pea kuo nau tangutu, 'o fiefia 'i he ngaahi me'a kovi 'o 'enua ikuna.

Manatu'i, na'e ikuna'i 'a e tēvoló 'i he'ene foki maí pea 'i he'etau lotú 'oku tau fakamālohi'i pē 'etau ikuná, 'a ia na'e 'osi ikuna'i 'e Sīsū Kalaisi. 'Oku ke fekuki mo ha fili kuo ikuna'i; ko ia ai, 'oku 'ikai ke 'i ai ha feingatau, ka ko hono fakamālohi'i pē 'o e me'a na'e fai 'i he ta'u 'e lauiafe kimu'a 'e Sīsū Kalaisi. 'Oua na'á ke teitei tuku ke fakakaukau ho 'atamaí, 'okú ne mā'olunga ange 'i ha fa'ahinga founa. Tokanga'i ho 'ataakai 'aki ha'o fakaha ko ho 'ataakai mo e me'a kotoa pe 'oku ke ala ki ai 'oku 'i he surveillance fakalangi ia. 'Okú ke 'i he Langí 'i Māmani, pea 'oku 'ikai ha feitu'u ke ikuna'i. Haleluia!

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

'Oku ou mahulu hake 'i he ikuna, 'oku 'a'aku ma'u pē 'a e ikuna. 'Oku ou fekau ke ikuna 'i he me'a kotoa pē 'oku ou ala ki aí mo e ta'u ní te u a'usia mo'oni 'a e Langí 'i he Māmani 'i he huafa 'o Sīsú.

FOLOFOLA TOKONI

'Efeso 1:22

'Efesō 5:30 (KJV)

He ko e mēmipa kitautolu 'o hono sinó, 'o hono kakanó, pea mo hono ngaahi huí.

Ko e tokolahi taha 'o e kau Kalisitiane 'oku nau kei pipiki pe 'i he fakaha 'oku tataki kinautolu 'e he 'Otuá. 'Oku ongo fakalaumālie 'aupito 'i he taimi 'okú ke pehē ai 'oku tataki koe 'e he 'Otuá, ka ko ha tefito'i mahino ia ki he me'a 'oku talamai 'e he Tohi Tapú. 'Oku pehē 'e he 'etau potufolofola 'i 'olungá ko e kau mēmipa kitautolu 'o Hono sinó, 'o 'ikai ngata pē 'i he'ene pehē ka ko Hono ngaahi huí mo e kakanó. 'Okú ke 'ilo'i nai hono 'uhinga 'o e me'á ni? 'Oku 'ikai ke toe tataki kitautolu 'e Kalaisi ka ko 'Ene kau tonu kitautolu. 'Oku 'ikai ke Ne kei tataki koe, ka 'okú Ne 'iate koe. 'I He'ene 'a'eva 'okú ke 'eve'eva aí. Kuo 'osi atu e ngaahi 'aho 'okú Ne

tataki ai koé, 'okú ke nga'unu he taimi ni 'i He'ene ngāue.

Tuku ke fakato 'a e mahino ko 'eni 'iate koe pea te ke pule'i ho'o tafaki. 'Oku 'ikai ha mā'olunga 'oku mā'olunga ange 'i he Fungani Mā'olungá. Ko e fakangatangata pe ikuna'i kotoa pē 'i ho halá 'oku 'ikai ko ha me'a noa pē ia 'i he taimi 'okú ke 'ia Kalaisi ai mo Kalaisi 'iate koé. Vakai ki he me'a kotoa pē 'okú ke 'ākilotoa 'aki e mahino ko 'eni ko koe 'a Kalaisi. 'Okú ke mo'ui 'ia Sīsū Kalaisi, 'o ngāue mo ho tu'unga 'okú ke 'i aí. Lea 'aki e mo'ui ki he feitu'u kotoa pē 'oku faingata'a'ia 'i ho'o mo'ui, pea te ke sio ki ha liliu. Ko homou 'eleló ko e lea ia 'a Kalaisi; ko ia, lea 'aki 'a e mo'ui 'i he huafa 'o Sīsú!

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

Ko ha taha au 'o Sīsū Kalaisi, ko hoku 'eleló ko ha tokotaha foaki mo'ui. 'Oku ou fakahā 'a e 'ofá, melinó, mo e tu'umālié 'i he tapa kotoa pē 'o 'eku mo'ui 'i he huafa 'o Sīsú. 'Ēmeni!

FOLOFOLA TOKONI

Ngāue 17:28

1 Kolinito 13:12 (KJV)

'Oku tau vakai fakapo'uli atu he taimi ni 'i ha ipu sio'ata; ka ko e mata ki he mata: ko 'eni 'oku ou 'ilo hano konga; ka te u toki 'ilo'i ai 'o hangē foki ko hono 'ilo'i aú.

'Oku tupu 'a e ivi takiekina 'i he tafa'a-ki 'o e laumalie pe kakano mei hono ma'u 'o e 'ilo fakalaumalie 'oku ma'u 'e ha taha. 'Ai ke mahino 'oku ngaue 'a e kau fakamau pe ko ha toe kau polisi kehe 'o fakatatau mo e malohi 'oku foaki kiate kinautolu 'e he pule'anga. 'Oku nau ngāue 'aki 'a e mafai 'o makatu'unga 'i he mālohi 'oku foaki kiate kinautolu 'e ha sino mā'olunga angé. Mahalo te ke sio ki ha taha 'oku si'isi'i 'aupito hono fa'unga fakatu'asino, ka te nau faka'aonga'i 'a e mafai 'o makatu'unga 'i he 'ilo pe ko hai na'a ne fekau'i mai kinautolu.

'Oku 'ikai ko e Tohi Tapú ko e piokāfafi 'o e 'Otuá pe ko ha tohi ke fakahaai atu e ngaahi ngāue 'a e 'Otuá, ka ko ha sio'ata ia ke ke sio ki ai kae 'oua kuó ke 'ilo'i 'a e 'Otuá 'o hangē ko 'Ene 'afio'i koé. 'Oku 'ikai fe'unga hono 'ilo'i 'o e 'Otuá ka 'oku totonu ke tau 'ilo'i 'o hangē ko Hono 'afio'i. 'Okú Ne 'afio ki ha mo'unga'i tangata, ko ha laine crosser mo ha me'a fakafofo 'iate koe! Na'a mo e konga fakapo'uli taha 'o ho'o mo'ui, 'oku 'afio'i koe 'e he 'Otuá ko ha maama 'oku ne 'omi mo ha malohi ke lau fakataha mo ia. 'Oku ke 'ilo mei he 'aho ni ho tu'unga totonu 'aki ha'o sio ki he sio'ata 'o 'Ene Folofola.

Na'e fakahā mai 'e he 'Otuá ko e ta'ú ni ko ha ta'u ia 'o Hēvani 'i Māmani, pea fakafeta'i ki he 'Otuá koe'uhí ko ha fakafofonga fakalangi kimoutolu ke 'omi 'a hēvani ki he maama fakaemāmani ko 'ení, ko homou tu'unga haohaoá ia!

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

Ko ha 'amipasitōa au 'o Hēvani pea ko 'eku mo'uí ko ha tafakau 'o e Laumālie Mā'oní'oní. 'E 'ikai te u masiva 'i ha me'a 'oku lelei. Te u mo'ui fuoloa ke fakahā 'a e angalelei 'a e 'Eikí!

FOLOFOLA TOKONI

2 Pita 3:18

Sione 7:38 (KJV)

Ko ia ia ‘oku tui kiate aú, ‘o hangē ko e lau ‘a e folofolá, ‘e tafe mei hono kete ‘a e ngaahi vaitafe ‘o e vai mo‘uí.

Ko e founga ‘oku ke fekumi ki ai mei tu‘a ‘oku ‘i loto mo‘oni ia ‘iate koe. Mahalo te ke fehu‘i mai kiate au, “ko e tangata ‘a e ‘Otua, ko e ngaue, mo‘ui lelei, pe visa ‘oku ou fekumi ki ai ‘i hoku loto ..” ‘Ilo!! ‘Oku pehē ‘e he Tohi Tapú ‘e tafe mei ho keté ha ngaahi vaitafe, kae ‘ikai ko ha vaitafe ‘e taha ‘o e ngaahi vai mo‘uí. He ‘ikai ha‘u ‘a e vaitafe ia mei ‘olunga. Tatau ai pē pe ‘okú ke lotua fēfē pe ui ki ai, ‘oku ha‘u ia mei loto. ‘Oku ‘iate kimoutolu ‘a Kalaisi ‘a e ‘amanaki lelei ki he nāunau mo e me‘a kotoa pē kuó ne ‘oatu kiate kimoutolu ‘a e ngaahi pō ‘oku ‘ikai mamohē aí. ‘Ilo‘i ‘oku ‘iate koe ‘a e founga ke fakalelei‘i ‘akí!

Manatu‘i, na‘e mata‘itohi BA ‘a ‘Ātama ‘i he ngoué, ka na‘á ne hiki mo ‘Ivi ‘i hono lotó. Na‘e tokoni‘i pe ‘e he ‘Otua ‘a e me‘a na‘e ‘osi ‘iate ia, kae ‘ikai ki tu‘a. ‘Oku ‘iate koe ha ngaahi founga ke fakalelei‘i ‘akí koe‘uhí he ‘oku ‘iate koe ‘a Kalaisi. Lea ‘akí e mo‘uí, pea ‘e tafe atu e ngaahi vaitafe ‘o e mo‘uí ki ho‘o ngāue fakafaifekau, pisinisí, malí, mo‘ui lelei, akó, mo e me‘a kotoa pē! Ko ha tokotaha ma‘u fakalelei koe, pea ‘i ho‘o lau ‘a e pōpoaki fakapalōfita ko ‘ení, ‘e tokoni‘i koe ‘e he Laumālie Mā‘oni‘oní ke ke ‘ilo‘i ‘a e ngaahi founga kotoa pē ‘oku ‘i loto ‘iate koé. Foaki ‘a e mo‘uí ki he me‘a kotoa pē ‘oku fekau‘aki mo ho‘o mo‘uí ‘o fakafou ‘i ho‘o ngaahi leá mo e ngaahi me‘a ‘okú ke lea ‘akí.

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

Ko ha fale tuku‘anga koloa au ‘o e ngaahi founga fakalelei‘i. Ko Kalaisi ‘iate aú ‘a e ‘amanaki lelei‘anga ‘o e nāunau kotoa pē. ‘Oku ou tu‘utu‘uni ke fakalelei‘i ‘a e me‘a kotoa pē fekau‘aki mo ‘eku mo‘uí ‘i he huafa ‘o Sísuú. ‘Ēmeni!

FOLOFOLA TOKONI

Kolose 1:27

mo‘uí.

‘Īsaia 12:3 (KJV)

Ko ia te mou ‘utu ‘i he fiefia ‘a e vai mei he ngaahi vai ‘o e fakamo‘uí.

‘Oku ‘uhinga ‘a e ta‘e fe‘ungá ki ha si‘isi‘i pe nounou ‘o ha me‘a ‘oku fie ma‘u. ‘E lava ke ma‘u ia ‘i he ngaahi ma‘u‘anga tokoni fakamāmani, nāunaú pe me‘akai fakatupu mo‘ui lelei. ‘I he taimi ‘oku hoko ai hono ta‘e fe‘unga ‘i loto ‘i ha taha, ‘oku fakaiuku ia ki he ngaahi mahaki pe ko e mate. ‘E lava ke faingata‘a‘ia tatau ho‘o mo‘ui fakalaumālié ‘i ho‘o hoko ko ha tokotahá kapau ‘oku ‘ikai ke ke fafanga ‘a e me‘a kotoa pē na‘e folofola ‘a e ‘Otuá ‘oku totonu ke ke ma‘ú. Ko e fakamo‘ui ko ha me‘akai ‘oku potupotutatau, ko ha kofu kakato ia ‘o e me‘a kotoa pe. ‘Oku ‘i ai ‘a e me‘a kotoa pē fekau‘aki mo ho‘o mo‘uí. ‘Oku fie ma‘u ‘a e fakamo‘ui tatau pē ‘oku fie ma‘u ki ho‘o pa‘angá ki ho‘o mo‘ui lelei pea mo e ngaahi tafa‘aki kehe kotoa pē ‘o ho‘o

Na‘e pehē ‘e he palōfita ko ‘Īsaia ke ‘utu mei he “ngaahi vaitupu “ ‘o e fakamo‘uí. ‘Oku ‘ikai pehē “lelei” ‘a e Tohi Tapú ka ko e “ngaahi vaitupu” ‘i he tokolahí, ‘a ia ko hono ‘uhingá ‘oku ‘i ai ha vaitupu ‘o e pa‘angá, mo‘ui lelei, potó, mo e me‘a kotoa pē. ‘I ho‘o lau e Tohi Tapú, ‘ai ke mahu‘inga e taimi mo e ngāué ki he tafa‘aki kotoa pē ‘o ho‘o mo‘uí. ‘Oku mahu‘inga tatau pē ho‘o ngaahi ngāue fakalaumālié ki he ngaahi māfihunga kotoa pē ‘o ho‘o mo‘uí. ‘Oku ‘ikai totonu ke ‘i ai ha me‘a ‘e tonounou ‘i ho‘o mo‘uí. ‘E mamata ‘a māmani ki he nāunaú ‘i ho‘o mo‘uí.

‘I ho‘o lau ‘a e talafekau fakakikite ko ‘eni, tuku ha taimi ke lau ai ‘a e Folofola, lotu mo fai ha ngaahi fakamatala ki he tafa‘aki kotoa pe ‘o ho‘o mo‘uí. ‘Oku mou ‘ilo‘i ‘a e feitu‘u lagging ‘i ho‘omou mo‘ui, pea ko e taimi ‘eni ke ‘omi ai ‘a e fakamo‘ui ki he ngaahi tafa‘aki kotoa pe ‘o ho‘omou mo‘ui.

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

Ko hoku tufakanga ‘a e fakamo‘uí pea ‘i he ‘ahó ni ‘oku ou tu‘utu‘uni mo fakahā ‘oku tau‘atāina ‘a e tapa kotoa pē ‘o ‘eku mo‘uí ‘i he huafa ‘o Sisuú. Ko e pa‘anga, mo‘ui lelei, mo‘ui fuoloa mo e ivi takiekina ko ‘eku kongá ia he ta‘u ni ‘i he huafa ‘o Sisuú!

FOLOFOLA TOKONI: 2 Kolinito 5:17

Matiu 13:58 (KJV)

Pea na'e 'ikai te ne fai ha ngaahi fu'u ngāue lalahi 'i ai koe'uhi ko 'enau ta'etuí.

Ko e tala tukufakaholó ko ha founa ia 'o e tui mo e anga fakafonua 'oku 'oatu mei he to'u tangata 'e taha ki he to'u tangata 'e taha. 'Oku makoni fakaha 'a e kakai 'i he ngaahi tukufakaholo, 'o tatau ai pe pe 'oku lelei pe kovi pea ko e ha pe ha me'a te tau hoko ki ai ko ha ola ia 'o e me'a ni. Ko e taha ia 'o e ngaahi mālohi mālohi taha te ne lava 'o fakafepaki'i e mo'ui 'a ha taha. Na'e pehē 'e he Tohi Tapú na'e 'ikai lava 'e Sīsū 'o fai ha mana lahi 'i He'ene 'alu ki Hono fonua tupu'angá. Fakatokanga'i ange na'e 'ikai ke pehe 'e he Tohi Tapu, "Na'e 'ikai ke Ne fai ia," ka na'e "'ikai ke Ne lava 'o fai," 'a ia ko hono 'uhinga na'a Ne feinga pea 'ikai lava ha me'a.

Neongo ko e 'Otua la 'i he kakanó, ka 'oku 'i ai ha ngaahi me'a na'e 'ikai ke Ne lava 'o fai ma'anautolu koe'uhi ko ha ngaahi tukufakaholo. Na'a nau ngaahi 'a e folofola 'a e 'Otuá ke 'oua 'e 'aonga 'i he'enau ngaahi founa tuí.

Ko ha 'aho fo'ou 'a e 'ahó ni; ko ha momeniti ia ke fakafepaki'i ai e ngaahi tukufakaholo kovi kotoa pe. Ko ho'o mahino fo'ou 'oku 'amoutolu 'a e tu'umālié mo e mālohí. Tui ki he me'a kotoa pē 'oku folofola 'aki 'e he 'Otuá 'o 'ikai ha 'ata 'o e veiveiúá. Kapau na'á Ne pehē 'oku ha'u ha pa'anga, ko hono mo'oní, 'e hoko mai ia! 'Oku 'ikai fekau'aki ia mo e feitu'u na'e fa'ele'i ai koe ka ko e feitu'u 'oku ke 'alu ki ai. 'Oku mou fononga mama'o 'o 'ikai ha toe veiveiua; kapau 'oku nau tui he 'ikai te ke kolosi 'i ha fa'ahinga ta'u pau, 'ai pe ke nau 'ilo'i 'oku ke mo'ui 'o loloa ange ke fakaha 'a e angalelei 'a e 'Eiki. Tuku ke fakahoko 'e homou famili ha tukufakaholo fo'ou 'o e 'ikai ha tonounou pe stagnation. Fa'u ha tukufakaholo fo'ou ma'au mo ho fāmilií.

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

'Oku ou maumau'i 'a e tukufakaholo kovi kotoa pē 'oku fakahoko 'i hoku fāmilií, 'oku tāpuekina lahi au mo hoku fāmilií pea te mau mo'ui 'i ha ngaahi 'aho lahi 'i he'emau mo'uí. 'Ēmeni!

FOLOFOLA TOKONI: Maake 6:5

Sione 6:63 (KJV)

Ko e laumālie 'okú ne fakaake'í; 'oku 'ikai 'aonga ki he kakanó ha me'a: ko e ngaahi lea 'oku ou lea 'aki kiate kimoutolú, ko e laumālie ia, pea ko e mo'ui ia.

'I he taimi 'oku ke lea 'aki ai, manatu'i 'oku 'ikai ko ha ngaahi lea pe 'oku ha'u mei ho ngutu mo vacate e 'ea mani-fi. 'Oku ma'u 'e he ngaahi lea 'okú ke lea 'akí 'a e mālohi ke fakafōtunga ho'o mo'uí ki he lelei tahá pe kovi tahá. 'Okú ke 'i he tu'unga 'okú ke 'i aí koe'uhí ko ha ngaahi lea na'á ke lea 'aki pe ko ha taha kehe. Fokotu'u ha tu'unga ma'olungu mo ha tu'unga mo'ui ki he ngaahi lea 'oku ha'u mei ho ngutu. 'Oku 'ikai ha kaunga 'o e me'á ni ki ho tu'unga fakaelotó; 'oku fekau'aki kotoa ia mo e talanoa 'i he hala ho'o mo'ui 'i he lea. 'Oku fakahehema ha ni'ihí ke lea lelei

'i he taimi 'oku 'i ai ha'anau pa'anga 'i honau kato pe ko ha me'a lelei 'oku hoko, ka neongo ho ngaahi momeniti kovi taha, 'oua na'a tuku ke ha'u 'a e kovi mei ho ngutu!

Na'e folofola 'a Sisu ko e ngaahi lea na'a Ne folofola 'aki ko e laumalie mo e mo'ui. Ko e mēmipa kimoutolu 'o e sino 'o Sisuú pea ko e fo'i lea kotoa pē 'okú ke lea 'akí ko e laumālie mo e mo'ui foki. Kapau 'oku 'i he ngaahi lea 'a e mo'ui, 'oku 'uhinga ia he 'ikai ke nau lava 'o mate. Kapau te ke lea 'aki ha lea kuo maumau, 'e kumi 'e he "maumau" 'a e faingamalie kotoa pe ke mole ai ho'o pa'anga. Lea 'aki 'a e "lavame'á," mo e "lavame'á" te ne kumi koe ke ma'u 'a e tu'umālie mo e tupulaki kotoa pē. Liliu ho'o lea fakafonuá he 'ahó ni 'i ho'o lau 'a e talafekau fakakikite ko 'ení. Fokotu'u ha tu'unga ma'olunga 'i he ngaahi lea 'oku ke lea 'aki pea mo e ta'u ni, te ke mamata ki he naunau 'i he tafa'aki kotoa pe 'o ho'o mo'ui.

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

'Oku ou lea ki he tu'umālié, nongá mo e mālohi 'i he tapa kotoa pē 'o 'eku mo'uí. 'E muimui 'iate au 'a e ongoongo lelei mo e 'alo'ofá 'i he ngaahi 'aho kotoa 'o 'eku mo'uí 'i he huafa 'o Sisuú.

FOLOFOLA TOKONI

Palovepi 18:21

Loma 5:17 (KJV)

He kapau na'e pule 'a e mate faka'ita 'a e tangata 'e ha toko taha; pea ko kinautolu 'oku ma'u 'a e lahi 'o e 'alo'ofá mo e me'afuaki 'o e mā'oni'oni te nau pule 'i he mo'uí 'e ha tokotaha pē, ko Sīsū Kalaisi.

Ko e momeniti pe 'oku lau ai ki he ma'oni'oni, ko e tokolahi taha 'o e kau Kalisitiane te nau fakakaukau ki he founa 'e lava ke nau haohaoa ai 'i he 'ao 'o e 'Otuá mo e founa te nau lava ai 'o ma'u ia. 'Oku ui ia 'e he Tohi Tapú ko ha "me'a'ofa" 'o e mā'oni'oni. 'Okú ke 'ilo'i nai e 'uhinga 'o ha "me'a'ofa"? Ko e me'a'ofá ko ha me'a ia he 'ikai ke ke lava 'o ma'u pe totongi. 'Oku 'ikai ko e ma'oni'oni kiate koe mo au 'a e me'a 'oku tau ma'u ka ko ha me'a ia 'oku foaki tau'ataina ki he taha kotoa pe na'a ne tali hotau 'Eiki ko Sisu Kalaisi.

'Oku 'ikai ha me'a lelei ia te tau lava 'o fai ke ma'u ai ia, ka ko ha kofu kuo foaki mai 'e he 'Otuá kiate kitautolu.

Kuo pau ke 'oua 'aupito na'a kākaa'i koe 'e he tēvoló ke ke fakakaukau te ke lava 'o fai ha me'a ke ma'u ai 'a e mā'oni'oni 'i ho'o ngaahi ngāué. 'Oku 'ikai 'i he ngāué ka 'i he tui ki he ngaahi ngāue kakato 'a e 'Otuá. 'I he taimi 'oku 'afio mai ai 'a e 'Otuá kiate koé, 'okú Ne 'afio'i koe 'o fakafou 'i he mā'oni'oni 'a Sīsū Kalaisí. 'Oku 'ikai ha feitu'u ke nofo ai ho'o ngaahi ngāué 'o hangē ko ia 'oku fekau'aki mo lá pea ko ho fatongiá ke ma'u pē 'a e me'a'ofá .

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

'Oku ou ma'u 'a e mā'oni'oni 'a Sīsū Kalaisí pea ko au 'oku ou sai'ia taha ai 'i he 'Otuá pea te u mo'ui ke mamata ki he hā mai 'ene ngaahi tāpuakí 'i he'eku mo'uí 'i he huafa 'o Sīsúú. 'Ēmeni!

FOLOFOLA TOKONI

Taitusi 3:5

Matiu 28:19-20 (KJV)

Ko ia ke 'alu 'a kimoutolu ' o fakalotu'i 'a e ngaahi pule'anga kotoa pē, 'o papitaiso 'a kinautolu 'i he huafa 'o e Tamaí mo e 'Aló mo e Laumālie Mā'oni'oni:

Ko e taimi 'oku a'u mai ai ki he sipoti, 'oku 'i ai ha feitu'u fakalotofonua, konifineniti, pea ke toki a'u ki he kau hau fakaemamani lahi. 'Oku fu'u tokosi'i ha ni'ihi pea ko e kau hau pe kinautolu 'o e kolo; 'oku 'ilo'i pe kinautolu 'i honau kolo, kae 'ikai 'i ha toe feitu'u. 'I ho'o lau 'eni, 'oku ke 'i he kulupu 'oku ke kau ki ai. 'Oku 'omi 'e he'etau potufolofola he 'aho ni ha fekau 'oku 'ikai 'a e kau akonga pe kau faifekau pe ka kiate kinautolu kotoa! Na'á Ne fekau'i koe mo au ke ta ̄ 'o ikuna 'a e ngaahi pule'angá.

'Oku pehē 'e he ngaahi tatau kehé, "'Alu 'o akonga 'a e ngaahi pule'angá," 'a ia ko hono 'uhingá ko e fakakaukau ki he 'Otuá ke ma'u ha fonua kakato ko ho'o kulupu to'oto'ó. 'Oku ke vakai ki Kanata, Lesotho, Dubai, mo e ala me'a pehe ko 'eku kulupu to'oto'o 'eni. 'Oku ke fu'u fakamamani lahi ke ke 'i he feitu'u fakalotofonua! Tuku ke liliu ho'o fakakaukau 'i ho'o lau 'a e talafekau fakakikite ko 'eni.

'Oua na'á ke fakangatangata pē koe ki ho 'atakai fakalotofonua. Ma'u ha vakai 'ofa faka-'Otuá ki he me'a kotoa pe. Ko ha mo'unga'i tangata koe kuo mateuteu ke pule'i 'a e ngaahi vahefonua! 'Oku tatali mai 'a e māmani kiate koe pea ko e taimi 'eni. Mei he feitu'u 'okú ke 'i aí, mei he ngāue fakafaifekau ki he pisinisi, 'alu atu 'o ikuna'i 'a e ngaahi vahefonua 'i he huafa 'o Sisuú!

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

'Oku ui au ki ha ngaahi pule'anga pea kuo u mateuteu ke ikuna'i 'a e ngaahi vahefonua. 'Oku ou tu'utu'uni mo fakahā 'oku 'ikai ha me'a te ne ta'ofi au 'i he huafa 'o Sisuú. 'Ēmeni!

FOLOFOLA TOKONI

Selemaia 1:1-7

Hepelū 11:33 (KJV)

'A ia ne fakafou 'i he tuí 'a hono fakamo'ui 'o e ngaahi pule'angá, fai 'a e mā'oni'oni, ma'u 'a e ngaahi tala'ofá, mo ta'ofi 'a e ngutu 'o e fanga laioné.

'I ho'o a'u ki he kau taú 'oku 'i ai ha ngaahi fokotu'u kehekehe mo ha ngaahi fatongia kehekehe 'oku fakahoko 'e he kau sōtiá. Mahalo 'e fakapuli kotoa kinautolu ka 'e 'i ai ha ni'ihi 'e 'i he feime'atokoni 'i peito, pea tuitui 'e ha ni'ihi 'a e kameni. 'Oku 'i ai ha kulu-pu makehe 'a ia ko e kau sotia NGAUE MU'A, ko e ni'ihi 'eni 'oku nau tu'u 'i he laine fana. 'Oku nau mateuteu ke fehangahangai mo e ngaahi me'afana vela. Ko e me'a tatau pe ki he kau Kalisitiane mo e ngaahi ngaue'ofa, 'oku 'i ai ha ni'ihi 'oku 'i he kau tau ka 'oku nau toitoi 'i he ngaahi 'apitanga pea mo ha

ni'ihi kuo nau mateuteu ke to'o hake 'a e fatongia ke liliu 'a e mamani!

'Oku fakamatala 'etau folofola ki he kau mo'unga'i tangata 'o e tuí he 'aho ní. Ko e ni'ihi ko 'eni ko ha kau saieniti na'e mateuteu ke 'i he laine 'i mu'a. 'I he hoko mai 'a e fanga laioné mo e fakatanga kotoa pē, na'a nau mateuteu ke taukave'i 'a e ongoongolelei. Fakafisi ke fakafiefiemalie fekau'aki mo ho'o tui faka-Kalisitiane, fototehina 'i he 'uhinga kotoa pe! Kuo taimi ke ke tu'u hake ko ha sotia NGAUE MU'A, 'alu 'i he ngaahi hala 'o malanga'i 'a e ongoongolelei. Faka'aonga'i lelei ho'o me'a'ofa koe'uhi ko e pule'anga pea fai ha fili pau he 'aho ni ke 'i he NGAUE MU'A ki he pule'anga 'o e 'Otua.

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

Ko e pule'anga 'o e 'Otua 'oku ma'a e feke'ike'i pea na'a ku fili ke u hoko ko ha kongá 'o e timi NGAUE MU'A. 'Oku fe'unga 'a e 'alo'ofa 'a e 'Eikí ki he ngāue kotoa pē 'i he huafa 'o Sísuú. 'Ēmeni!

FOLOFOLA TOKONI

Matiu 11:12

1 Kolinito 3:20 (KJV)

Pea ko e tahá, 'oku 'afio'i 'e he 'Eikí 'a e ngaahi mahalo 'a e kau potó, 'oku ta'e'aonga ia.

'Oku lahi ha ngaahi taimi 'oku fakatefito ai 'etau tuí 'i he 'etau ngaahi fehokotakí, akó, pe ivi tākiekiná. Na'e toe lea 'aki heni 'e he 'Aposetolo ko Paulá he 'ikai teitei lāngilangi'ia 'a e tangatá. 'Oku 'uhinga 'eni ke 'oua na'a teitei fakatefito ho'o falala ki he tangata, he ko e 'Otua 'oku 'A'ana 'a e me'a kotoa pe pea kapau 'oku tau 'iate la 'oku tau ma'u foki mo e me'a kotoa pe. Na'e hoko atu e lea 'a e 'Aposetolo ko Paulá 'o pehē, " 'Oku 'amoutolu 'a e ngaahi me'a kotoa pē". 'Oku 'ikai pehē 'e he Folofolá ia 'oku 'amoutolu 'a e ngaahi me'a 'e ni'ihi, ka 'oku 'amoutolu 'a e me'a kotoa pē! 'Oku 'a'au 'a e tu'uaki 'oku ke fie ma'u. Kuo 'osi 'amoutolu 'a

e tu'unga 'oku ke tangi ki ai! Na'e foaki mai 'e he 'Otua' 'a e me'a kotoa pē fekau'aki mo e mo'uí mo e anga faka-'Otua'.

'Oku mou ma'u 'a e me'a kotoa pē 'i homou faka'auhá; sio ki ai, lea 'aki ia pea ma'u ia! 'Oku tu'utu'uni koe ki ha Hēvani 'i he māmaní, ko ha mo'ui 'oku 'ikai hano 'aonga pe ha me'a 'e mole. Na'e ma'u 'e ho'o tamaí ha fanga pulu 'i ha 'otu mo'unga 'e tahaafe, na'á Ne fakatupu 'a e ngaahi maka mahu'inga kotoa pē kimu'a peá ke toki ha'u ki he māmaní. 'Oku fanau'i kimoutolu ki ha tu'i; ko ia, 'e 'ikai te ke masiva 'i ha me'a lelei 'i he huafa 'o Sisuú!

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

'Oku fanau'i au mei 'olunga pea 'oku 'a'aku 'a e me'a kotoa pē. 'Oku 'ikai ko 'eku kongá 'a e masiva. 'E 'ikai te u masiva 'i ha me'a lelei 'i he huafa 'o Sisuú. Te u mo'ui 'i he Langí 'i Māmani!

FOLOFOLA TOKONI

Saame 50:1-14

Luke 1:37 (KJV)

He 'oku 'ikai ha me'a 'e faingata'a ki he 'Otuá.

'Oku 'i ai ha maama lelei ange 'oku kamata ke ke ma'u he taimi pē ko íá 'i ho'o ma'u 'a Sīsū Kalaisí mo ma'u 'Ene 'ilo kakató. 'Oku ui ia ko ha maama 'o e "ngaahi faingamalie ta'e fakangatangata". 'Oku pehē 'e he Tohi Tapú ki he 'Otuá, he 'ikai ha me'a 'e faingata'a, 'a ia ko hono 'uhingá ko e taimi 'okú ke ma'u ai 'a Kalaisi 'iate koé, 'okú ke mo'ui ai 'i ha mo'ui 'oku 'ikai hano ngata'anga. Kuo pau ke 'i māmani ho'o mo'uí he 'okú ke ma'u 'a e tupu'anga 'iate koé, pea 'iate la, he 'ikai ha me'a 'e faingata'a!

'i ho'o lau 'a e pōpoaki ko 'eni ki he 'aho ní, 'oku hiki atu e tafa'aki kotoa pē

'o ho'o mo'uí ki ha tafa'aki 'oku 'ikai fakangatangata e ngaahi me'a 'e malava ke a'usía. 'Alu ki he ngaahi me'a kotoa pē na'á ke tōnōnou ai kimu'á pe ko e me'a na'e hangē ko ha ngāue lahi kiate koé pea te ke foki mai mo ha fakamo'oni, he 'oku 'iate koe 'a e 'Otuá. Manatu'i, ko e māmipa koe 'o e sino 'o Sīsú 'o fakatatau ki he folofolá. Kapau 'oku 'ikai ha me'a te ne ta'ofi 'a Sīsū, he 'ikai lava ke ta'ofi mo koe. 'Oku ou tu'utu'uni mo fakahā 'oku kamata mei he momeniti ko 'ení, he 'ikai ha me'a te ne ta'ofi ho'o fakalalakaká pe fakatoloi ho'o lavame'á 'i he huafa 'o Sīsú!

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

'Oku ou ikuna, pea 'oku 'ikai ha me'a 'e faingata'a kiate au. Ko Kalaisi 'iate aú 'a e 'amanaki lelei'anga 'o e nāunau kotoa pē. Te u mo'ui 'i he Langí 'i Māmani 'i he huafa 'o Sīsú. 'Ēmeni!

FOLOFOLA TOKONI

Filipai 4:11-13

2 Pīta 1:12 (KJV)

Ko ia he 'ikai te u ta'etokanga ke manatu'i ma'u ai pē 'a kimoutolu 'e he ngaahi me'á ni, neongo 'oku mou 'ilo'i ia, pea fokotu'u ma'u 'i he mo'oni 'o e lolotongá.

'Oku 'ikai tu'u ma'u 'a e māmani fakalaumālié mo e fakahaá ka 'oku fu'u longomo'ui mo kehekehe. Ko e ha pe ha fa'ahinga 'ilo 'oku ke ma'u fekau'aki mo e 'Otua, tuku pe ha feitu'u ke lilingi hifo ai ha fakamatala fo'ou mei 'olunga. Kapau te ke fihia 'i he mahino motu'a, he 'ikai ke ke toe kehe koe mei ha taha 'oku fihia he pelepela.

'Oku faka'osi 'aki 'etau folofola 'i 'olungá 'a hono fakamālo'ia'i kitautolu 'i hono fokotu'u kitautolu 'i he mo'oni lolotongá. Fakatokanga'i ange ke 'i ai ha mo'oni lolotonga, 'oku 'uhinga ia 'oku 'i

ai 'a e mo'oni 'o e kuohili mo e kaha'u. 'Oku 'i ai ha ngaahi fakaha 'e ni'ihī 'oku 'ikai ko ha ngaahi mo'oni motu'a 'oku kei heka ai 'a e Siasī. Ke mou 'ilo'i ko e 'Otua 'a e tokotaha 'oku ne fakahoko ha ngaahi mana, ko e fakaha ka ko e fakaha motu'a, ka 'i he lolotonga ni, 'oku tau 'ilo'i 'oku tau ngaue, mo'ui, mo ma'u hotau tu'unga, 'a ia ko hono 'uhinga ko kitautolu 'oku tau fakahoko 'a e ngaahi mana. Ko e kau ngāue mana kitautolu!

'Oku fai 'e Kalaisi 'a e me'a kotoa pē 'iate kitautolu, kae 'ikai ma'atautolu. 'E kāinga, ko e mo'oni lolotongá 'eni! Haleluid! 'I he'etau fefolofolai mo e Folofolá mo fefolofolai mo e 'Otuá 'i he ngaahi lotú mo e lotu tāuma'ú, 'oku tau ma'u ai ha mana fo'ou mei he Langí. 'E kamata ke tukuange mai 'e he 'Otuá 'a e mo'oni lolotongá mo e fakamatala mahu'inga ki ho iku'angá, pea te ke toe lelei ange koe 'i he nusipepa 'apongipongi!

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

'Oku fokotu'u au 'i he folofola 'a e 'Otuá ki he mo'oni lolotongá. 'Oku fakapapau'i 'eku lavame'á koe'uhí he kuo fokotu'u au 'i he finangalo haohaoa 'o e 'Otuá 'i he fa'ahita'u ko 'ení. 'Ēmeni!

FOLOFOLA TOKONI

2 Kolinito 5:7

Luke 18:1 (KJV)

Pea na'á ne lea 'aki ha talanoa fakatātā kiate kinautolu 'o a'u ki he ngata'anga ko 'ení, 'oku totonu ke lotu ma'u ai pē 'a e kakaí, pea 'oua na'a fiu;

'Oku pehē 'e he Tohi Tapú 'oku 'ikai mohe pe mohe 'a e 'Otuá. Ko ha poto pe tekinolosia ia 'okú ne fakatupu ke 'oua na'a teitei mohe pe tulemohe 'a e 'Otuá. 'Oku 'uhinga 'eni 'oku 'ikai ma'u 'e he 'Otuá ha 'aneafi pe 'apongipongi koe'uhí he na'e 'ikai ke teitei mohe. 'Okú Ne 'ā'ā mo mālohi ange koe'uhí ko koe!

'Oku fakahaa'i mai 'e he'etau potu-folofola 'i 'olungá 'a e founga te tau lava ai 'o hū ki he tekinolosia tatau 'a e 'Otuá, 'a e malava ko ia ke 'oua na'a fiu, tulemohe, pe hela'ia. Na'á ne pehē

ke lotu kae 'oua na'a vaivai, 'a ia ko hono 'uhingá ko e momeniti 'okú ke tuku ai ho'o lotú, 'okú ke a'u ai ki ha fa'ahita'u 'o e pongia. 'Oku 'ikai fakapapau'i ho'o ngāu'é 'e he si'isi'i 'a e lotú. Fai mei he 'ahó ni ha fili ke ke foki ki ho'o piki ma'u pea kamata lotu 'o hangē ko ia ne te'eki fai ki mu'á. Mahalo ko ha ngaahi miniti si'i pē 'o e fetu'utaki mo e 'Otuá, ka 'oku 'ikai ta'e'aonga ha lotu. 'Oku foaki 'e he lotú 'a e mo'uí mo e ne matu'uaki 'i he tu'unga kotoa pē 'o ho'o mo'uí.

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

He 'ikai ta'e'aonga 'eku ngaahi lotú. 'Oku ou fakatukupaa'i au ke u lotu mo e folofola 'a e 'Otuá 'i he ta'u ko 'eni 'o e Langí 'i he māmaní, ko e mo'oni te u ha'u mo ha fakamo'oni 'i he huafa 'o Sisuú!

FOLOFOLA TOKONI

1 Tesalonika 5:16-18

1 Kolinito 15:33 (KJV)

'Oua na'a kākaa'i 'a kimoutolu: ko e ngaahi talanoa kovi 'oku fakalielia 'a e ngaahi 'ulungaanga lelei.

'Oku ou tala ma'u pē ki he kakai kapau te ke fakahā mai kiate au ho ngaahi kaungāme'á, 'e faingofua pē ke u tala ho kaha'ú. 'Oku 'ikai fie ma'u ia ke u kikite ka 'i he'eku sio ki ho'omou kautahá, te u lava 'o tala 'a e feitu'u 'okú ke hu'u ki ai 'i he mo'uí. 'E lava ke tānaki atu pe to'o 'e he kakai 'okú ke feohi mo iá ha me'a mahu'inga mei ho'o mo'uí. 'Oku pehē 'e he Tohi Tapú 'oku kovi 'a e 'ulungāanga kovi pe fetu'utaki, 'a ia ko hono 'uhingá 'oku ma'u 'e ho'o kautahá pe kakai 'okú ke fengāue'aki 'a e mālohi ke fakakovi'i koe pe langaki hake koe.

Tuku ha taimi ke ke fakakaukau ai mo faka'aulliki ho'o fakakaukau pē 'a'aú. Kapau 'oku 'i ai ha kakai 'oku 'ikai ke nau tānaki atu ha mahu'inga kiate koe, ta 'oku 'ikai fie ma'u ia ke tauhi kinautolu 'i ho'o mo'uí. Tauhi pē 'a kinautolu 'oku nau tānaki atu ha me'a mahu'inga ki ho'o mo'uí pea liliu koe ke ke hoko ko ha tokotaha lelei ange. 'Oku 'i ho tafa'aki ho'o founga fakalelei'i, 'oku fie ma'u pe ke ke fakafuofua'i ho'o ofi pea tu'usi 'a e parasite kotoa pe 'oku ne fafanga ho toto! Vakai'i ho'o tohi telefoní pea scroll 'i he ngaahi mata'ifika kotoa pē, te ke fakatokanga'i 'oku 'i ai ha kakai 'e ni'ihí 'oku 'ikai ke nau tānaki atu ha mahu'inga ki ho'o lue faka-Kalisitiané, pisinísí pe ha fa'ahinga me'a pē 'oku 'aonga kiate koe 'i he mo'uí. Ko e taimi ma'olunga ia ke 'auhani ai kinautolu mo 'ai ha ngaahi va fetu'utaki lelei ange 'e 'aonga ki he pule'anga.

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

'Oku ou 'auhani 'a e vao kotoa pē 'okú ne 'ākilotoa aú, pea 'e tokoni'i au 'e he poto 'o e 'Otuá ke u fokotu'u ha ngaahi vā fetu'utaki 'oku 'aonga. 'E 'aonga 'a 'eku ngaahi fehokotaki ki he pule'anga 'o e 'Otuá. 'Ēmeni!

FOLOFOLA TOKONI

Lea Fakatātā 4:23

'Ekesōtosi 14:15 (KJV)

Pea na'e pehē 'e he 'Eikí kia Mōse, Ko ia na'á ku tangi lahi ai kiate au? lea ki he fānau 'a 'Isilelí, ke nau laka atu ki mu'a:

Na'e fehangahangai e fānau 'a 'Isilelí mo 'enau palopalema lahi tahá 'i he'enau talamahu'inga ke ha'u mei he ha'amonga faka-'Isipité 'o e tu'unga fakatu'utāmakí. 'I he taimi na'e tuku'ange ai kinaua 'e he felo, na'a ne toe liliu kimui ai hono loto pea kamata ke ne toe tulifua kiate kinaua. Ko e vilitaki ia 'a e fili. Na'a nau 'i he vaha'a 'o ha kau tau faka-'Isipite fulikivanu mo ha vai'afe ngungulu. 'I he fakakauka 'a e palōfita ko Mōsesé ki he'ene tangi ki he 'Eikí, na'e hangē na'e 'ikai fie fanongo 'a e 'Otuá ia ki hono fakafiefia'i 'o e palōfita ma'ongo'ongá. Na'e mahinongofua pē 'ene talí, "'Oua 'e tangi

kiate au kae tuku ke laka atu 'a e fānau 'a 'Isilelí'".

'I ho'o fakahoko 'a e Folofolá he 'ahó ni, fai ha ngaahi sitepu mālohi ki ho'o ngaahi taumu'á. Mahalo 'e 'i ai ha ngaahi faka'ilonga 'o e fakafepaki pe ta'emalava ka 'oku kei hokohoko atu pe 'enau laka ki mu'a. Pea hangē ko hono 'omi 'e he 'Otuá 'a e founa ke fakalelei'i 'aki 'i he'enau a'u ki he tahi kulokulá, te Ne toe 'omi foki 'a e founa ke fakalelei'i 'aki 'i he taimi te ke a'u ai ki he tu'unga 'o e faingata'á. 'Oku liliu 'a e pisinisi ko ia na'e 'ikai te ke 'ilo'i pe te ke teke fefe ki he tu'unga hono hoko 'i ho'o fakahoko ha ngaahi sitepu loto-to'a ki ho iku'anga! Laka atu, pea 'e fetaulaki ho'o mana mo koe 'i he feitu'u 'oku vahe atu ke ke fai. Haleluia!

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

'Oku 'ikai ke u lava 'o ta'ofi he ta'ú ni, 'oku fe'unga pē 'a e 'alo'ofa 'a e 'Eikí kiate au ke u 'ākaivi ai 'a e me'a kotoa pē 'oku ou loto ke a'usiá. 'Oku ou hiki ki ha ngaahi vahefonua fo'ou 'i he huafa 'o Sīsuú. 'Ēmeni!

FOLOFOLA TOKONI

Filipai 4:11

'Ekesōtosi 13:21 (KJV)

Pea na'e hā'ele kiate kinautolu 'a e 'Eikí 'i he pou 'ao 'i he 'aho, ke tataki 'a kinautolu 'i he halá; pea 'i ha pou afi 'i he po'ulí, ke fakamaama kiate kinautolu; ke 'alu 'i he 'ahó mo e po'ulí:

'Oku pehē 'e he Tohi Tapú 'i he mavahe 'a e fānau 'a 'Isilelí mei 'Isipité, 'e hoko 'a e 'Eikí ko ha pou afi 'i he po'ulí pea mo ha 'ao 'i he ho'atā mālie. Na'e 'oange 'e he 'Otuá kiate kinautolu ha 'ātakai mo ha 'ātakai ke malu'i kinautolu mei he ngaahi tūkunga fakamamahi 'o e toafá. 'Oku fu'u fefeka 'aupito 'a e toafá. 'Oku momoko 'i he po'ulí pea 'afu 'aupito he lolotonga 'o e 'aho. 'I he fa'ahinga 'ilo peheé, na'e fili ai 'e he 'Otuá ke 'oange kiate kinautolu ha 'ātakai mo ha 'ātakai 'oku fe'unga. Na'e kehe 'a e me'a na'e a'usia 'e he kakai 'Isilelí mei he me'a na'e a'usia 'e he

ngaahi matakali kehé.

'I ho'o fafanga 'a e Fofolá ni, kuo fakatupu ai 'e he 'Eikí ha 'ātakai makehe ma'au. 'I he taimi 'oku pehē ai 'e he ni'ihí kehé 'oku 'i ai ha me'a 'oku hoko, te ke pehē 'oku 'i ai ha hiki hake. Manatu, ko e 'amipasitooa koe 'o Hevani; 'oku fafanga'i mo 'omi koe mei 'olunga. 'Oku 'ikai ha me'a ke tau manavahe ki ai 'i he mamani koe'uhi he 'oku tau 'i he mamani, ka 'oku 'ikai 'o e mamani 'a kitautolu. 'Oku mei 'olunga hotau 'ataakai. 'Oku tau mo'ui 'i ha Hēvani 'i he māmaní pea ko kinautolu 'oku ha'u 'i hotau 'ātakai te nau fakamo'oni'i mo'oni 'a e 'i ai 'a Hēvani.

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

'Oku ou mo'ui 'i ha Hēvani 'i he māmaní, pea ko e 'amipasitooa au 'o Kalaisi. 'Oku fe'unga 'a e 'alo'ofa 'a e 'Otuá kiate au 'i he huafa 'o Sisuú!

FOLOFOLA TOKONI

Siope 22:29

2 Kolinito 5:17 (KJV)

Ko ia kapau ‘oku ‘i ai ha tangata ‘ia Kalaisi, ko e me‘a fo‘ou ia: kuo mole atu ‘a e ngaahi me‘a motu‘á; vakai, ‘oku hoko ‘o fo‘ou ‘a e ngaahi me‘a kotoa pē.

‘Oku tu‘u laveangofua ‘a e fua ‘o e tangata ki he fa‘ahinga faingata‘a mo e tonounou kotoa pe. Ko e ‘asenita ma‘ongo‘onga taha ‘o e filí ko hono fakamanatu atu ko e fa‘ahinga koe ‘o e tangatá, fanau‘i ‘i he kakanó mo e totó. ‘I ho‘o fakahā íá, kuó ke foaki koe ki he ‘Otua ‘o e māmani ko ‘ení pea ‘e fakapapau‘i mai ho‘o ikuna‘í.

‘I he mālohi ‘o e nofo ‘ia Kalaisí, ‘oku pehē ai ‘e he Tohi Tapú ‘okú ke hoko he taimí ni ko ha kakai fo‘ou! Ko e fo‘i lea ko e “fo‘ou” ko e fo‘i lea faka-Kalisi ko e “kainosa” ‘a ia ko hono ‘uhinga ko

ha me‘a na‘e ‘ikai teitei ‘i ai kimu‘a. Na‘e te‘eki ai ke ke mo‘ui ki mu‘a! ‘I he taimi ‘oku nau feinga ai ke fakamanatu atu ho ngaahi vaivai mo e ta‘e-malava ‘i he kuohilí, ‘ai pē ke nau ‘ilo‘i na‘e te‘eki ai ke ke mo‘ui kimu‘a. Ko ha kakai fo‘ou koe ‘i he funga ‘o e māmani. Na‘e te‘eki ai ke ke mo‘ui, te‘eki ai ke ke faiangahala, pe fai ha fa‘ahinga faiangahala.

Koe‘uhí ko e mahino kiate kimoutolu ‘a e fakahā ko ‘ení, ‘e kamata leva ke mou fakamāama ‘o hoko ko ha me‘a fo‘ou, pea ‘e hoko ‘a e masivá ko ha me‘a ‘o e kuohilí ‘i he huafa ‘o Sisuú! Haleluid!

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

Ko ha tokotaha fo‘ou au, pea ‘oku ou mo‘ui ‘i he tafa‘aki ‘o e ngaahi faingamalie ta‘efakangatangata. ‘Oku ‘ikai fakangatangata ‘eku malava ‘e he ngaahi malohi ‘o e mamani. ‘Ēmeni!

FOLOFOLA TOKONI

‘Efeso 3:20

OSBORN INSTITUTE
of
THEOLOGY

OSBORN INSTITUTE
of
THEOLOGY

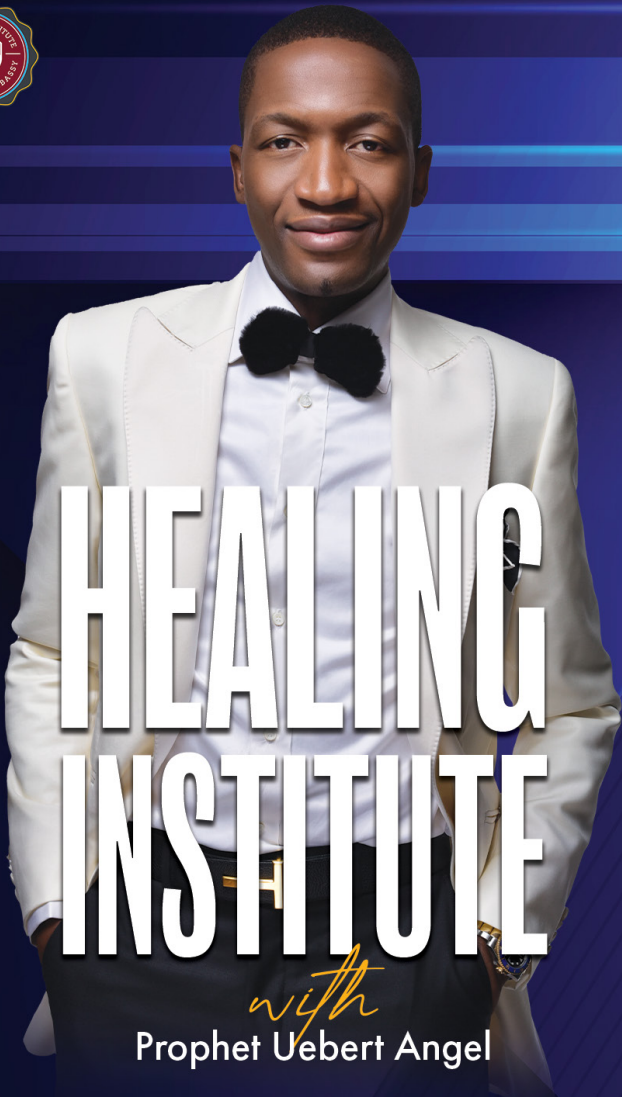
ENROL NOW **FOR NEXT INTAKE**

CERTIFICATE & DIPLOMA

THE OSBORN INSTITUTE OF THEOLOGY FOUNDED BY PROPHET UEBERT ANGEL AND FULLY ACCREDITED BY TRANSWORLD ACCREDITING COMMISSION INTERNATIONAL, PROVIDES AN AWARD-WINNING ONLINE LEARNING PLATFORM THAT EQUIPS MEN AND WOMEN WITH THE REVEALED WORD OF GOD. OIT PREPARES MEN AND WOMEN TO SHARE AND BEAR WITNESS OF JESUS CHRIST TO THE CHURCH AND THE WORLD.

ENROL NOW AT WWW.OSBORNINSTITUTE.COM

HEALING INSTITUTE

with

Prophet Uebert Angel

Networking the world with God's healing power...

BECOME A PARTNER NOW, VISIT

WWW.HEALINGINSTITUTE.ORG

Acts 3:1 (KJV)

Now Peter and John went up together into the temple at the hour of prayer, being the ninth hour.

Some Christians will say, "I don't know how to pray"; when you don't know what to pray and how to pray, it's time you ask the Holy Spirit, who will teach you his patois, unfruitful to the ordinary senses but powerful in the realm of the spirit. As you speak in tongues, portals of Heaven are open with angels descending with your answer. Things that you struggle for, in your business, in your family, in your spiritual walk - will be interceded for by the Holy Spirit in accordance with the will of God as you speak in tongues. Don't neglect your prayer life because that is what sustains you as a Christian. Take it seriously!

Jesus' disciples turned the world upside down by putting on a dangerous garment called 'PRAYER'. The disciples were so wrapped up in prayer that it became a lifestyle. They were always in prayer mode to the point that they named a certain hour of the day 'hour of prayer'. It was a usual way of life for them. No wonder they turned the world upside down in their dispensation. Prayer is the foundation of Christianity. If you can find time to eat, you should equally find time to pray.

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

I am a powerhouse of prayer. I know prayer is not everything, but prayer changes everything. This year, my prayer life will continue to shift to live Heaven on Earth. Amen!

FURTHER STUDY

Psalms 55:17

Ephesians 3:20 (KJV)

Now unto him that is able to do exceedingly abundantly above all that we ask or think, according to the power that worketh in us.

When you place a limit on God's power in your life, that is the extent of God's ability that you will encounter. When you remove the limitations and know that he is Jehovah El Shaddai, the many-breasted God, you will realize that His possibilities to intervene in your life are limitless. His power is there to work in you and through you, so begin to harness this infinite level of God's power that is at work in you today, and you will do exploits for Him. Stop setting boundaries for yourself to what God has called you to do. When God speaks to you, He has the ability to perform that

which He has spoken in the name of Jesus.

Reading today's text, you will realize that God is able, He has the ability to perform that which he speaks. I always tell people that my value is determined by what I say, and my worth is not constrained by figures inferred by pundits. God's ability is extravagant and clearly stated here that it exceeds our comprehension or thinking ability. The problem with most Christians is that they have not come to grasp God's extravagance tangibly associated with God's demonstration of power.

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

My thinking of God's working power will expand. I cannot be limited; my life is bound to influence my generation and will be recorded in Heaven to reflect God's power demonstrated on Earth in the mighty name of Jesus!

FURTHER STUDY:

Romans 16:25

1 Samuel 30:8 (KJV)

And David enquired at the Lord, saying, Shall I pursue after this troop? shall I overtake them? And he answered him, Pursue: for thou shalt surely overtake them, and without fail recover all.

1 Samuela 30:8 (KJV)

Pea fehu'i 'a Tēvita ki he 'Eikí 'o pehē, Te u tuli ki he kulupu ko 'eni? te u ma'u nai 'a kinautolu? Pea ne tali ange, Tulifua: he kuo pau ke ne ma'u mo'oni kinautolu, pea 'oua na'a toe ma'u kotoa kinautolu.

Ko e fo'i lea ko e "tulifua" 'i he fakatāta faka-Hepelū ko e "rādaph" 'a ia ko hono 'uhingá ko e lele ki mui, 'o meimei 'i he loto fakafili, ke tuli, ke puna, ke tuli manu. 'I he taimi na'e fehu'i ai 'a Tēvita ki he 'Eikí hili hono 'ohofi 'e he kau 'Amalekaí hono koló 'o 'ave hono

fāmilí, kau ai 'ene kau sōtía, ko e taumu'a mahino ke tuli 'i he feke'ike'i. 'Oku ou talaange ki he kau Kalisitiane 'oku fie ma'u ha tu'unga pau 'o e mahino mo e fakakaukau ki he ngaue. 'Oku 'i ai e ongo 'oku totonu ke loto fakatōkilalo mo anga'ofa 'a e kau Kalisitiane pea nau tali 'a e me'a kotoa pē, 'o a'u ai pē ki he taimi 'oku kaiha'asi ai 'e he tēvoló meiate kinautolu honau ngaahi fāmilí, koloá, mo'ui lelei, tu'uaki, me'a fakapa'angá mo e fiefiá!

'I he ta'u ko 'eni 'o hēvani 'i Māmaní, kuo lea ai 'a e palōfitá 'i ho'o mo'ui, ko 'eni kuo pau ke ke fakamā'oni'oni 'a e palōfitá; 'alu atu ke fakafoki mai homou famili pea fakaulo atu 'a e 'ofa kuo faka'au 'o momoko, tuli 'a e fili ki hono 'apitanga pea to'o 'a e me'a kuo ne kaiha'a meiate kimoutolu. 'Oku 'ikai totonu ke 'i ai ha fakavaivai, holomui, mo ha fakavaivai kae 'oua kuo ke ma'u 'a e me'a 'oku 'a'au.

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

'Oku toe ake mo fakaivia au ke tuli 'a e fili pea 'omi 'eku koloa. 'Oku ou ma'u 'a e 'Eikí 'i hoku tafa'akí fakataha mo e tokotaha tauhi 'o e Langí; ko ia, 'oku pau 'a 'eku ikuna 'i he huafa 'o Sisuu!

FOLOFOLA TOKONI

Senesi 14:16

1 Corinthians 4:20 (KJV)

For the kingdom of God is not a matter of talk but of power.

Evidently, lack of power is absolute proof that God is not there. There must be a demonstration of power to show God's endorsement. Let me mention here also that having power doesn't necessarily mean that God is present. There can be eloquence of speech, but if there is no power to illustrate the dominance of God's supremacy, then the presence of God becomes a debate. We live in a world and generation that seeks after signs, miracles, and wonders. Even during the days of Jesus, the eagerness and burning desire for signs were never silent.

There is a burden of proof required to show that our God heals and provides, that God is more than able to do exceedingly, abundantly, beyond that which we can think or imagine. Notice everyone who accepts Jesus as their Lord and Saviour is endowed with the power to perform signs, wonders and miracles in the name of Jesus. Power was made available to you long ago, but how much of that power have you exuded? It's now the moment and season for you to rise and show forth God's glory by healing the sick; do not count yourself out and think it's the duty of certain people, no! You have the Holy Spirit in you that does the work; all He needs is your availability, not your ability.

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

'Oku ou 'a'eva 'i he mālohí, 'oku ou 'a'eva 'i he ngaahi faka'ilongá mo e ngaahi me'a fakaofó, 'oku 'ikai ko ha nge'esi ipu au, ka 'oku fonu 'i he mālohi mo e nāunau 'o e 'Eikí. 'Ēmeni!

FOLOFOLA TOKONI

Loma 1:16

Loma 14:4 (KJV)

Ko hai ‘oku ne fakamāu‘i ‘a e tamaio‘eiki ‘a ha tangata kehe? ‘okú ne tu‘u pe hinga ki hono ‘eiki ‘o‘oná. ‘io, ‘e ta‘ofi ia: he ‘oku fa‘a ngaahi ia ‘e he ‘Otuá ke tu‘u.

Na‘e ako‘i kiate au ‘e he ngaahi ta‘u ‘o ‘eku ngāue fakafaifekau‘i ha ngaahi me‘a lahi, fakalaumālie mo faka‘ofo‘ofa fakatou‘osi. ‘I he‘ene hoko ko e foha ‘o e ‘Aposetolo ki he kuonga fakakosipeli faka‘osi ko ‘eni, ‘oku hā‘u ai ‘a Faifekau Kulisi Oyakhilome, ko ha seniale ‘i he tui, ‘i he poto. Ko e taha ‘o e ngaahi me‘a ne u ako mei hoku Tangata ‘o e ‘Otuá ko hono tali mo ui ha taha ‘i he me‘a ‘oku nau loto ke ui kinautolú. Hangē ko ‘ení, kapau ‘oku fie ma‘u ‘e ha Tangata ‘a e ‘Otuá ke ui ia ko “Pīsope” ‘okú ke ui ia ko e “Pīsope”, pe “‘Alekipisope”, tuku ke pehē. Ko e

ha pe ha me‘a ‘e tala ‘e he hingoa, tuku ke pehe. Ko e ‘Eiki ko Sīsú ‘a e ‘Eiki kiate kitautolu kotoa pē. ‘Oku ou tala ki he kaka‘i ke ‘oua na‘a nau teitei tangutu ‘i ha tu‘unga ‘oku nau fie va‘inga ai mo e ‘Otuá, he ko hotau ‘Otuá pē ko ha fakamaau mā‘oni‘oni.

‘Oku ‘omi ‘e he potufolofola ‘o e ‘aho ní kiate kitautolu ha fakakaukau ki he founa ‘oku ngāue ai ‘a e ‘Otuá, ‘a ia ‘okú Ne ‘afio‘i ‘a e ngata‘angá mei he kamata‘angá, ki He‘ene kau tamaio‘eiki. ‘Oku totonu ke hanga ‘e he kupu‘i lea mālohi ‘i he faka‘osinga ‘o e fakamatalá, “he ‘oku lava ‘e he ‘Eiki ‘o ngaahi ‘a kinautolu ke tu‘u” ‘o fakamāma‘i koe ki he fo‘i mo‘oni ko ia ‘oku ‘alo‘ofa ‘a e ‘Otuá. Ko e hā pē ha me‘a kuó ke fanongo ai mei he kau tamaio‘eiki ‘a e ‘Otuá, ko e ‘Eiki ‘okú Ne filí. Ko ho tefito‘i fatongia faka-Kalisitiane ‘i ha fa‘ahinga tūkunga pē ‘oku kau ai ha tamaio‘eiki ‘a e ‘Eiki ke ke lotu, fakamāma‘i mo langa hake kinautolu ‘i he feitu‘u ‘e lava aí.

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

I am an encourager to many; I shall not discourage nor tear down what the Lord has built up. I know God is able to build up anyone even when he falls seven times.

FOLOFOLA TOKONI

Lea Fakatātā 24:16

'Īsaia 53:7 (KJV)

Na'e ngaohikovia ia, pea na'e fakamamahi'i ia, ka na'e 'ikai te ne mafa'a hono ngutu: 'oku 'omi ia 'o hange ko e lami ke tamate'i, pea hange ko e sipi 'i he 'ao 'o hono kau tangata kosi 'oku noa, ko ia 'oku 'ikai te ne fakaava hono ngutu.

'Oku tau a'u ki ha feitu'u 'oku lolomi ai 'e he ongo'ingofua 'a e mo'oni. Kuo pau ke mahino ki he kau Kalisitiane 'oku tau mo'ui 'i ha māmani 'oku tui ai e tēvoló ko ha faka'ilonga 'o e mo'oni, ka ko Sīsū 'a e mo'oni. Ko Sīsū 'a e mo'oni taupotu tahá, ko e 'elito mo'oni, mo e faka'uhinga'i 'o e mo'oni. 'I he 'aho ni, 'oku tau ma'u ha ngaahi mitia fakasosiale nau tokanga'i 'o e mo'oni 'oku 'ikai ke nau 'ilo'i 'a e mo'oni. Kuo fai ha feinga fakamātoato ke sivi'i e kātaki mo e talangofua 'a e kau Kalisitiane. 'Oku

manavasi'i 'a e mītia fakasosialé ki he ivi tākiekina 'o e 'asenita 'a e 'Otuá 'i he māmani, ko ia 'oku nau ta'ofi e kau Kalisitiane.

Kuo pau ke ke 'ilo'i 'oku faka'ata 'etau tui, ko ia kuo pau ke tau lea ke veteki ha ngaahi ikuna'i mo ikuna'i 'a e ngaahi vahefonua. Kapau 'oku 'ikai ngofua ke tau lea ko ha Kalisitiane, 'oku hange ia hano tu'usi 'o e me'akai 'okisikena ki ha tangata. 'Oku tu'utu'uni mai kiate kitautolu 'i he Siope 22:28, "Na'e tu'utu'uni foki 'e He'ene fa'ele'i ha me'a, pea 'e fokotu'u ia ki he tefito: pea 'e uló 'a e mama 'i he ngaahi hala thy" koe'uhi ke ke sio, 'oku 'ikai ko ha fili 'a e fakalongolongo kiate kitautolu, hokohoko atu hono lea 'aki ia, pea 'e ha ho'o hiki hake ke mamata ki ai 'a e taha kotoa.

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

'E kei hokohoko atu pē 'eku lea 'aki e ngaahi folofola ta'e-hano-tatau 'a e 'Otuá 'i he'eku mo'uí, hoku fāmīlī, mo 'eku ngaahi me'a fakapa'angá. 'E 'ikai te u fakalongolongo; 'e ongona hoku le'ó ke liliu 'a e ngaahi iku'angá pea fokotu'u 'a e pule 'i he huafa māfimafi 'o Sīsū.

FOLOFOLA TOKONI: Ngaue 8:32

Matiu 24:7 (KJV)

He 'e tu'u hake 'a e pule'anga ki he pule'anga, mo e pule'anga ki he pule'anga: pea 'e 'i ai 'a e ngaahi honge, mo e ngaahi mahaki faka'au'auhá, mo e ngaahi mofuike, 'i he ngaahi feitu'u kehekehe.

Kuo pau ke tau 'ilo'i ko e ngaahi me'a 'oku hoko 'i he māmaní 'oku 'ikai tupukoso pē. 'Oku hoko noa pē 'a e taimi 'oku fili ai 'a e 'Otuá ke 'ikai 'ilo'i. Ko e 'Otuá 'a e 'Ālifá mo e 'Ōmeká, 'a ia ko hono 'uhingá ko e tokotaha 'okú ne kamata 'a e kamata'angá hili 'a e faka'osi 'o e ngata'angá. Ko e 'Otua na'á Ne tuku ha taimi ke lau e ngaahi tu'oni afo 'ulu 'i ho 'ulú pea 'okú Ne tangane'ia 'i he kalava kotoa pē 'o ho sinó 'oku tōtō atu! 'I he taimi 'oku mahino ai kiate koe 'a e fihitu'u ho'o mo'uí mei loto ki tu'á, 'okú ke 'ilo leva 'oku 'ikai 'ita 'a e 'Otuá

kiate koe ka 'okú ne 'ita kiate koe. 'Oku tau 'i he ngata'anga 'o e ngata'angá, pea 'oku mahu'inga tatau pē 'a e ngaahi folofola 'a Sīsuú mo e taimi na'e fakahā ai kinautolú, he 'okú Ne 'afio'i 'a e ngata'angá mei he kamata'angá.

Mei he folofola 'o e 'aho ni, 'oku 'ikai fie ma'u ke talaatu 'oku tau 'i he ngata'anga; 'oku 'i ai 'a e ngaahi faka'ilonga kotoa pe 'oku 'asi mai ke sio fakapotopoto. 'Oku kikite'i 'e he Tu'i ko Sīsuú tonu pē 'a e me'a 'oku hoko takai 'iate kitautolú. Kuo mau a'usia ha ngaahi faka'au'auhá 'o e ngaahi kongokonga fakaemāmani lahi ne te'eki ke tau mamata ai kimu'a. Ko e Ongongo Leleí, 'i ho'o hoko ko ha Kalisitiané, 'oku 'ikai ke ke fakatokanga'i 'i he hoko 'a e ngaahi me'á ni. Ko hono mo'oní, 'oku talamai 'e he Tohi Tapú ke tau fiefia 'i he taimi 'oku hoko ai 'a e ngaahi me'á ni koe'uhí he 'oku ofi leva hotau huhu'í. Fakafiefia'i, 'oku ngāue 'a e Folofolá!

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

'Oku ou lea atu he taimi ni 'oku ma'u e pa'anga ki he'eku 'akau-ni pangikee, 'oku ou lea he taimi ni ki he'eku pisinisi. 'E fakafōtunga ma'u pē 'e he'eku mo'uí 'a e uho mo e natula fakalangi 'o e 'Otuá 'iate aú 'i he taimi 'oku ou lea 'aki aí.

FOLOFOLA TOKONI

Luke 21:11

'Efesō 2:10 (KJV)

He ko 'ene ngāue fakatufunga 'a kitautolu, na'e fakatupu 'ia Kalaisi Sisū ki he ngaahi ngāue lelei, 'a ia na'e tu'utu'uni 'e he 'Otuá 'i mu'a ke tau 'a'eva ai.

Na'e ngaahi 'e he 'Otuá 'a e tangatá mei he efú kae mānava 'a e laumālie 'okú ne foaki 'a e mo'uí kiate ia, pea hoko 'a e tangatá ko ha laumālie mo'ui. Ko e me'a kuo pau ke mahino kiate kitautolú he 'ikai lava 'e he 'Otuá 'o 'ohifo 'a e mānava ko 'eni 'o e mo'uí ki he tangatá, 'oku punou ki he tangatá pe hū ki he tangatá pea 'ikai lava ke hū 'a e 'Otuá ki he tangatá. Na'e foaki 'a e mānava 'o e mo'uí 'i ha tu'unga na'e pehē 'e he 'Otuá 'oku fe'unga ke fakataipe 'e he tangatá hono tataú mo hono 'ulungāngá. Ko e 'uluaki fakatātā "ma'ulalo ange 'i he 'Otuá" 'oku mā'ulalo ange ia 'i he tohi

'a 'Elohimi ('Otua Māfima'fi), kae 'ikai ko e kau 'āngeló.

Kapau 'oku mo'ui 'iate koe 'a e laumālie tatau na'á ne fokotu'u 'a Sisū mei he pekiá, ta 'oku fie ma'u ke ke kau 'i he natula fakalangi 'o e 'Otuá 'i hono fakahaa'i 'o e mālohí. He 'ikai ke ke lava 'o to'o 'a e afa 'a e 'Otuá pea ngaue fakamavahe'i 'a e malohi. 'Ikai, he 'ikai lava ia! Kamata ke ke ngāue 'aki ho mālohí kuo foaki mai 'e he 'Otuá 'i he loto-to'a, 'oua te ke mā, ko e hīkisiá 'okú ne ta'ofi koe mei ha'o lea 'o hangē ko e folofola 'a e 'Otuá. Lea 'aki e me'a 'oku ke fie sio ki ai 'i ho'o 'akau ni pangikee, lea malu ki ho'o pisinisi, pea 'amanaki 'e ma'u ai. Lea 'aki e ngaahi fakatata mo e fakahokohoko e ngaahi me'a ne hoko, pea te ke 'ohovale 'i he founga 'e liliu ai ho'o mo'ui 'i he huafa 'o Sisuu!

FANONGONGO FAKAEPALOFITA

'Oku ou lea atu he taimi ni 'oku ma'u e pa'anga ki he 'eku 'akau ni pangikee, 'oku ou lea he taimi ni ki he 'eku pisinisi. 'E fakafōtunga ma'u pē 'e he 'eku mo'uí 'a e uho mo e natula fakalangi 'o e 'Otuá 'iate aú 'i he taimi 'oku ou lea 'aki aí.

FOLOFOLA TOKONI

'Isaia 19:25

Sēnesi 1:28 (KJV)

Pea na'e tāpuaki'i 'a kinaua 'e he 'Otuá, pea folofola 'a e 'Otuá kiate kinaua, Fanafanau, mo fakatokolahi, mo fakakakai 'a e māmaní, pea pule ki ai, pea pule ki he fanga ika 'o e tahí, pea ki he fanga manupuna 'o e 'ataá, pea ki he me'a mo'ui kotoa pē 'oku 'alu holo 'i he funga 'o e māmaní.

Ko e tekinolosia kimoutolu 'a e 'Otuá kuo fakaivia kimoutolu ke mou ngāue mālohi mei he momeniti pē 'o e fakatupú, 'a e mālohi ke ikuna'i, pule'i, mo fakakakai 'a e me'a kotoa pē 'oku mou mo'uí, pea 'oku 'ikai totonu ke hoko 'a e nounou mo e mahamahaki ko ha kongā ho'omou mo'uí, koe'uhí he 'oku mou ma'u 'a e fa'ahinga mo'ui Zoe ke fakalelei'i ha kongā 'o ho'omou mo'uí 'oku 'ikai lelei. 'I he kamata'angá, ko ho'o mo'uí ko ha tatau ia 'o e mo'ui

'a e 'Otuá, pea ko ho ngaahi 'ulungāngá 'a e fua lelei mo e mahatafea fakapa'angá. 'I he taimi 'oku ke palopalema ai, ta'ofi ho'o fekumi ki ha ngaahi founa ke fakalelei'i 'aki 'i ha feitu'u kehe, he 'oku ke ma'u 'a e ngaahi me'a fakatekinolosia ke fulifulihi ho'o ngaahi fehalaki pea 'omi ha fulifulihi 'i he folofola 'a e 'Otuá.

'Oku tohi 'i he folofola 'o e 'aho ní 'a e tohi lēsoni fakahinohino 'a e 'Otuá ki he tangatá. Ko e me'a kotoa pē na'e fie ma'u ke ngāue mo pule'i 'e he tangatá na'e fakahōhō loto ia ki he ngaahi lea ko 'ení 'o hangē ko e folofola 'a e 'Otuá. 'Oku mou lava he taimi ni 'o sio ki he 'uhinga 'oku ou pehē ai 'oku takatakai hoku mahu'ingá 'i he ngaahi lea 'oku ou lea 'akí. 'Oku hoko 'eni ki he Kalisitiane kotoa pē; kuo foaki kiate kimoutolu ke mou pule ki he me'a kotoa pē, pea na'e injected 'iate kimoutolu 'a e Sini ke fanafanau, fakatokolahi mo fakakakai. 'Oku tuku koe 'e he 'Otuá ke ke pule ki hono fakatupú 'aki 'a e mālohi ke pule'i mo pule'i 'a e me'a 'oku ha'u kiate koé.

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

I carry God's genes and the spirit of God is resident in me. I cannot fail. In this year of Heaven on Earth my life shall shine forth to show God's glory in the name of Jesus.

FOLOFOLA TOKONI: 1 Kolinito 2:13

Matiu 14:29 (KJV)

Pea 'i he 'alu hifo 'a Pita mei he vaká, na'e 'eve'eva ia 'i he fukahi vaí, ke 'alu atu kia Sísū.

Ko e tefito'i fo'i lea 'oku fie ma'u ke ke laine'i 'i he vāsí ko e "ha'u". Na'e molia kotoa 'a e ngaahi fakamahamahalo 'a e kau akonga, manavahee, mo e tailiili 'i he folofola 'a Sisu kiate kinautolu, "ha'u". Neongo na'e kole 'e Pita 'i he veesi kimu'a 'o e vahe tatau pe, ke fekau'i 'a Sisu ke ha'u, ka na'e folofola pe 'a Sisu "ha'u" 'o 'ikai lave ki he hingoa, ka 'oku 'uhinga ia na'e mei puna hake ha taha 'o e kau akonga pe kotoa kinautolu mei he vaka 'o lue 'i he fukahi tahi 'o hange ko Pita.

'Oku 'uhinga 'a e fo'i mo'oni ko ia na'e lototo'a 'a Pita 'i he 'uluaki sitepu hili hono fekau'i ia 'e he 'Eiki ko Sísuu na'a

ne vekeveke ke ngaue'i 'ene tui, 'o ne fakahalaia'i ai 'a e anga e tafe 'o e vai 'aki 'ene lue atu ai. 'I he hanga hake pē 'a Pita kia Sísuu, na'e sai pē 'ene lue 'i he fukahi vaí. Ko e momeniti pe na'e ngoto ai 'a Pita ko e taimi na'a ne to'o ai hono mata mei he 'Eiki.

Kuo pau ke mahino kiate koe kapau 'e tukutaha ho'o tokangá 'ia Sísuu, 'e ta'e-fakangatangata ho'o a'usia fakaafó, 'e kei hokohoko atu pē 'a e tupulaki ho'o pisinisi, pea 'e tu'ukimu'a ho'o ngāvé mo ho'o mahuingá. Tuku ke hoko 'a Sisu ko ho'o fakama'unga, ko ho paletu'a 'o e malu'i 'i he hokohoko atu 'Ene folofola "ha'u," pea ko e mo'oni, he 'ikai ke ke 'alu hifo!

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

'Oku mahino 'eku tokanga pea he 'ikai fakakuihi au 'e ha kau fakaanga. Kuo ui au ke u fai ha ngaahi ngaue fakalielia, he 'ikai ke u fo'i pe ta'e lavame'a kae 'oua kuo fakaha hoku iku'anga kuo foaki mai 'e he 'Otua he taimi ni pea ta'engata 'i he huafa 'o Sísuu.

FOLOFOLA TOKONI

Ma'ake 9:23

Luke 17:1 (KJV)

Pea toki pehē 'e ia ki he kau ākongá,
'Oku 'ikai lava ke hoko 'a e ngaahi
me'a fakahala ko iá: ka 'e mala'ia ia
'a ia 'oku nau fou mai aí!

Kuo pau ke ma'u 'e he Kalisitiane mo'oni ha laumālie ako'ingofua ke ne tali 'a e fakatonutonú mo valoki'i mo'oni ke toe lelei ange 'enau mo'uí. Ko e mo'oni, kapau te ke fili ke 'oua na'a ke teitei liliu, ko e faingofua taha 'o e ngaahi fakatonutonu 'e fai ia ko ha hia. 'Oku hange 'a e ta'etokanga 'oku folo hifo 'e he faihala ko ha kona mamalie 'oku to'o 'e he tokotaha 'oku faihala. 'E fufulu mamalie 'e he me'a ni ho ivi, nenefu ho'o visone mo taki hala'i fakafepaki ho'o tokanga, 'oua na'a tricked 'e he fili. 'Oua na'á ke teitei 'ita 'i he fanga ki'i me'a Tki pe ngaahi me'a

muná. Fili ke ke fiefia 'i he fehengahangai mo e faingata'á. Ako ke ke fa'a fakamolemole 'i he taimi 'oku 'ita aí, pea 'oua na'á ke hoko ko e tokotaha 'oku fai ki ai ha fehālaaki.

'Oku fakahā mai 'e he folofola 'o e 'aho ní ko e faihalá 'oku pau pē ia 'i he'etau fengāue'aki mo hotau kaungā Kalisitiane. Neongo iá, 'oku 'ikai totonu ke 'ita ha Kalisitiane 'oku fonu he laumālie 'i he taimi 'oku fakatonutonu aí. 'Oku 'i ai e taimi he 'ikai lava ke hoko 'a e tupulaki fakalaumālie 'i he fakamavahe'i pe fakatonutonu. 'Oku 'i ai ha fekau ki he tangata 'a e 'Otuá ke fakatonutonu mo fakamāma'i, 'oku fakahoko kotoa 'eni 'i he 'ofa ke fakamālohia 'a e Kalisitané. 'E hanga 'e ha tamai 'oku 'ofa 'i he'ene fānaú 'o valoki'i kinautolu 'aki 'a e taumu'a pē ke langa hake kinautolu ki ha ngāue lahi ange 'oku hanga mei mu'a. 'Oku ou fakahā ki he kakaí 'i he lolotonga 'o e ngaahi momeniti fakapalōfitá ke nau tali ha fa'ahinga ongo'i ta'efiemālie 'i ha ngaahi miniti si'i pea nau a'usia ha mo'ui nāunau'ia 'i he kotoa 'o 'eku mo'uí. Tuku ke hoko 'eni ko ho'o fakakaukau.

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

'Oku tu'u ma'u hoku loto 'i he 'Eiki pea he 'ikai ue'i au 'e he ngaahi faikovi neongo honau malohi. Te u ma'u hoku mālohí mei he Folofola 'a e 'Otuá mo fakahā hono ikuna'i 'o e faihala kotoa pē 'i he huafa 'o Sisuú!

FOLOFOLA TOKONI: 1 Pita 2:23

Matthew 13:25 (KJV)

Matiu 13:25 (KJV)

Ka 'i he lolotonga 'a e mohe 'a e tangatá, na'e ha'u hono filí 'o tutuu'i 'a e teá 'i he vité, pea 'alu ia.

'I he potufolofola ko 'eni, na'e 'ikai ke to 'a e fili 'i he taimi na'e 'a ai 'a e tangata Tutuu'i; na'e 'ikai ke 'asi mai 'a e fili 'i he taimi na'e fakatokanga mo tutuu'i ai 'a e tangata tutuu'i. Na'e mama'o 'aupito 'a e fili mei he feitu'u na'e 'i ai e ngoue'anga 'i he taimi na'e to'o ai 'a e tangata tutuu'i mei he tulemohe. Na'e kamata ke tutuu'i 'e he fili hono tea fakatu'utamaki 'i he taimi na'e mohe ai 'a e tangata tutuu'i! Ko ha ta'u 'eni 'o Hēvani 'i Māmani. 'Oku 'ikai ha mohe 'i he Langí, 'ikai ha taimi ke mohe ai pe mātōtō ā. 'Oku mahino, ko e ki'i mohe si'isi'i ko ia mo e feinga ke mohé ko e hala ia ke hū ai 'a e filí ki ho mala'é, piš-

inisi, ki ho'o ngaahi me'a fakapa'angá, ki ho'o nofo-malí, ki ho'o fānaú, ho malí, ki ho'o ngāue ma'u'anga mo'ui!

Ko e palopalema 'oku tau ma'u 'i he Siasí ko e mohe 'a e tokolahi taha 'o e kau Kalisitiané; pea a'u 'o 'ave ia 'e ha ni'ihí ki he Lotú! 'I he ta'u ko 'eni 'o e "PA'ANGA" kiate kinautolu 'i he pisinisi, 'oku 'ikai ke toe 'i ai ha taimi ia ke mohe ai. Tuku ke 'ā'ā ho matá ke malu'i homou fāmilí mei ha 'ohofi fakafokifā mei he filí. Fakapapau'i 'oku fonu e 'ātakai kotoa pē 'i homou falé 'i he 'ao 'o e 'Eikí pea 'okú ke kau ki he ngāue ho'o tamaí. 'Oku fakalea peheni ia 'e he Tohi Tapú 'i he Lea Fakatāta 6:10-11 "Ki'i mohe si'i, ki'i tulemohe, pea ki'i peluki 'a e nimá ke mātōtō; pea 'e hoko mai 'a e masiva kiate kimoutolu 'o hange ha kaiha'a mo e honge 'o hange ha tangata kuo fakamahafu".

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

Ko ha taha fakatupu maumau au 'oku 'ikai ke u lava 'o ta'ofi. Ko ha kolosi 'anga au. Ko ha tokotaha vikita au, kae 'ikai ko ha taha 'oku ngaohikovia. He 'ikai ke u toe fakafiefia'i 'e au 'a e mohe kae 'oua kuo u fakakakato 'eku ngaue kuo foaki mai 'e he 'Otua! Haleluia!

FOLOFOLA TOKONI: Saame 127:2

1 Kolinitō 3:6 (KJV)

Na'á ku tō 'a e Motu 'Otuosí 'o fu'ifu'i, ka na'e foaki 'e he 'Otuá 'a e tupu tokolahí.

'Oku fa'a pehe 'oku 'ikai fie ma'u 'e he 'Otua ho'o malava ka ko ho'o faingamalie. Ko e 'Otuá 'a e tokotaha 'okú ne fakafe'unga'i 'a e uiui'i. 'I he taimi 'oku ke fakata'e'aonga'i ai koe ki he ngaue 'a e 'Otua mo ongo'i vaivai, 'ai ke mahino kiate koe 'oku fakahao-haoa'i 'a e ivi 'o e 'Otua 'i ho vaivai. 'I he taimi 'okú ke faka'atā ai koé, 'oku 'i ai ma'u pē ha me'a ke fai 'i he fale 'o e 'Eikí. 'Oku 'i ai ha tafa'aki pau 'e taha 'oku fe'unga ai 'a e tokotaha kotoa pe, pea ko hono foaki ia ke fakapapau'i 'oku mafola atu 'a e Ongoongo Lelei 'o e 'alo'ofa 'a e 'Otua ki he ngaahi pule'anga mo e ngaahi konitineniti kotoa pe. 'I ho'o lau 'eni ko ha founga

ngāue tokoní, 'okú ke 'ilo'i leva ko e fē pē ha taimi 'oku fefononga'aki mo fakahoko ai 'e ha Tangata 'a e 'Otuá ha ngaahi mana mo ha ngaahi fakamo'ui, 'okú ke 'iate ia.

'Oku fakamatala 'a e potufolofola ki he 'aho ní ki ha siakale 'e tolu 'oku kau ki ai 'i he taimi 'oku fai ai 'a e ngāue tokoni 'i he sino 'o Kalaisí. Ko kinautolu 'oku nau kamata 'a e founga ko e kau 'akau, ka ko hono to 'o ha Siasi ko e kamata'anga pe ia. Kuo pau ke fu'ifu'i ma'u pē 'a e Siasi 'aki 'a e folofolá pea ma'u ai pē. 'Oku totonu ke fakafiefia kiate koe ke ke kau 'i he ngāue fakafaifekau 'i ha fa'ahinga potungāue pē mo ha fa'ahinga me'a pē te ke lava. Ko e taumu'a taupotu tahá ke laka ki mu'a 'a e pule'anga 'o e 'Otuá. Ko ho'o loto veveveke pe ki ha fa'ahinga potungāue pe 'i he ngaue fakafaifekau, 'ai ia ko ho uiui'i; 'oua 'e tatali ke toki kole atu. Fokotu'u ke ke ngāue.

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

'Oku ou ma'u 'a e uiui'i mo e me'afokasi ke kau 'i he ngāue 'a e 'Eikí. He 'ikai ke u toe lava 'o tangutu pe fakafiefiemālie, 'oku ou manatu 'i 'e paotoloaki 'e he'eku ngāué 'a e pule'anga 'o e 'Otuá he taimi ni pea ma'u ai pē 'i he huafa 'o Sísuú!

FOLOFOLA TOKONI

Matiu 6:33

Teutalonome 2:25 (KJV)

Te u kamata 'i he 'ahó ni ke tuku 'a e manavaheé mo e manavahē ki he ngaahi pule'anga 'oku 'i he lalo Langí kotoa, 'a ia te nau fanongo ki he tauteá pea mamahi koe'uhí ko e mamahí.

Na'e makatu'unga e mavahe 'a e fānau 'a 'Isilelí mei 'Isipité 'i he folofola 'a e 'Otuá na'e folofola 'aki 'e Mōsese te nau ma'u ha fonua 'oku tafe 'a e hu'akaú mo e hu'a honé. Ko e 'Otuá 'a 'enau founa ngaue fakamamani lahi (GPS) 'a ia na'a ne fekumi kiate kinautolu 'i he vela vevela 'o e toafa 'i he malumalu 'o ha 'ao 'i he 'aho ke mahino kiate kinautolu 'a e vela mo e pou afi 'i he po'uli ke 'oange kiate kinautolu ha mafana mei he mafana 'o e momoko he po'uli. Na'e makehe mo ta'e-hano-tatau 'a e founa 'a e 'Otuá ki hono fakatolonga 'enau mo'ui. Ko e

'Otuá tatau pā 'eni 'oku tau ngāue ki aí 'a ia ko 'ene palaní ke nofo 'iate kitautolu he taimí ni koe'uhí ke 'oua na'a 'i ai ha nofo'anga 'i ha taimi 'e ni'ihí ka ko ha nofo'anga tu'uloa.

Fakatokanga'i ange 'i he 'iate koe 'a e laumālie 'o e 'Otuá, 'e hanga 'e ho'o 'i aí 'o fakatupu ha taha koe'uhí ko hono tu'unga tonú. 'I ho'o 'asi he me'a 'oku hokó, te ke hoko ko e ivi fakalotoa, pea 'e fuesia 'e he me'a 'okú ke lea 'akí 'a e mamafá mo e mālohí. Ko e tu'unga 'eni 'okú ke 'i ai 'ia Kalaisí. 'Oku ui kimoutolu ki he ngaahi pule'anga 'o e kau ākongá, maumau'i 'a e masiva kuo laui to'u tangata hono 'ohofi homou fāmīlī, pea hoko ko ha makinito ke tohoaki'i mai 'aki ha pa'anga 'i he ta'u ko 'eni 'o Hēvani 'i he Māmaní.

FANONGONONGO 'A E PALŌFITÁ

'Oku ta'e-ha-mele 'a e Folofola 'a e 'Otuá, pea he 'ikai lava ke talanga'i 'Ene lipooti fekau'aki mo 'eku ngaahi me'a fakapa'angá. 'Oku ou lipooti e Ongoongo Leleí, 'oku 'ikai ta'e fakafonu e ngaahi lea 'oku ou lea 'akí. 'Oku nau ma'u 'a e mālohí pea fonu 'i he mo'uí. Ko au 'oku pehē 'e he 'Otuá ko au. 'Ēmeni!

FOLOFOLA TOKONI: 'Ekesotosi 23:27

Ngāue 20:24 (AMP)

Ka 'oku 'ikai ke u lau 'eku mo'ui ko ha me'a mahu'inga pe mahu'inga kiate au, koe'uhi ke u lava [i he fiefia] 'o faka'osi hoku hala pea mo e ngave ne u ma'u mei he 'Eiki ko Sisuu, ke u fakamo'oni'i faivelenga 'a e ongoongo fakafiefa 'o e 'alo'ofa [mahu'inga, ta'e-hano-mele] 'a e 'Otuá [a ia 'oku ne fakatau'atina'i kitautolu mei he ongo'i halaia 'o e angahala mo foaki kiate kitautolu 'a e mo'ui ta'engata].

'I he'eku kamata malanga mo ako'i e pōpoaki 'alo'ofá, na'a mo e kau Kalisitiane na'e 'ikai mahino kiate kinautolu 'a e fakahaá. Ko ia, na'a nau faka'uHINGA'i kovi 'a e 'uhinga kakato 'o e pōpoaki 'alo'ofá. Kuo pau ke fakamamafa'i heni ko e 'alo'ofá 'oku 'ikai ko ha laiseni ia ki he angahalá. Ko e angalelei ia 'a e 'Otuá 'okú ne taki ha

taha ki he fakatomalá. 'I he taimi 'oku lōmekina ai kimoutolu 'e he angalelei 'a e 'Otuá, 'oku mou ha'isia ai ke mou afe 'i he taimi 'oku mou fakavai soosi ma'u ai pē 'i He'ene 'ofá. 'Oku hanga 'e he fakamatala 'oku lahi ange 'o fakamahino'i mai ko ha me'a'ofa "fakamamahi", "mahu'inga" 'oku ne fakatau'atina'i koe mei he ongo'i halaia 'o e angahala, 'a ia 'oku mole pe 'a e faka'ilonga.

'Oku fu'u malohi 'aupito 'a e mo'oni 'o e 'alo'ofa, pea 'i he taimi 'oku ke fakakaukau ai 'oku ke fai ia he taimi ni, 'oku kei hokohoko atu pe hono tu'umalie koe 'e he 'Otuá 'i he 'ofa 'oku 'ikai hano ngata'anga. 'Oku 'ikai teitei ta'ofi 'e he 'Otuá ho'omou 'ofa 'iate kimoutolú. Na'e faka'ilonga'i ia 'e he 'Aposetolo ko Paulá 'i he Loma 8:1 "Ko ia 'oku 'ikai ke 'i ai ha fakahalaia kiate kinautolu 'oku 'ia Kalaisi Sisuú, 'a ia 'oku 'ikai 'a'eva 'i he kakanó, kae fakatatau ki he Laumālié."

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

Ko e ola au 'o e 'ofa mo e tokanga ta'e-tukua 'a e 'Otuá. Kuo ui au ke u ma'u e lelei 'o e 'alo'ofa 'a e 'Otuá. 'Oku fu'u lelei 'a e me'afaoaki ko 'eni ke tui, ka 'io, 'oku mo'oni, 'a e mo'oni 'oku ou mo'ui he taimi ni 'i he ta'u ko 'eni 'o Hevani 'i mamani. 'Ēmeni!

FOLOFOLA TOKONI

1 Kolinito 15:58

Luke 7:13 (AMP)

'I he mamata 'a e 'Eikí kiate iá, na'á Ne ongo'i ha manava'ofa lahi kiate ia pea Ne pehē ange, " 'Oua te ke tangi".

Ko e taimi pē 'okú ke ongo'i mālohi aí, 'okú ke fakaava hake leva koe ke ke ala atu ki ha tu'unga 'alo'ofa 'e taha 'a ia 'oku kamata ke tafe atu ai 'a e fakamo'uí ki ho sinó ki he ngaahi me'a 'okú ke faingata'a'ia aí pea 'i ho'o ala ki he mahakí, 'oku nau sai. Kapau 'oku 'ikai ke 'i ai ha ngaue 'iate koe 'e fena-pasi mo e faingata'a'ia 'a e tokotaha pea fakatupu ha 'ataakai 'e tafe mai ai e malohi 'o e 'Otuá, ta kuo ke kamata ke fai ha ngaue ta'e'aonga.

'Oku faingata'a pe ta'emalava kapau 'e 'ikai ue'i koe 'e he ngaahi faingata'a, ngaahi fie ma'u, mo e ngaahi vaivai 'a e ni'ihi kehé, 'a ia 'oku hangē

ia ko hano ongo'i hono fulfuluhi holo koe 'e he ngakau ke fakatupu ha mamahi lahi kiate koe, ka 'okú ke loto ke ngāue 'aki koe 'e he 'Otuá ke fakamo'uí kinautolu! 'E lava pē ke 'i ai 'a e 'elemēniti 'o e manava'ofá, ka 'oku fie ma'u ke ue'i 'a loto 'i he kamata'angá pē. 'Oku hanga 'e hono hiki 'o ue'i ha me'a 'oku 'ikai lava ke fakamatala'i ke fakatupu 'i ho laumālié. 'Oku hangē ia ko e ongo'i e ngaahi mamahi 'o e tokotaha 'okú ne fie ma'u e fakamo'uí. Ke fakamo'uí 'a e taha faingata'a'ia he kanisaá, 'a e kau suká, 'a e tulí mo e noá; kuo pau ke ke ongo'i 'a e me'a 'oku nau ongo'i mei loto ki tu'á, pea 'e tafe mai 'a e mālohi faifakamo'uí 'o e 'Otuá mei ho'o ngaahi faingata'a'ia 'i ho'o 'unu 'o ofi ki he mahakí.

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

Te u 'a'eva 'i he mālohi faifakamo'uí 'o e 'Otuá. Kuo pani au ke fakamo'uí 'a e mahakí. Ko ia, te u ongo'i 'a e me'a 'oku nau ongo'í, te u a'usia 'a e me'a 'oku nau a'usiá pea 'e tafe mai 'a e mālohi 'o e 'Otuá 'iate au kiate kinautolu 'i he'eku hilifaki hoku nimá kiate kinautolú, te nau mo'uí 'i he huafa 'o Sísuú.

FOLOFOLA TOKONI

Ma'ake 1:41

Nōmipa 13:33 (KJV)

Pea na'a mau mamata ai ki he kau saieniti, ko e ngaahi foha 'o 'Anu, 'a ia na'e tupu mei he kau saieniti: pea na'a mau 'i homau 'ao 'o hange ko e he'e, pea pehe 'emau 'i honau 'ao.

'Okú ke fakatokanga'i 'i he tohí 'a e me'a 'oku fai 'e he fānau 'a 'Isilelí kiate kinautolú. Kuo nau 'osi ikuna'i kinautolu ke fakafepaki'i 'a kinautolu ne nau fetaulaki 'i he fonua 'o e tala'ofá. 'Oku defeatist ha fakakaukau sio nounou; 'e hanga 'e hono fakahalaia'i mo tukuhiho kita 'o ikuna'i e ngaahi taumu'a 'a e 'Otuá ki ho'o mo'ui. Ko e ongo 'a e kau mataki 'oku nau fu'u si'isi'i pea 'e lava pe ke laiki 'o hange ko e mavahe 'a e fa'ahinga 'o e tangata 'i he he'e sio nounou. Ko hai 'oku ne tauhi 'a e holi mo e afi ko ia ke hu ki he vela 'o e pisinisi 'iate koe. Ko e mo'oni ko e 'Eikí ia'.

Kuo Ne 'osi kamata 'a e ngaue lelei 'iate koe. Kuo pau ke ke lava'i 'eni pea kamata ke hiki ki he ngaahi vahefonua ta'e'iloa.

'Oku fekau'aki ia mo e taimi 'oku ke kamata ai 'a e pisinisi ko 'eni kuo fuoloa ho'o faka'amu ki ai, ko e taimi 'eni ke ke 'alu fakamamani lahi ai 'o fakatupu ha ola 'e mo'ui ai 'a e ngaahi to'u tangata. 'I hono ue'i koe 'e he Laumālie Mā'oni'oni he 'ahó ni, 'oua na'á ke mā'iloá, 'oua na'á ke hangē ko e kau mataki 'oku nau tukuhiho kinautolu 'i honau 'ao 'onautolú, 'e fakamā'ilo foki 'a e kau pasese 'o e fonua 'o e tala'ofá kiate kinautolu. 'Oku pehē 'e he Tohi Tapú 'i he Lea Fakatāta 23:7 "He ko e ngaahi mahalo 'o hono lotó, 'oku pehē pē ia:...." Ta'ofi ho'o sio nounou 'i ho'o fakakaukau ka ke vakai ki hono fakalahi 'e he 'Otuá 'a e ngaahi me'a 'e malava ke ke ma'u 'i ho'o tu'u hake 'i he huafa 'o Sisuú.

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

Na'e fa'ele'i au koe'uhi ko e ma'ongo'onga, kuo uiui'i ke u ikuna'i 'a e ngaahi vahefonua ma'a Kalaisi. He 'ikai ke u lava 'o ta'e lavame'a pea he 'ikai ke u teitei holoki e 'asenita 'a e 'Otuá ma'akú. Te u fakalalakaka pea tupulaki 'i he huafa 'o Sisuú. 'Ēmeni!

FOLOFOLA TOKONI

Teutalonome 1:28

Hosea 1:7 (KJV)

Ka te u 'alo'ofa ki he fale 'o Siutá, pea te u fakahaofi 'a kinautolu 'e he 'Eiki ko honau 'Otuá, pea 'e 'ikai te u fakamo'ui 'a kinautolu 'i he kaufana, pe 'i he heletā, pe 'i he tau, 'i he fanga hoosi, pe 'i he kau tangata hoosi.

Ke mahino 'eni, 'e fie ma'u 'e he ngaahi feliliuaki 'o e mo'ui ha me'a lahi ange ke ma'u 'a e ikuna 'okú ke fie ma'u 'i he me'a 'e lava ke 'omi 'e he maama fakatu'asinó. 'Oku 'ikai faka'ata 'a e Kalisitiane mei he ngaahi 'ohofi 'a e fili, pea ko hono mo'oni, 'oku toe kovi ange he taimi 'e ni'ihí 'i ho'o fai 'a e fili loto-to'a ke muimui 'ia Kalaisi. 'Oku totonu ke fakafalala e mo'oni 'okú ke mo'ui he taimi ni 'ia Kalaisi ki he ngāue 'a e Laumālie Mā'oni'oní 'oku nofo 'iate koé, kae 'ikai ko koe. Ko e 'uhinga ia 'oku lava ai 'e he 'Aposetolo ko Paula

'o polepole 'o pehe: "He 'oku ou fa'a fai 'a e me'a kotoa pe 'ia Kalaisi, 'a ia 'oku ne foaki kiate au 'a e malohi." Filipai 4:13.

Ke mahino 'eni, ko e founga 'a e 'Otuá ki he ikuna 'oku fakahaai ia 'i He'ene folofola fekau'aki mo koe. Na'á Ne pehē 'okú Ne 'afio'i 'a e ngaahi palani 'okú Ne fakakaukau mai kiate kimoutolú; ko e ngaahi fakakaukau ia 'o e melino kae 'ikai 'o e kovi (Selemaia 29:11 KJV). 'I he taimi pē ko íá, 'oku tau 'ilo'i ai ko e hā pē ha me'a 'oku kovi 'oku 'ikai mei he 'Otuá ia. 'Oku fakamatala'i mahino mai e founga fakakaukau 'a e 'Otuá: 'Okú Ne fakakaukau ke 'omi kiate kitautolu ha 'amanaki lelei mo ha ngata'anga 'oku fie ma'u. 'I he taimi 'oku hange ai 'oku 'i ai ha derailment 'o e ngata'anga ne u 'amanaki ki ai, 'oku ou 'ilo ko e fili ia, kae 'ikai ko e 'Otuá. Ko e Ongoongo Lelei 'a e 'Otuá 'okú Ne 'afio'i 'a e ngata'angá mei he kamata'angá 'oku mapule'i, pea kuo 'osi fakapa-pau'i mai ho'o ikuná!

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

Kuo u 'osi ikuna'i 'eku ngaahi ngaue 'i he hoko 'a e 'asenita 'a e 'Otuá ko e me'a 'oku tokanga taha ki ai. 'Oku ou nofo ma'u 'i he 'Otuá 'i he'ene nofo 'iate aú. He 'ikai ke u ta'e lavame'a 'i he mo'uí 'i hono tataki au 'e he Laumālie Mā'oni'oní. 'Ēmeni!

FOLOFOLA TOKONI: Saame 44:3

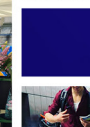
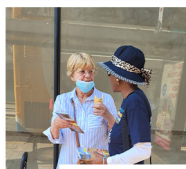
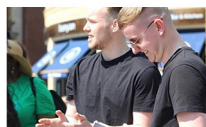
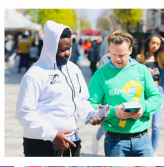

BECOME A **GoodNews** PARTNER TODAY BY VISITING
DAILY
WWW.GOODNEWSWORLD.COM/GNDPARTNER

GoodNews

DAILY

EVANGELISM

Filipai 4:7 (KJV)

Pea ko e melino 'a e 'Otuá, 'a ia 'oku lahi hake 'aupito 'i he fa'a 'iloá, te ne tauhi homou lotó mo e 'atamai 'ia Kalaisi Sīsū.

'Oku mahino 'aupito 'a e potufolofola ki he 'aho ní ko e taimi 'oku tokanga taha ai ho 'atamai ki he 'Otuá, 'o ta'eue'ia 'o tatau ai pē pe ko e hā e ngaahi tūkungá, 'e tauhi tonu pē koe 'e he 'Otuá. 'I hono fakalea 'e taha, ko e malu mo e malu 'oku ke fekumi ki ai, 'e toki lava pe ke ma'u ia 'i he 'Otuá. Ko ho'o falala ki he 'Otuá na'e to'o ia mei He'ene Folo-folá 'a ia 'oku fonu 'i he ngaahi tala'o-fa fekau'aki mo koé. Manatu'i 'oku tau 'i he māmani kae 'ikai 'o e māmani. Ke 'iate kimoutolu foki 'a e lotó ni, 'a ia na'e 'ia Kalaisi Sīsū (Filipai 2:5 KJV). 'Oku 'ikai ke fakafiefia 'i 'e he 'atamai 'o Kalaisi 'a e loto hoha'á pe loto hoha'á. 'Oku 'ikai faingata'a'ia e 'atamai 'o Kalaisi 'i he

ngaahi me'a 'oku lolotonga hokó, pe ta'efiemālie 'i he taimi 'oku tau fehanghangai ai mo e ngaahi tūkungá.

'Oku tau mo'ui 'i ha māmani 'oku motolo ai 'a e melinó. 'Oku tau vakai takai 'iate kitautolu ki he puputu'u mo e moveuveu. 'Oku tau fanongo ki he melino fakatatau, ngaahi talite melino mo e ngaahi aleapau melino, ka 'oku tatataha ke faka'apa'apa'i pe faka'apa'apa'i e fa'ahinga fatongia pehee. Ko e Tu'i pē ko Sīsū, 'a e Pilinisi 'o e melinó, te ne lava 'o foaki ha nonga tu'uloa mo tolonga ki ha māmani 'oku moveuveu. 'Oku mahulu hake 'a e melino 'a e 'Otuá 'i he mahino 'a e tangatá koe'uhí he 'oku 'ikai fakamāmani ia. 'Oku 'ikai ma'u e melino 'a e 'Otuá mei he ngaahi me'á mo e lāungá ka mei he loto fiemālie 'oku ma'u mei ho'o feohi mo e Laumālie Mā'oni'oní. 'I he taimi 'oku pule ai 'a e Laumālie Mā'oni'oní, 'e tu'u ta'eue'ia ho'omou ngaahi me'a fakapa'angá; 'e makehe ho'o tupulaki fakalaumālié ke mamata ki ai 'a e taha kotoa.

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

Ko 'eku melinó 'oku mei he 'Otuá ia, 'a ia 'oku 'ikai lava ke ma'u; ko 'eku mo'ui ko hano fakahaa'i ia 'o e melino 'a e 'Otuá; 'oku ha'u ia mei hoku lotó. He 'ikai lava ke maumau'i au 'e ha ngaahi tūkunga, te u ha'u 'o mālohi ange, lelei ange mo lahi ange 'i he huafa 'o Sīsū!

FOLOFOLA TOKONI: Sione 14:27

1 Tesalonika 5:12-13 (KJV)

Pea 'oku mau kole ai kiate kimoutolu, 'e kāinga, ke mou 'ilo'i 'a kinautolu 'oku feinga 'iate kimoutolú, pea 'oku pule kiate kimoutolu 'i he 'Eikí, pea na'ina'i kiate kimoutolu; Pea ke faka'apa'apa'i lahi kinautolu 'i he 'ofa koe'uhi ko 'enau ngave. Pea ke mou melino 'iate kimoutolu.

Ko e hā 'e pehē ai 'e he 'Aposetolo ko Paulá 'oku mahu'inga ke lau ki he "faka'apa'apa'i lahi" 'i hono faka'apa'apa'i 'o e kau taki kuo tuku kiate koé? Ko e 'Otuá 'a e tokotaha 'okú ne fili ha ipú, pea 'i ho'o faka'apa'apa'i 'a e Tangata ko ia 'a e 'Otuá, 'oku mou faka'apa'apa ai ki he 'Otuá. 'Oku ma'u 'e ha Tangata 'a e 'Otuá ha momo'i 'alo'ofa; ko ia 'e hanga 'e he tu'unga 'o ho'o tukulolo, faka'apa'apa mo e faka'apa'apa 'o fakatupu 'a e pani

'oku nau fakahoko ma'au. 'E 'aonga mo'oni kiate koe 'a e tākai ko ia 'okú ke faka'apa'apa'i mo faka'apa'apá. Ko e momeniti pe 'oku ke fili ai ke faka'apa'apa'i 'a kinautolu 'oku tuku atu kiate koe 'i he tu'unga fakatakimu'a, ko e vave ange ia e a'usia 'e ho'o mo'ui 'a e tupulaki.

'Oku lahi 'a e ngaahi me'a 'oku fai 'e ha Tangata 'a e 'Otuá 'i mui 'i he ngaahi me'a 'oku hokó. Manatu'i, ko ha tangata ia 'a e 'Otuá, kae 'ikai ko ho tangatá, ko ia 'okú ne pukepuke ha tangata 'a e 'Otuá 'i he tu'unga mā'olunga tahá ko e faka'apa'apa ki he 'Otuá, 'a ia na'á ne fili iá. Ko e tangata 'a e 'Otuá 'a e ngāue 'oku faka'aonga'i 'e he 'Otuá ke tāpuaki'i 'aki koé, ko ia 'oku 'i ai ho fatongia ke faka'apa'apa'i ia.

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

Te u fakakaukau'i mo fili ke faka'apa'apa'i mo faka'apa'apa'i 'a kinautolu 'oku tuku mai kiate aú. Te u hoko ko e foha 'o e fakafiemālie, teuteu ke faka'apa'apa'i 'a kinautolu kuo tuku kiate au 'i he ngaahi ngāue mo e lea, pea te u ulo atu 'i ha feitu'u pē te u 'alu ki ai 'i he huafa 'o Sīsuú. 'Ēmeni!

FOLOFOLA TOKONI

1 Kolinito 16:18

Hepelū 4:12 (KJV)

He 'oku mo'ui mo mālohi mo mālohi pea māsila ange 'a e folofola 'a e 'Otuá 'i ha toe heletā fakatoumata, 'oku fakaavaava 'o a'u ki hono vahevahe'i 'o e laumālié mo e laumālié, pea mo e ngaahi hokotanga huí mo e uho pea ko ha taha ia 'okú ne 'ilo'i 'a e ngaahi fakakaukau mo e ngaahi holi 'o e lotó.

Fakatatau ki he potufolofola ko 'ení, ko e folofola 'a e 'Otuá, 'oku "mo'ui": 'okú ne mānava, 'okú ne mamata ki ai, 'okú ne nga'unu, ko hono 'uhingá. 'Oku fakahā 'e he me'á ni 'a e lahi ange 'o e folofola 'a e 'Otuá 'i ho'o mo'uí, ko e lahi ange ia ho'o lava ke ma'u 'a e ngaahi fakakaukau mo e ngaahi taumu'a 'a e tangatá. 'E lava ke 'alu e Folofola 'a e 'Otuá 'o ngāue fakafaifekau pea fakahoko ia 'o 'ikai ta'e-malava, 'io 'oku 'omi 'e he 'Otuá

'Ene Folofolá 'o fakamo'ui kinautolu. Tau toe loloto ange heni: Sione 1:1 "Na'e 'i he kamata'angá 'a e Folofolá pea na'e 'i he 'Otuá 'a e Folofolá pea ko e 'Otuá 'a e Folofolá". Na'e hoko 'a e Folofola ko 'ení ko e kakano pea nofo 'i he lotolotonga 'o e kakaí, pea na'a mau mamata ki he nāunau 'o e 'alo pē taha na'e fakatupu 'o e Tamaí, 'oku fonu 'i he 'alo'ofa mo e mo'oni. Ko Sīsū ia!

'Oku nofo'ia kimoutolu 'e he Laumālie Mā'oni'oní ke ngāue mālohi ma'a Kalaisi. 'I he ta'u ko 'ení 'o e Langi 'i mamani, lea 'aki pe 'a e Folofola 'i he loto-to'a, pea te ke faka'ohovale'i koe ke ke sio 'oku ongo'i 'a e ngaahi tukunga faingata'a. Ko ha fehalaaki ia ke ma'u 'a e mo'ui, manava 'aki ha heleta fakatoumata 'oku nofo 'iate koe, ka 'oku fie ma'u 'e he langa 'ulu mo e mofi ke pine'i koe pea 'oku 'ikai ke ke lea 'aki 'a e folofola. Kamata ke ke lea 'aki 'a e Folofolá 'i ho fāmílí, ho'o pisinisi, me'a fakapa'angá pea fakatupu ha liliu 'i he huafa 'o Sīsú.

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

'Oku malu'i au 'e He'ene Folofolá, malu'i 'e Hono laumālié, 'io, 'a Kalaisi 'iate au ko e 'amanaki lelei'anga 'o e nāunaú. He 'ikai ke u teitei ikuna'i, te u lea mālohi 'aki e Folofola 'a e 'Otuá ke fakahoko ha ngaahi liliu 'i he'eku mo'uí!

FOLOFOLA TOKONI

'Efeso 6:17

1 Tesalonika 5:24 (KJV)

'Oku faivelenga ia 'a ia 'okú ne ui 'a kimoutolú, 'a ia te ne fai pehē foki.

Kuo 'osi fika'i 'e he 'Otuá 'i he'ene palani fakalangí 'a ho'omou mo'uí kotoa, ka ko e taimi lahi, 'oku fie sio 'a e kau Kalisitiane ki he palani kakato kimu'a pea nau toki lava mo'oni ke tali hono mo'oni. He 'ikai lava ke ta'ofi e palani 'a e 'Otuá ki ho'omou mo'uí 'i he taimi 'okú ke taha ai mo e Laumālie Mā'oni'oni. Na'e tomu'a 'afio'i pē 'e he 'Otuá 'i he ta'u ko 'eni 'o hēvani 'i Māmaní, te ke lau 'a e talafekau fakakikite ko 'eni 'oku ui ko e "The GoodNews Daily". 'Oku 'ikai ha me'a te ne puke ta'efakatokanga'i pe faka'ohovale'i ia 'e he 'Otua. Ko la 'a e tupu'anga mo e fakahaohaoa'anga 'o 'etau tuí. 'Oku 'ikai ke tuai 'a e 'Otuá; 'Oku haohaoa 'Ene taimi 'i he taimi

'okú ke nofo ai 'iate lá.

Manatu'i, 'oku fakahoko heni 'e he 'Otuá 'a e uiui'i, pea 'oku 'ikai teitei ta'e-malava 'a e faivelenga 'a e 'Otuá. Na'á Ne folofola tu'o lahi 'i He'ene folofolá "he 'ikai teitei ngata 'ene faivelengá (Saame 89:33 KJV). Kuó u mamata 'i he palōfita na'e fakahoko ai e folofola 'a e 'Otuá 'iate aú, pea fehu'i 'e he kakaí, na'e anga fēfē 'ene fakahoko iá? 'Oua na'a ngalo ko e 'Otuá 'okú Ne folofola mai 'iate aú, ko ia, 'i He'ene folofolá, 'okú Ne fakapapau'i hono fakahoko 'o e me'a kuo lea 'akí. Kuó u lea tu'o lahi 'o pehē, 'i he taimi 'oku foaki atu ai 'e he 'Otuá ha vīsonē kiate kimoutolú, 'okú ne 'omi 'a e ngaahi me'akai ke fakahoko 'aki 'a e me'a-hā-maí. 'I ho'o ngāue fakafaifekau mo fefa'uhi ma'u pē mo e ngaahi me'akai, 'oku fie ma'u leva ke toe fakalei'i ho'o vīsoné.

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

Ko ha tohi fakamo'oni au na'e ui ko e Kalisitiane ki he tu'unga ma'ongo'onga. 'Oku ou 'a'eva 'i he palani fakalangí 'a e 'Otuá ki he'eku mo'uí pea he 'ikai ke u toe afe holo. 'E hanga 'e he'eku 'a'eva mo e 'Otuá 'o fakatupu 'iate au 'a e 'ilo mo e mālohi ke a'usia 'a e Langí 'i he māmaní. 'Ēmeni!

FOLOFOLA TOKONI: Filipai 1:6

Teutalonome 8:18 (KJV)

Ka 'oku mou manatu'i 'a e 'Eiki ko e 'Otuá: he ko ia ia 'okú ne foaki 'a e mālohi ke ma'u 'a e koloá, koe'uhí ke ne lava 'o fokotu'u 'a 'ene fuakava 'a ia 'okú ne taukave'i ki he ngaahi tamaí, 'o hangē ko e 'aho ní.

Ko e taha 'eni 'o 'eku ngaahi me'a 'oku 'ikai lava ke toe liliu: 'oku 'a'aku 'a e tu'umālié, ha fa'ahinga me'a 'oku fehanga'angai mo 'eni mei he tēvoló, pea 'oku 'ikai te u tali ia. 'Oku 'a e fevolo 'a e masiva 'oku ha'u ke kaiha'asi meiate koe ho'o melino, fiefia, mo'ui lelei, pea mo ho'o mo'ui; lolotonga e hoko mai 'a e tu'umālié ke fokotu'u ho'o fiefiá, melinó, mo'ui lelei, mo e kakato 'o ho'o mo'uí. 'Oku mahino 'aupito e folofola 'a e 'Otuá te Ne tāpuaki'i koe ke ke hoko ko ha tāpuaki. 'Oku tāpuekina lahi fau kimoutolu ke mou

foaki ki he ngaahi pule'angá pea 'ikai kole ha taha!

Ko e taha 'o e ngaahi 'uhinga na'e foaki ai 'e he 'Otuá 'a e kaveinga 'o e ta'u ni ko e "ta'u 'o e pa'anga" kiate kinautolu 'oku 'i he pisinisi ke fakapapau'i 'oku fe'ave'aki 'a e koloa mei he nima 'o e kau faiangahala ki he nima 'o e kau angatonu 'oku punou 'enau taumu'a ke fakalele 'a e Ongoongo Lelei ki he kolo, kolo, mo e fonua kotoa pe. Ko e tukufakaholo ko 'eni 'o e fakatatau e masiva mo e ma'oni'oni kuo ne 'ai e folofola 'a e 'Otuá ke 'oua na'a 'aonga 'i ha ngaahi kolo faka-Kalisi-tiane lahi he 'aho ni. 'Oku 'ikai ke u malanga'i ha ongoongolelei tu'umālie 'o hangē ko ia 'oku fokotu'u mai 'e ha ni'ihi, 'ikai, 'oku ou malanga'i 'a e Ongoongo Lelei 'o e 'alo'ofa 'a e 'Otuá 'a ia 'oku 'i ai 'a e tu'umālié 'i loto 'i he kofukofú. 'Oku ou lea tu'umālie he taimi ni; 'e 'ilo 'e he pa'anga ho tu'asila 'i he huafa 'o Sisuu. 'Ēmeni!

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

'Oku ou to'o 'eku koloa mo 'eku koloa ko ha fanau 'a e 'Otuá; 'i he ta'u ko 'eni 'o Hevani 'i Mamani, te u mo'ui 'i ha mo'ui 'oku hulu fau 'o mama'o 'aupito mei he masiva, masiva mo e fie ma'u. 'Oku ou koloa'ia 'i he tafa'aki kotoa pē. 'Ēmeni!

FOLOFOLA TOKONI

Hosea 2:8

LLuke 8:22 (KJV)

Pea na'e hoko 'o pehē 'i he 'aho 'e taha, na'á ne 'alu ai mo 'ene kau ākongá ki ha vaka: pea pehē 'e ia kiate kinautolu, Tau ō ki he kauhala 'e tahá. Pea na'a nau kamata.

'Oku ou manatu'i lelei ha taimi 'i he ta'u 'o e "NGAAHI ME'A FAKAOFO TA'E MATA'IFIKA", ko 'eku lau 'eni fekau'aki mo e 2022, na'a ku lolotonga puna, pea na'e hoha'asi fakavavevave 'e he feto'aki 'a e vakapuna mei he feitu'u kotoa pe. 'Oku ou 'ilo'i na'e 'ikai ko ha feto'aki angamaheni 'eni ka ko ha ngaahi me'a fakalaumalie 'oku ngaue, 'o fehengahangai mo homau misiona. 'I ha taimi pau, na'e hange ia hano li au 'e ha matangi fakamamahi! Na'e 'ikai ke u toe lava 'o ta'ofi 'eku nongá mo tona 'aki ha kaila na'e ongona 'e kinautolu na'e ofi taha mai kiate aú mo

ha ha'ulu le'o lahi 'i he fusi, pea 'ikai toe hoko 'a e feto'aki he taimi pē ko iá.

Ko e taimi lahi, ko e tui fakalukufua 'oku nonga, fakalongolongo, tanaki, mo vaivai 'a e kau Kalisitiane; neongo e ngoto 'a e vaká, pea hangē 'oku ofi mai 'a 'itāniti he taimi ni lolotonga 'ene mo'uí, ko ha fehālaaki 'eni 'i he fa'itoká! Ko e ta'u 'eni 'o Hēvani 'i Māmani; a'usia 'a Hevani 'i mamani he taimi ni kae 'ikai tukuange ho'o ngaahi faka'anava mo e ngaahi ngaue lelei. Ko e lkuna Koe; mo'uí 'o hangē ko iá. Tuku ke ngāue 'aki 'e he tu'i 'i loto 'iate kimoutolú 'a e mafai koe'uhí ko e me'a 'oku hokó, kae 'ikai 'i he tūkunga ko iá, pea 'e faka'ohovale'i 'e ho'omou ikuná 'a e toko 'Oku 'i ho vaká 'a Sīsū; ko ia ai, 'oku hoko 'a e ngaahi me'a kehe kotoa pē ko ha me'a 'oku 'ikai mahu'inga.

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

Te u tu'u hake ki he taimi ko iá, 'o 'ikai ke u toe loto-fo'i. 'Oku ou ma'u 'a e me'a 'oku fie ma'u ke fakafepaki'i 'aki hoku kau 'ohofi 'a Kalaisi 'iate au. He 'ikai pē lava ke siakale'i 'eku mo'uí, 'oku 'aonga 'a e me'a kotoa pē ki he'eku lelei pea 'oku fakapapau'i 'eku taumu'á 'i he huafa 'o Sīsú. 'Ēmeni!

FOLOFOLA TOKONI: Matiu 8:23-24

Saame 69:9 (KJV)

He 'oku kai au 'e he loto-vēveke 'o e fale manifi; pea kuo tō kiate au 'a e ngaahi valoki 'a kinautolu na'e valoki'í.

Fakatokanga'i heni 'a e fa'ahinga vēveke pe holi 'oku fakamatala ki ai 'i he potufolofola ko 'ení. Ko e loto vēveke 'oku fakakaukau ki he pule'angā; 'oku fakatefito ho'o tokangá mo ho'o fakakaukau 'i he ngāue fakafaifekau ta'e 'i ai ha fakakaukau 'e ua 'I he taimi 'oku faka'auha ai koe 'e he falé, 'oku hoko leva e ngaahi me'a 'o e ngāue fakafaifekau ko e me'a mahu'inga taha ia kiate koé. 'Oku ou tala ki he kakai ko e ngāue fakafaifekau 'oku taimi kakato pea ko ha toe me'a pē 'oku fakataimi pē. Kuo mahulu atu e ngaahi fie ma'u 'o e ngāue 'i onopōnī 'i he me'a 'oku pehē ko e me'a angama-

hení. 'Oku 'i ai ha fu'u konga lahi 'o e māmani ta'e kau ai 'a Kalaisi, pea 'oku foaki mai kiate kinautolu 'a e fekau ke tau ikuna'i kinautolu.

'Oku totonu ke hoko 'eni ko ha kavenga 'oku totonu ke ne 'oatu ha ngaahi po ta'e mamohē ke ke fakakaukau ai ki ha ngaahi founa mo ha founa ke kaiha'asi ai kinautolu mei he matangi 'oku tu'unuku mai. 'Ilo'i, 'e fie ma'u 'e he ngāue fakafaifekau fakaemāmani lahi ha patiseti fakamāmani lahi. 'I he taimi 'okú ke fu'u vela lahi ai ma'a Sisuú, he 'ikai ha toe momou ke poupou'i 'a e ongoongoleléi. Ko ha ta'u 'eni 'e fokotu'utu'u ai 'a e pa'anga 'o hange ha efu koula, ko ia ko e hingoa "ko e ta'u 'o e pa'anga" kiate kinautolu 'oku pisinisi. Ko e pa'anga ko 'eni 'oku ma'u ko ha misiona pau ia ke poupou'i e ngāue 'a e 'Otuá mo paotoloaki e pule'anga 'o e 'Otuá. 'Ikai ha toe taimi ke va'inga ai; kuo tau 'osi toe loloto ange. Tuku ke hā ho'o vēveke mo e holi kia Kalaisi 'i he tafa'aki kotoa pē 'o ho'o mo'uí.

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

'E ulu atu 'eku mo'uí pea fakafiefia'i 'a e māmani 'oku ou nofo aí. Te u fakahā 'a e mālohi 'o e Laumālie Mā'oni'oní 'iate au. 'Oku 'ikai lava ke u ta'ofi; 'Oku 'ikai ko ha feituu mama'o au. 'Oku ou 'ia Kalaisi.

FOLOFOLA TOKONI

Sione 2:17

ʻEfesō 2:10 (KJV)

He ko ʻEne ngāue fakatufunga kitautolu naʻe fakatupu ʻia Kalaisi Sīsū ki he ngaa-hi ngāue lelei, ʻa ia naʻe tomuʻa teuteu ʻe he ʻOtuá ke tau ʻaʻeva ai.

Ko hono fakahaaʻi ko ia ʻo e mālohi mei ʻolungá ko ha konga ia ʻo e kofu ko ʻení, ka ʻoku tokosiʻi ha kau Kalisitiane ʻoku nau ʻaʻeva ʻi he mālohi ko iá. ʻOku ke fonu ʻi he taʻataʻa ʻa e ʻOtuá ʻia Kalaisi pea vaheʻi ke hoko ko ha fakaʻilonga mo ha meʻa fakafo ki ho toʻu tangata, ka ʻoku ʻikai ʻiloʻi koe ʻe ha taha. ʻOku nofo ʻiate koe ʻa e mālohí ʻo ʻikai fai ha meʻa; kae ʻoua kuo ke kamata fakaʻaongaʻi ʻa e malohi ko ia, he ʻikai hano ʻaonga kiate koe ha meʻa. Kapau he ʻikai ke ke kamata fakaʻaongaʻi ʻa e mālohi ʻo e ʻOtuá ʻa ia ʻoku nofo ʻiate koé, he ʻikai hā atu ʻi hoʻo moʻuí ʻa hono nāunaú, kuo ʻosi foaki atu ʻe he ʻOtuá kiate koe ʻa e mālohí, kuo tuku ia kiate koe ke ke

fakaʻaongaʻi ia.

Ko e ngāue ʻa e ʻOtuá naʻe fakatupu ʻia Kalaisi Sīsū ʻokú ne fakamatalaʻi ʻa e meʻa fakafo ʻa e ʻOtuá. Naʻe tuku ʻe he ʻOtuá hono taimi mahuʻingá ke oʻi koe. Ko Hono sinó ʻa kimoutolu; ʻoku mou ngaahi kimoutolu ʻi he tatau ʻo e ʻOtuá mo ha ngaahi ʻelemēniti fakalangi ke mou ngāue ʻo hangē ko e ʻOtuá, ke fokotuʻu ha ngaahi meʻa ʻo hangē ko ia ʻe fai ʻe he ʻOtuá. Kapau ʻokú ke fakatokangaʻi ʻokú ke maʻu ʻa e natula fakalangi ʻo e ʻOtuá ʻi he ʻuhinga totonú, ʻe kehe hoʻo ngāué, haʻu ki he ʻilo ko iá he ʻahó ni pea ngāue ʻi he mālohi mo e mafai ʻo Kalaisi. Ko e meʻa ʻoku fie maʻu lahi taha ʻi he sino ʻo Kalaisi he ʻaho ni ko hono fakahaaʻi ʻo e malohi. ʻOku fakatatali mai ʻa e fakatupu kotoa ke fakaha mai ʻe he ngaahi foha ʻo e ʻOtuá.

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

Ko ʻeku moʻuí ko ha tatau ia ʻo e natula fakalangi ʻo e ʻOtuá. ʻOku ou ngāue mālohi; ʻe uesia hoku ʻataakai ʻi he taʻu ko ʻení ʻo Hevani ʻi mamani. Te u fakafōtunga maʻu pē ʻa e ʻulungāanga mo e natula ʻo e ʻOtuá ʻiate aú. ʻOku ou toʻotoʻo ʻa e taʻataʻa ʻa e ʻOtuá pea ʻe hoko ia ko ha fakamoʻoni ʻoku ne faʻu ha Kalisitiane. ʻĒmeni!

FOLOFOLA TOKONI: ʻIsaia 19:25

Mātiu 6:21 (KJV)

**He ko e potu 'oku 'i ai ho'omou koloá,
pea 'e 'i ai foki mo homou lotó.**

Fakatokanga'i ko e lotu ke ma'u ha pa'angá ko ha ngāue ta'e'aonga ia. Ko e taimi 'oku a'u ai ki he pa'anga, ko ha fuakava, kae 'ikai ko ha tala'ofa. 'I he taimi 'okú ke foaki aí, 'e toe tafe atu 'a e pa'angá kiate koe. 'Oku faingofua. 'I he taimi 'okú ke fakamoleki ai ha ngaahi houa lahi 'i he lotú, 'oku a'u pē ki he 'aukai 'a e kau Kalisitiane kehé ki he pa'angá, ka ko hono mo'oní he 'ikai ke ne liliu ho'o ngaahi me'a fakapa'angá 'i he taimi lekōtí. Ko e fehu'i, ko e ha 'oku fakahinohino'i mahino ai koe ke ke lotu mo 'aukai ki ha me'a? Kapau na'e fie ma'u 'e he 'Otuá ha lotu ke tukuange atu ha pa'anga kiate koe, 'e tohi kotoa ia 'i he Tohi Tapú, ka 'oku 'ikai, ke ma'u ha ututa'u lahi, ko

e fakahinohinó ke foaki. 'Oku ou mamata ki ha lotu fakamātoato 'a ha kau Kalisitiane 'e ni'hi ke fakaava mai 'a e ngaahi matapā 'o e Langí, ka ko e mo'oni faingata'á 'oku nau hala mo'oni.

'I he taimi 'okú ke totongi ai ho'o "Vahehongofulú", 'e fakaava 'a e ngaahi matapā 'o e Langí kiate koe 'aki 'a e lilingi hifo 'o ha tāpuaki he 'ikai te ke ma'u ha feitu'u fe'unga ke 'i ai. 'Oku tokolahi ha kau Kalisitiane 'oku 'ikai ke nau fie faka'aonga'i e ngaahi tefito'i mo'oni kuo fokotu'u 'i he folofola 'a e 'Otuá, pea 'oku nau tukuaki'i e 'Otuá ki he'enau hongé. Akoako hono foakí, pea te ke fakatokanga'i e tali 'a e 'Otuá ki ho'o ngaahi me'a fakapa'angá. He 'ikai te ke lava 'o foaki ki he 'Otuá, 'ikai, 'ikai! Kuó u 'ahi'ahi'i mo fakatokanga'i ko e lahi ange ho'o foakí, ko e lahi ange ia e ngaahi matapā 'oku ava mai kiate koé. To'o ia ki ho lotó pea a'usia 'a hēvani 'i he māmaní he taimí ni!

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

'Oku mahino kiate au he 'ikai ke u lava 'o foaki ki he 'Otuá. 'Oku ou tūtuu'i ki hoku kaha'ú; he 'ikai teitei mole 'a e me'a 'oku ou tukuange ki he 'Otuá. 'I he'eku foakí, 'oku fakapa-pau'i mai ai 'oku 'ikai ha ngata'anga 'o 'eku ututa'ú 'i he huafa māfimafi 'o Sisuú!

FOLOFOLA TOKONI

Lea Fakatātā 23:4

Luke 9:57 (KJV)

Pea na'e hoko 'o pehē, 'i he 'enau 'alu atu 'i he halá, na'e pehē ange 'e ha tangata kiate ia, 'Eiki, te u muimui ki he potu kotoa pē 'oku 'alu ki aí.

'Oku ui kotoa kitautolu ki he ngāue fakafaifekau pea fakakoloa'i 'aki ha ngaahi me'a'ofa ke teuteu'i e sino 'o Kalaisí. Ko e ngaahi me'afooki, ngaahi talēniti, pe ngaahi me'a te tau malavá, 'i he taimi 'oku faka'aonga' aí, te ne 'unuaki ki mu'a e ngāue 'a e 'Otuá mo fakalahi 'a e Pule'angá. 'I he taimi 'oku fakalalakaka ai ho Pule'angá, 'oku 'ikai te ke tatali ke toki kole atu; 'oku mou ngāue tokoni 'o 'ikai toe momou koe'uhí he 'okú ke fie ma'u ke laka ki mu'a 'a e Pule'anga 'o e 'Otuá. Mei he folofola 'o e 'aho ni, na'e loto fiemalie 'a e tangata ke muimui 'ia Sisu; na'e 'ikai ke ne tatali ke ui pe kole; na'á ne

loto fiemalie, 'a ia ko e kī ki he founa te ne fakahoko 'aki 'ene 'a'eva mo e 'Eikí.

'Oku totonu ke tau ako fakalelei 'a e tangatá ni ke mahino kiate kitautolu 'oku kumi 'e he 'Otuá ha taha pehē 'oku tupu 'ene ngāue fakafaifekau mei ha holi lahi ke mamata ki he ongo ongoongo lelei 'o e 'alo'ofa 'a e 'Otuá ki he ngaahi mo'ui 'i he ngaahi konitinēniti. Ko e 'ofa ia 'a e 'Otuá mo e holi ke mamata 'oku fonu 'a Hēvaní pea 'oku 'ikai ha me'a 'i Heli 'okú ne ngaahi ha taha ke ne to'o fakamātoato e ngāue 'a e 'Otuá. 'Oku ke 'ilo'i e me'a, ko e taimi 'oku ke to'o fakamātoato ai e ngāue 'a e 'Otuá, 'e hanga 'e he 'Otuá 'o fakamātoato'i ho'o me'a 'oku fai. Ko e Ongoongo Lelei ko ha me'a pē ia 'okú ke fai ma'á e 'Otuá, 'oku fakapale'i ia he taimi ni, pea 'i he mo'ui ni, ka hoko maí!

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

'Oku fakatapui 'eku mo'uí he taimi ni ki he ngāue 'a e 'Otuá. Te u lele mo e me'a-hā-maí ke mamata 'oku fonu 'a Hēvani pea 'oku 'ikai ha taha 'i heli. Te u ulo lahi mo tohoaki'i mai e ni'ihí kehé ke nau mamata kia Kalaisí 'iate au. He 'ikai ke u lava 'o mā 'i he ongoongolelei he ko e mālohi ia 'o e 'Otuá ki he fakamo'uí.

FOLOFOLA TOKONI: Matiu 8:22

Sione 15:13 (KJV)

'Oku 'ikai ha taha 'e lahi ange 'i he 'ofá ni: ke foaki ha mo'ui 'a ha taha ma'a hoto kaungāme'á.

'Oku talamai 'e he Tohi Tapú neongo 'oku tau kei faiangahala pē, ka na'e pekia 'a Kalaisi ma'atautolu (Loma 5:18 KJV). 'Oku hāhāmolofia 'a e fa'ahinga 'ofa ko 'eni; faingata'a 'aupito he 'ahó ni ke mafao atu 'etau anga fakakaungāme'á ki ha taha 'oku 'ikai ke ke 'ilo'i, ka 'oku totonu ke ma'u 'e he 'ofa 'a e tamai 'etau tokangá 'i he me'a ne tau a'usia faka-Kalisitiané. Ko hono fakahaa'i 'eni 'o e 'ofá 'a ia 'oku fie ma'u 'i he kau Kalisitiane kotoa pē; 'oku totonu ke fakahaa'i 'e ho'o 'ofa ki ha tuonga'ane mo ha tuofefine 'a e fa'ahinga 'ofa tatau na'e fakahaa'i 'e Sisu pea 'oku 'ikai totonu ke mo'ulaloa ki ha ngaahi tukunga pau. Ko e taimi

'oku tau pehe ai 'oku tau 'ofa 'i he 'ikai ke 'ofa'i, 'oku 'alu ia 'i he palakipoe. 'Oku totonu ke fakahaa'i 'e ho'omou feohi, 'i loto mo tu'a 'i he Siasí, 'a e 'ulungāanga ko 'eni 'o e fefā'ofua'aki 'o 'ikai manavasi'i.

'I ho'o sio ki ho tokouá pe tuofefiné 'okú ne to'o e faka'ilongá pe tō-nounou 'i ha feitu'u pe 'i ha fa'ahinga me'a, 'oku totonu ke fai ho'o fakatonutonú mei he 'ofa "Akape" ko 'eni. Ko e kau fa'ifa'itaki'anga kitautolu 'o Kalaisí pea kuo tohi ha ngaahi tohi pea 'oku fie ma'u ke tau ngāue 'o hangē ko Kalaisí. 'Oku totonu ke 'ākilotoa 'e he 'ofa mo'oni 'etau fengāue'aki mo hotau kaungā Kalisitiane mo kinautolu 'oku 'ikai ko e kau Kalisitiane. Ko e sai'ia 'i he tāufehi'á, 'itá, ngutu laú, mo e u'u tu'á, ko e founa ia 'a e filí ki hono tātuu'i 'o e ngaahi tenga 'o e ma-vahevahe mo e feke'ike'i. Tuku ke tafe atu 'a e 'ofa mei ho'o talanoa, pea 'i ho'o fai ia, 'e ikuna'i ai ha ngaahi laumalie lahi ange kia Kalaisi. Ko Kalaisi 'a e 'ene 'o e 'ofa mo'oni, pea 'oku fie ma'u ke tau fa'ifa'itaki ia.

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

Te u tuku ke tafe atu 'a e 'ofá mei he'eku ngaahi pōtalanoá. He 'ikai ke 'i ai ha 'asenita pulipulia 'i he'eku founa ki he ni'i-hi kehé. 'Oku ou ngāue 'o hangē ko Kalaisí; Ko ha tokotaha fetuku au 'o e 'ofa Agape pea 'e kei hokohoko atu pe 'ene matala 'eku mo'ui. 'Ēmeni!

FOLOFOLA TOKONI: 1 Sione 3:16

Loma 13:1 (KJV)

Tuku ke mo'ulaloa 'a e laumālie kotoa pē ki he ngaahi mālohi mā'olunga angé. He 'oku 'ikai ha mālohi ka 'i he 'Otuá pē: ko e ngaahi mālohi kuo tu'utu'uni 'e he 'Otuá.

Kapau 'oku mahino kiate koe 'oku fakamahu'inga'i lahi 'e he 'Otua 'a e langilangi mo e faka'apa'apa pea ke fili ke 'a'eva 'i he hala ko ia, te ke mamata ki ha liliu 'i ho'o mo'ui fakatautaha. 'E fakapapau'i 'e he founga mo e founga 'okú ke fakalāngilangi'i 'aki 'a kinautolu 'oku ma'u mafai kiate koé 'a e tu'unga hono hokó. 'Oku fonu e Tohi Tapú 'i hono fakalāngilangi'i e kau ma'u mafai, pea ko hono olá ko ha tāpuaki lahi fau. 'I he taimi 'okú ke fie ma'u ai ke fakalāngilangi'i mo poupou'i, kuo pau ke ke fakahoko 'a e fakalāngilangi.

'Oku faka'apa'apa'i 'e he 'Otua 'a e maau, kae 'ikai ko e moveuveu 'Oku 'ikai ko e 'Otuá 'a e tupu'anga 'o e puputu'ú. 'I he taimi 'oku pule'i ai 'e ha taki ha pule'anga, ko hotau tefito'i fatongia 'i he'etau hoko ko e kau Kalisitiane ke lotua ha taha pehe. Ko e ngaahi mālohi 'oku 'i ai, 'i hono fakalea 'e tahá, ko e kau ma'u mafai fakapule'angá, kuo tu'utu'uni kotoa ia 'e he 'Otuá. 'Oku 'ikai ha taha ia te ne 'alu hake ki he mālohí 'o hangē ko ha me'a faka'ohovale ki he 'Otuá. 'Oku 'i ai ha ngaahi 'uhinga fe'unga ke faka'atā ai 'e he 'Otuá 'a e mālohi 'oku kei tolongá. 'Okú ke 'amanaki fēfē ke tāpuaki'i koe 'e he 'Otuá 'i he taimi 'okú ke ta'etokanga ai ki he mafai kuó Ne tuku kiate koé? Kapau he 'ikai te ke ako ke faka'apa'apa'i ho'o kau takí 'o tatau ai pē pe ko e hā honau ta'u motu'á, 'e kei hokohoko atu pē hono fakatatali ho'o tu'uaki hono hokó. Vahevahe ho'o founga ki he kau ma'u mafai pea a'usia ha teke ki ha tu'unga ma'olunga ange.

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

'Oku ou 'ilo 'i he'eku faka'apa'apa'i e ni'ihí kehé, 'e faka'apa'apa'i mo fakatupulaki au 'e he 'Otuá. Te u mo'ui lāngilangi'ia mo faka'apa'apa ki he ni'ihí kehé. 'E kehe 'eku founga ki hoku kau takí he 'oku ou 'ilo he taimí ni ko e kau ma'u mafai na'e tu'utu'uni ia 'e he 'Otuá.

FOLOFOLA TOKONI: 1 Pita 2:13

Matiu 25:16 (KJV)

Na'e 'alu leva 'a e tokotaha na'á ne ma'u e talēniti 'e nimá 'o fakafetongi mo kinava pea toe ma'u mo ha talēniti kehe 'e nima.

Ko e mo'ui ko ha pisinisi; ko ho'o lekooti 'a e ngaahi mole pe lekooti 'o e tupu. Kuo pau ke ke ako e founa ke faka'angona'i fakapotopoto he taimi ni; 'oku totonu ke ke 'ilo'i ko e me'a ia 'oku fai 'e he 'Eiki; Kuó Ne 'osi kamata e ngāue 'iate koe; kuo pau ke ke lava'i 'eni pea kamata ke hiki ki ha ngaahi ngata'anga fo'ou 'i ho'o 'ilo'i 'oku 'i ai ha tu'unga pau 'o e 'alo'ofa 'oku ke ma'u. 'E tāpuekina 'a e ngaahi ngāue 'a ho nimá, ka 'okú ke hilifaki nai ho nimá ke ngāue? Kuo faka'ata atu ke ke lava 'o ma'u ha fakaava 'o e ma'ongo'onga. 'Okú ke tokanga'i fēfē ia? 'Oku fekau'aki ia mo e taimi 'oku ke kamata ai 'a e

pisinisi ko 'eni kuo fuoloa ho'o holi ki ai pea toe fusi atu ho kupenga ki he loloto.

'I he ta'u ko 'eni 'o e Langi 'i Māmani, 'oku fakaava atu ai kiate kimoutolu 'a e matapā 'o e ngaahi faingamālié mo e ngaahi tāpuakí. Ko e taimi 'eni ke ke 'alu fakamamani lahi ai, tautautefito ki he tu'unga 'o e fehokotaki kuo fakaava 'e he 'Otua ma'au. Ue'i koe 'e he Laumālie 'o e 'Otuá, 'oua 'e tukulolo; na'e ngāue leva 'a e tangata 'i he folofolá, pea ne ma'u ha tupu. 'Oku totonu ke hoko ia ko ho'o fakakaukau. 'Oku ou lea pa'anga ki ho'o pisinisi, pa'anga ki ho'o 'akauni pangikee, pa'anga ki ho'o ngaahi ngaue, pea ko e ha pe ha me'a te ke tuku ki ho nima ke fai, 'e tu'umalie ia. 'Okú ke fakahū 'a e māhina fo'ou ka hokó mo e 'alo'ofá ke vave. 'Oua 'e toe fakatoloi 'i he huafa 'o Sisuú. 'Ēmeni!

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

'E 'aonga 'eku mo'uí. 'Oku ui au ki he tu'unga ma'ongo'ongá pea te u laka ki mu'a 'a e pule'anga 'o e 'Otuá. Ko ha tokotaha ngāue'anga au mo ha makinito pa'anga; Te u lavame'a 'i he me'a kotoa pē 'oku ou fai 'i he huafa 'o Sisuú. 'Ēmeni!

FOLOFOLA TOKONI

Loma 12:6

2 Kolinito 5:17 (KJV)

Ko ia kapau 'oku 'i ai ha tangata 'ia Kalaisi, ko e me'a fo'ou ia: kuo mole atu 'a e ngaahi me'a motu'a; vakai, 'oku hoko 'o fo'ou 'a e ngaahi me'a kotoa pē.

'I he taimi 'okú ke hoko ai ko ha Kalisitiané, 'oku 'ikai ke ke kei hoko koe ko e tokotaha na'a ke anga ki ai. Mahalo te ke 'asi tatau pe 'i tu'a, ka 'oku ke fo'ou 'i loto. 'Oku kehe 'aupito ho laumalie, 'a e uho 'o ho tu'unga totonu – 'a e mo'oni 'okú ke mo'oni— Kuo fetongi'i pe fetongi ia 'e he Laumalie 'o e 'Otuá. 'Oku 'uhinga ia 'oku 'ikai ko ha tatau kuo fakalelei'i koe 'o e motu'a. 'ikai, 'ikai! Ko ha fa'ahinga tokotaha fo'ou koe na'e 'ikai teitei 'i ai kimu'a.

'Oku fa'ele'i koe mei 'olunga, 'o 'uhinga 'oku 'ikai kei hoko homou anga

fakafonua ko ha kongá 'o e mamani ko 'eni. 'Oku fakalangi homou anga fakafonua! Kuo pau ke mou mo'ui 'aki 'a e 'ilo ko ia koe'uhi ke 'oua na'a mou tuku ke hanga 'e he ngaahi tukufakaholo 'o e mamani ko 'eni 'o faka'uli'i homou anga fakafonua fo'ou.

Ko e tukufakaholo ko e lavame'a momoko pe ia 'oku pulia ki he fa'unga 'o e mamani, ka 'oku 'ikai 'o mamani 'a kimoutolu. Ko ha tangata'i fonua koe 'o Saione pea ko ha 'amipasitua koe 'o Hevani! 'Oku 'a e 'Otuá 'a ho'omou akengá, ngaahi fakafiefiá, anga 'o ho'omou leá, pea na'a mo e anga ho'omou kái. Tokanga ki hono mo'oni 'o e tu'unga 'okú ke 'i ai 'o fakatatau ki he folofola 'a e 'Otuá pea mo'ui 'o fakatatau mo e anga fakafonua 'o e Langi.

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

Ko au 'a e kau talafekau 'o e Laumalie Mā'oni'oni, 'a ia na'e fā'ele'i mei 'olungá! 'Oku 'ikai ke u kei pule'i au 'e he foun-ga fakamamani ko 'eni pe fakangatangata ki hono ngaahi tukufakaholo, he 'oku ma'olunga ange hoku Pule'anga 'i he mamani ko 'eni!

FOLOFOLA TOKONI: Ma'ake 7:13

Taniela 12:1 (NLT)

'I he taimi ko iá 'e tu'u hake 'a Maikolo, ko e 'āngelo pulé 'a ia 'okú ne malu'í homou pule'angá...

'Oku 'i ai ha ngaahi laumālie fakavahefonua 'i he kolo kotoa pē. 'Oku 'i ai ha kau 'āngelo kuo vahe ke nau tokanga'i e ngaahi koló. Hangē ko 'ení, 'oku tu'u malu'í 'e Maikeli ko e 'āngelo pulé 'a e pule'anga 'Isilelí. 'Oku 'i ai foki mo ha ngaahi pule 'uli 'oku nau feinga ke pule'í 'a e ngaahi vahefonua mo e moveuveu. Ko e 'uhinga ia kuo pau ke lotu ai 'a e Kalisitiane kotoa pē. 'I he taimi 'okú ke hoko ai ko ha Kalisitiane 'i he fa'a lotú, 'okú ke hoko ko e 'eikitau fakavahefonua fakalaumālie 'o ho koló, koló, pe vahefonuá pea fakamālohia ha kau 'āngelo ke nau ta'ofi 'a e ngaahi pule 'uli mei he ngāué.

Kimu'a pea ului 'a Saula 'i he tohi 'a Ngāué, na'á ne fakafepaki'i e kau muimui 'o Kalaisí 'o fakafepaki'i e kau muimui 'o Kalaisí, ka na'á ne fai ha fehālaaki 'i he'ene hū ki ha feitu'u na'e fai ai e lotu 'a ha 'eikitau fakavahefonua ko 'Ananaia pea na'e tō hifo ia 'e he 'uhilá. Na'e 'ikai fakavia 'a 'Ananaia 'e he Laumālie 'o e 'Otuá 'o hangē ko ho'o hoko ko ha Kalisitiane 'i he Fuakava Fo'ou.

Ka ko ha tangata lotu ia 'o a'u ki ha tu'unga ne fetaulaki ai e 'ohofi 'o e siasi 'i Tamasikusi mo e 'uhila! 'Okú ke mālohi ange koe 'i 'Ananaia! 'I ho'o lotú, 'okú ke fakamālohia ai e kau 'āngelo kuo vahe ke nau malu'í mo malu'í homou koló. 'I he taimi 'okú ke lotu ai, fakakaukauloto ki hono fakatukupaa'i e kau 'āngelo ko iá 'e he mālohi 'o e 'Otuá. Hoko ko e le'o lahi taha 'i homou koló 'i he lotu pea pule'í homou tafa'akí 'i he ta'u 'o e Langí 'i he Māmaní!

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

Ko au 'a e 'eikitau fakavahefonua 'o hoku koló. 'Oku ou fonu 'i he 'ātakai 'o 'eku ngaahi lotú. Kapau 'oku ou 'i heni, kuo pau ke punou 'a e kautaha 'uli kotoa pe 'i he huafa mafimafi 'o Sisuu!

FOLOFOLA TOKONI

Ngauē 9:1-20

Sēnesi 1:26 (KJV)

Pea folofola 'a e 'Otuá, Ke tau ngaohi 'a e tangatá 'i hotau tataú, 'o fakatatau ki hotau tataú...

'I he fa'ahita'u momoko kuo 'osí, na'e le-kooti ai 'e ha kolo 'i Niu 'loke ha fute 'e 6,5 – meimei mita 'e 2 – 'o e ngangana 'o e sinou, 'ufi'ufi e me'a kotoa pē 'oku mamatá. 'I he'eku fakalaulauloto ki he lahi 'o e ngangana 'o e sinou kuo ongo ki he mamani talu mei he kamata'anga 'o taimi, 'oku ou ofo 'i he poto fakafo 'o e 'Otuá. 'Oku mou fakatokanga'i, 'oku 'ikai ha sinoufeleiki 'e ua 'e tataú.

Ko e tokotaha kotoa pē 'oku fakafo'itu-itui pea makehe hono fokotu'utu'u 'e he 'Otuá, 'a ia 'oku 'ikai fie ma'u ke ne toe fai tu'o ua ha me'a. Ko ha me'a fakafo ia hono talamai 'e he Tohi Tapú 'oku 'ikai mā'ōlō 'a e kau 'āngelo 'i he Langí 'i he 'ahó pe po'ulí ka 'oku kei hokohoko atu

pē 'enau tangí, mā'oni'oni, mā'oni'oni, mo mā'oni'oni ko e 'Eiki ko e 'Otuá Māfimafi (Fakahā4:8 KJV)! Ko e taimi kotoa pē 'oku nau mamata ai kiate lá, 'oku nau mamata ki ha fofonga 'e taha 'o e 'Otuá kuo te'eki ke nau mamata ai ki mu'a! Na'e fakatupu 'e he 'Otuá 'a e tokotaha kotoa pē, 'a e 'Otuá tataú pē ko ia 'oku 'ikai ke Ne toe fai tu'o ua ha me'a – pea 'oku ngaohi koe 'i Hono tataú. 'Oku 'ikai ha ofo 'i hono fakaha 'e he Tohi Tapu 'oku mou manavasi'i mo faka'ofa'ofa (Saame 139:14 KJV).

'Oku 'ikai ngata pe 'i He'ene hokohoko fakaha la ki he kau 'angelo 'i he Langi, ka 'oku Ne toe fakaha mai foki la 'o fakafo'u 'i ho fofonga makehe. Ko e anga fakafonua 'o e mamani ko 'eni ke fokotu'u 'enau tu'unga mo'ui 'o e me'a 'oku nau deem faka'ofa'ofa. 'Oua na'á ke teitei sio lalo kiate koe koe'uhí he 'oku 'ikai fua 'e he ngaahi tu'unga mo'ui fakamāmani ho faka'ofa'ofa. 'Oku ope atu ia he 'okú ke tui ha taha 'o e ngaahi fofonga lahi 'o e 'Otuá!

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

Ko e fakafofonga au 'o e 'Otuá, 'a ia 'okú Ne ngaohi 'a e me'a kotoa pē ke faka'ofa'ofa 'o fakatatau ki He'ene ngaahi tu'unga mo'ui leleí. 'I he ta'u ko 'eni 'o hēvani 'i he Māmani, 'oku ou hoko ai ko ha me'a fakafo, na'e ngaohi 'i he tataú 'o e 'Otuá. Ko ha faka'ilonga au 'o Hono nāunaú!

FOLOFOLA TOKONI: Fakaha 4:18

Ma'ake 5:15 (KJV)

Pea nau ha'u kia Sīsū, 'o mamata kiate ia na'e ma'u 'e he tēvoló, pea na'e 'iate ia 'a e konga kau, na'e nofo, mo fakakofu'i, pea 'i hono 'atamai to'omata'ú: pea na'a nau manavahē.

'E liliu ho'o akenga 'i ha fe'iloaki mo Sisuu. Fehu'i ange pe ki he tangata meia Katilia, na'e lele telefua 'i he ngaahi fonualoto kae 'oua kuo ne fe'iloaki mo Sisuu. Talu mei he momeniti na'e fakatau'atāina'i ai ia 'e Kalaisi, mo e pehē 'e he Tohi Tapú na'e ma'u ia kuo fakakofu'i ka kuó ke fifili nai pe na'á ne ma'u mei fē 'a e valá? Fakatatau ki he folofola, ko Sisu toko taha pe na'e fakatokanga'i ke 'alu ki 'uta he 'aho ko ia. 'Oku mou fakatokanga'i, 'oku 'ikai totonu ke pulia 'a Kalaisi ia ki ha ngaahi konga pau 'o ho'omou mo'ui. Ko e 'Eiki la, 'a ia ko hono 'uhingá 'oku 'i ai 'Ene

folofola 'i he tapa kotoa pē 'o ho'o mo'ui, kau ai ho ākengá.

Ko e me'a 'okú ke tuí ko hano fakahaa'i fakahangatonu ia 'o ha fa'ahinga laumālie pē 'okú ne pule'i koe. 'Oku finangalo 'a e 'Otuá ke ke hāhā. 'Okú ne sai'ia ai, pea 'i ho'o hako ko e hako 'o e 'Otuá, 'oku totonu ke takiekina ho'o ākengá 'e he Laumālie 'o e 'Otuá. 'I he malumalu 'o e 'alo'ofá, 'oku 'ikai pule'i kitautolu 'e he ngaahi tu'utu'uní mo e ngaahi tu'utu'uní 'o hangē ko 'enau 'i he malumalu 'o e Laó. 'I he taimi tatau, 'oku 'ikai ke tau mo'ui pē ma'atautolu. Ko e kau fakafofonga kitautolu 'o Kalaisi (2 Kolinito 5:20 KJV), ngaahi tohi mo'ui 'oku mamata mo lau 'e he taha kotoa. 'Oku kau 'i he konga 'o e sio ho fotunga pe akenga. 'Oku fekumi 'a e māmaní ki he me'a 'oku 'ikai ke nau ma'ú, pea 'i he'enau sio kiate koé, 'oku totonu ke nau sio ki he me'a 'oku 'ikai ke nau sai'ia a'i 'i ho'o founga ngāué.

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

'Oku ou ma'u 'a e fa'ahinga ongo 'oku ou ma'u mei he Laumālie 'o e 'Otuá. 'Oku fakakofu'i au ko ha taha kuo fakatapui ko ha taula'eiki 'a e 'Eiki pea pani ko ha tu'i.

FOLOFOLA TOKONI

Loma 14:7

Luke 4:1 (KJV)

Pea 'i he fonu 'a Sīsū 'i he Laumālie Mā'oni'oní na'e foki mei Soatani, pea tatakai ia 'e he Laumālie ki he feitu'u maomaonganoá,

Ko e tēvoló ko ha fili kuo ikuna'i pea 'oku 'ikai hano mālohi kiate koe tuku kehe pē 'a e me'a 'okú ke foaki kiate iá. Neongo pe ko e hā e me'a 'e taha 'oku tā 'aki 'e he tēvoló ha kau Kalisitiane tokolahī: vilitaki. 'Okú 'ikai ko ha hingoa 'a e 'Tevolo'. Ko ha fakamatala fakangāue ia. 'Okú 'uhinga ia ki ha taha 'okú ne toutou Ū ma'u pē kae 'oua kuo hū ia ki loto. Ko e 'uhinga ia 'oku kei vilitaki pe toe kovi ange ai 'a e ngaahi faka'ilonga 'i he taimi 'oku ke fakaha ai ha lea 'o e fakamo'ui mo e mo'ui lelei ki ho sino. 'Okú ke fekau 'a e langa 'ulu ke mavahe, pea 'oku hoko ia ko ha fo'i'akau he'ene. 'Okú ke pehe, "'Okú HA'U 'A E PA'ANGA!" pea 'oku vete kotoa 'a heli 'i ho'omou

ngaahi me'a fakapa'anga. Ko e hā hono 'uhingá? 'Okú tupu ia mei he vilitaki 'a e tēvoló.

'I he taimi na'e taki ai 'a Sīsū ki he maomaonganoá, na'e 'omi 'e he tēvoló ha 'ahi'ahi 'e taha hili ha 'aho 'e fāngofulu hono hangatonu 'o e 'ahi'ahí, ka na'e vilitaki ange 'a Sīsū ia 'i he tēvoló. 'Okú ke ma'u foki mo e me'a tatau. Ko e tevolo ko ha kuli motu'a 'oku 'ikai ha'ane ngaahi faka'ali'ali fo'ou. 'I ho'o 'ilo'i 'eni, te ke lava 'o ikuna'i ia 'i he'ene va'inga pe 'a'ana. Tatau ai pē pe ko e hā, 'oua na'á ke liliu ho'o vetehiá. Tatau ai pe kapau 'oku faka'au ke kovi ange 'a e ngaahi faka'ilonga, hokohoko atu hono fakahaa'i 'o e fakamo'ui. 'I he taimi 'oku hangē ai 'oku 'i ai ha faito'o fakavalevale fo'ou ho'o fānaú, hokohoko atu hono fakahā ko e tofi'a kinautolu 'o e 'Eikí. Vilitaki 'i he Folofolá, pea te ke ikuna 'i he taimi kotoa pē!

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

'Okú hanga 'e Kalaisi 'iate au 'o ngaahi au ke u misi kovi taha ki he tēvoló! Ko ha ulo afi au, kuo fakamahafu 'aki 'a e Folofolá, pea ko ha mataotao au 'i hono fakauha e 'asenita 'a e filí. 'I he ta'u ko 'eni 'o hēvani 'i Māmaní, he 'ikai ke u holomui pe holomui, 'i he Huafa 'o Sīsú!

FOLOFOLA TOKONI

1 Pita 5:8-9

Lea Fakatātā 23:7 (KJV)

He 'oku hangē ko e mahalo 'i hono lotó, ko ia ia: Kai mo inu, 'okú ne pehē ki he tetefeteá; ka 'oku 'ikai ke 'i he te'e 'a hono lotó.

Ko e konga lahi 'o e me'a 'oku ke pehe na'a ke ako 'i he 'univesiti 'oku 'ikai ako, ka 'oku ako ma'uloto ia. Ko e 'ilo pe 'oku tauhi 'i ho 'uto 'o loloa fe'unga ke lava 'i ho'ona ngaahi sivi. Ko hono 'uhinga ia kapau na'e fai atu kiate koe 'a e sivi tatau pe hili ha ta'u 'e ua mei ai, he 'ikai ke ke lava. Ko e manatu ko ha ngaue ia 'a e 'uto 'i ho 'ulu, ka ko ha 'uto 'e taha mahalo he 'ikai te ke 'ilo'i 'oku nofo 'i ho loto. 'I ho loto, 'oku laka hake 'i he ngaahi selo 'e 40,000 'oku ui ko e neurites. 'Oku nau lava 'o fakakaukau, ongo'i, pea manatu'i. Ko e 'uhinga ia 'oku pehe ai 'e he Tohi Tapu 'o hange ko e fakakaukau 'a ha tangata 'i hono

loto, 'oku pehe pe mo ia, pea 'oku pehe pe mo e loto 'oku tui ki ai 'a e tangata (Lea Fakatata 23:7 KJV).

'I ho'o fanongo mo lau e folofola 'a e 'Otuá, 'oku 'ikai ngata pē 'i ho'o fakaheka e 'utó 'i ho 'ulú ka ko ho lotó foki. Hangē pē ko e lava ke ngalo 'a e ngaahi manatu 'i ho 'atamai, 'e pehē pē 'a e faka'au ke fakapo'uli 'a e ngaahi manatu ki he lotó. Ko e 'uhinga ia 'oku fu'u mahu'inga ai ke fakafonu ma'u pē ho lotó 'aki e folofola 'a e 'Otuá. Kuo fakamo'oni'i 'e he saienisi 'oku hoko 'a e fakamatala ko ia fakataha mo e ongo ko ha fakangalongata'a. 'I ho'o fanongo ki he Folofolá, tali 'a e me'a kotoa pē 'oku 'iate koé. Tuku ke ako ma'uloto e Folofola 'a e 'Otuá 'i he me'a kotoa pē 'i ho lotó, ke 'oua na'a teitei tāmata'i.

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

'Oku ou loto vekeveke ki he folofola 'a e 'Otuá. Ko 'Ene Folofolá ko e mo'ui ki hoku sinó mo e mo'ui lelei ki hoku kakanó. 'Oku hanga 'e he Folofola 'iate au 'o fakafonu au 'aki 'a e fiefia mo e 'ofa 'oku fonu mahuohua.

FOLOFOLA TOKONI

Loma 10:10

Ma'ake 14:7 (KJV)

He 'oku 'iate kimoutolu ma'u ai pē 'a e masivá, pea ko e taimi kotoa pē 'oku mou loto ki aí te mou lava ai 'o fai lelei kiate kinautolu: ka 'oku 'ikai te mou ma'u ai pē au.

'I he sosaieti kotoa pe, 'oku 'i ai marginalized kakai mo e masiva ko ha me'atau ia 'oku ne 'ai ia. 'Oku 'ikai 'uhinga ia 'oku 'ikai ke 'i ai ha pa'anga fe'unga 'i he māmaní koe'uhí he 'oku lahi ange 'a e pa'anga 'oku ma'u 'e he tokotaha kotoa pē ke mo'ui mahuta-fea aí, ka ko e masivá ko ha me'atau ia 'okú ne ngāue 'aki 'i he nima 'o e kau angahalá.

Na'a mo Sisu na'a Ne pehe 'e 'i ai ma'u pe ha kakai masiva 'iate kimoutolu, ka 'i ho'o lau fakalelei 'a e vesi, na'e 'ikai ke Ne folofola mai ko e taha koe 'o

kinautolu. Ko hono mo'oní, 'okú Ne pehē ko koe 'oku totonu ke ke 'i ha tu'unga ke fai lelei ma'á e masivá 'i he taimi kotoa pē 'okú ke fie ma'u aí. Na'e 'ikai teitei fakahā 'e Sīsū ia 'okú Ne masiva, ka na'e 'ikai tu'o taha! Na'á Ne fakamahino'i 'a e faikehekehe 'iate la mo e masivá. Na'á ne pehē, "'Oku mou ma'u ma'u pē 'a e masivá ... KA ko au, 'oku 'ikai ke ke ma'u ma'u pe."

Na'e mahino 'ene pehē 'oku 'ikai ko ha taha au 'o e masivá pea pehē foki kiate kimoutolu. 'Ai ke mahino pe ko hai koe 'ia Kalaisi. He 'ikai lava ke ke 'iate la pea 'ilo'i 'okú ke masiva. 'ikai 'aupito! Tui pē ki he folofola 'a e 'Otuá 'o kau kiate koé. 'Oku 'ikai ke mou masiva, he kuo ngaahi kimoutolu 'e Kalaisi ke mou koloa'ia! Lea 'aki ia kae 'oua kuo hoko ia ko ho mo'oni.

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

'Oku ou faka'aonga'i lelei 'a e faingamālie kotoa pē ke ngāue 'aki 'eku tuí 'i hono ma'u 'o e tu'umālie fakapa'angá. Ko ia, 'e fakamo'oni 'a 'eku ngaahi fakamatalá ki he 'eku ngaahi koloá. He 'ikai ke teitei maumau'i au! 'Oku ou tokoni ki he masivá, ka he 'ikai ke u teitei hoko ko ha taha 'o kinautolu, 'i he Huafa māfimafi 'o Sīsū Kalaisi!

FOLOFOLA TOKONI: 2 Kolinito 8:9

Luke 2:45 (KJV)

And when they found him not, they turned back again to Jerusalem, seeking him.

'I he ta'u hongofulu mā ua 'a Sīsuú, na'e 'ave ia 'e he'ene ongomātu'á ki Selusalema ki he Kātoanga Lakaatú. Ko honau anga fakafonua 'eni 'i he ta'u kotoa pe (Luke 2:41-42 KJV). Neongo na'e hoko ha me'a 'i he ta'u ko 'ení. 'I he'enua mavahe ke foki ki 'apí, na'e 'ikai kau 'a Sīsū ia 'i ha falukunga kakai na'e fononga mo kinautolu. Ko e me'a faikehe he na'a nau fai ha 'aho kakato ke fakatokanga'i ia.

'Oku talamai 'e he Tohi Tapu na'a na toe foki ki Selusalema, pea hili 'ena fekumi kiate la 'i ha 'aho 'e tolu, na'e faifai pea na toki 'ilo la (Luke 2:46 KJV). Mahalo te ke fifili pe na'e 'ikai 'ilo'i fēfē

'e he'ene ongomātu'á na'e 'ikai ko e feitu'u na'á na pehē 'oku 'i aí 'a e Tokotaha na'e mahu'ingá, ka 'oku lahi ange 'a e mole 'a Sīsū 'i he me'a 'okú ke fakakaukau ki aí. 'Oku malava pē ke mole 'a Sīsū ka 'oku 'ikai ke tau 'ilo'i ia. 'Okú ke ma'u ha fakapapau 'i ho'o hoko ko ha Kalisitanié he 'ikai teitei li'aki koe 'e he 'Eikí, ka ko e me'a pē ia 'a'au ke fakapapau'i 'oku 'ikai ke mo vāmama'o.

'Oku 'ikai fie ma'u ia ke tānaki 'e ho'o Tohi Tapu 'a e efú 'i he taimi te ke lava ai 'o feohi fiefia mo e Folofolá. Kapau 'okú ke fie fanongo ki he le'o 'o e 'Otuá, foki ki he feitu'u 'o e lotú. Foki ki ho'o 'uluaki 'ofa (Fakaha 2:4-5 KJV). 'Oua na'á ke teitei tuku ha 'aho ke 'alu ta'e te ke talanoa mo la mo feohi mo la. Pea he 'ikai leva ke ke fekumi kiate la. Te Ne tatali mai kiate koe.

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

He 'ikai teitei faka'au'auhifo 'eku mateaki'i 'a e 'Otuá. 'Oku loto ange 'eku lotú mo e fakautuutu 'eku ongo'i e māfana 'o e Laumālie Mā'oní. 'Oku ou tu'utu'uni mo fakahā ko ha tokotaha māfana au!

FOLOFOLA TOKONI

Loma 8:38-39

Luke 18:1 (KJV)

Pea na'á ne lea 'aki ha talanoa fakatātā kiate kinautolu 'o a'u ki he ngata'anga ko 'ení, 'oku totonu ke lotu ma'u ai pē 'a e kakaí, pea 'oua na'a fiu.

'Oku 'ikai ha kau ngāue ia 'e ta'e-mahu'inga 'i he Pule'anga 'o e 'Otuá. 'Oku 'i ai ha konga 'a e tokotaha kotoa pē ke va'inga ai, pea ko e taha 'o e ngaahi ngāue mahu'inga taha 'e lava ke ke fai 'i he māmaní ko e lotú. Ko e lotú ko e fakava'e ia 'o 'etau tui faka-Kalitiané. Ko e taha ia 'o e ngaahi founga 'e lava ke tau feohi ai mo e 'Eikí pea mo ha founga mahu'inga 'e lava ke kau mai ai 'a e 'Otuá ki he ngaahi ngāue 'o e māmaní. 'Oua na'á ke feitei ta'etoka'i ho mālohí 'i he lotú.

'I ho'o lotú, 'oku fakatukupaa'i ai e kau 'āngeló ke nau fakahoko 'enau ngaahi ngāué. 'I ho'omou ngaahi lotú, 'e lava ke

liliu, maumau'i 'e he 'Otuá e ngaahi founga ngāué, mo e moveuveu lahi 'i he ngaahi palani 'a e filí! 'Oku pehē 'e he Tohi Tapú 'oku totonu ke lotu ma'u ai pē 'a e tangatá pea 'oua na'a fiu. 'A ia ko hono 'uhingá kapau 'oku 'ikai te ke lotu, 'okú ke pongia, pea 'oku 'ikai ha feitu'u 'i he kau tau 'a e 'Eikí ma'á e kau sōfia kuo vaivai. 'Oku 'ikai ko ha fakahinohino pau ki he tu'unga tangata pe fefiné 'a e fekau ko ia ke lotú. 'Oku 'aonga ia kiate kitautolu kotoa.

Ko ia ai, kuo pau ke ke fakamālohia koe 'aki 'a e lotú 'i he faingamālie kotoa pē. 'Oku hanga 'e he lotú 'o fakamālohia koe ke ke matu'uaki e ngaahi faka'alí'alí, fokotu'utu'u, mo e ngaahi 'ohofi 'a e filí. 'Oku vilitaki 'a e filí, ka 'oku fakamālohia koe 'e he Laumālie Mā'oni'oni ke ke vilitaki ange. 'Oku 'ikai ko e lotú 'a e "taimi 'oku tō ai ha me'a kehe kotoa pē." 'E ta'ofi koe 'e he lotú mei ha'o tōnounou! He 'ikai ke u hinga au 'i he ta'u ko 'eni 'o Hēvani 'i Māmaní!

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

Ko au 'a e tau 'a e 'Otuá mo'ui. 'Oku ou poupou'i au 'e he Falealea 'o e Langi, pea 'oku malohi hange ha me'atau 'eku ngaahi lotu. 'I he taimi 'oku ou lotu aí, 'e liliu 'a e ngaahi sípinga 'o e 'eá, liliu e 'ekonōmiká, lulu'i e ngaahi pule'angá, pea kamata ke 'osi e ngaahi filí!

FOLOFOLA TOKONI: Semisi 5:17

Saame 105:14-15 (AMPC)

Na'e 'ikai ke Ne tuku ha tangata ke ne fai hala kiate kinautolu; ko hono mo'oní, na'á Ne valoki'i 'a e ngaahi tu'í koe'uhí ko kinautolu, 'o Ne pehē, 'Oua 'e ala ki he'eku kau pani, pea 'oua na'a kovi ki He'eku kau palōfitá.

'Oku 'ikai ko ha hingoa faka'osi 'a Kalaisi, ka 'oku 'uhinga ia ko e Tokotaha kuo Pani mo 'Ene Pani. 'Oku talamai 'e he Tohi Tapú ko e Kalisitiane kotoa pē 'oku 'ia Kalaisi, pea 'oku pani 'a e Kalisitiane kotoa pē. Ko ia, ko e taimi 'oku folofola ai 'a e 'Otuá 'oku 'ikai ala ki he'eku kau pani, 'oku 'ikai ko 'Ene 'uhingá pē ki he kau 'aposetoló, kau palōfitá, kau faifekau, kau akonaki, mo e kau 'evangelio. 'Okú Ne 'afio mai kiate koe. 'Oku fie ma'u ke mahino kiate koe ko e ongo'ingofua pe tu'unga 'o e ala 'oku 'ikai fakapapau'i ia 'e he tokotaha 'oku

ne fai 'a e ala ka 'i he tokotaha 'oku ne ma'u 'a e ala.

'Oku ne fokotu'u koe 'i ha tu'unga malohi koe'uhi he 'oku ke fili 'a e ongo 'oku ke ma'u kiate koe. 'E ala atu ha taha kiate koe 'i ha founa pau: te nau ala ki ho'o ngaahi me'a fakapa'angá pe malu'i ho hingoa lelei 'o 'ikai fakakaukau ki ai, ka 'okú ke pehē pe ko e ongo 'okú ke ma'u ko ha me'a ia 'okú ke sai'ia ai pe 'ikai ke ke sai'ia ai. 'Okú ne 'ai koe ke ke fakatu'utāmakí! He 'ikai tuku 'e he 'Otuá ke faihala atu ha taha 'iate koe peá ne mavahe mei ai.

Kapau 'e feinga ho pulé ke tutu koe ta'e 'i ai hano 'uhinga, 'oua te ke tangi koe'uhí ko e tākaí, te ke lava 'o tafoki 'o tutu kinautolu. Kapau 'oku 'ikai tali ho'o visa, litolito, laiseni, pe aleapau, pehe ange, "'Oku ou faka'ikai'i koe!" 'Oku tatau ai pē pe ko ho'o pulé, supavaisá, pe ko hai pē; 'okú ke ngāue 'i ha tu'utu'uni "nima", pea 'oku 'ikai totonu ke ke ala ki ai!

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

Ko e tokotaha kuo pani au. 'Oku ou ngāue 'i he malumalu 'o e lea fakapalōfitá. 'Oku ou fu'u 'afu ke matu'uaki, pea kapau te ke ala mai kiate au, kuo 'osi!

FOLOFOLA TOKONI

2 Kolinito 1:21-22

1 Samuela 3:1 (KJV)

Pea na'e malanga 'a e tamasi'i ko Samuelá ki he 'Eikí 'i he 'ao 'o 'Ilaí. Pea na'e mahu'inga 'a e folofola 'a e 'Eikí 'i he ngaahi 'aho ko íá; na'e 'ikai ha vīsone tau'atāina.

'Oku 'ikai kovi 'a e pa'angá, tuku ke u fakamatala'i atu. Kapau na'e kovi 'a e pa'angá, 'e fakapapau'i 'e he tēvoló 'okú ke ma'u ha me'a lahi mei ai. 'Oku 'ikai teitei tau 'a e tēvoló ia mo 'ene 'asenita pē 'a'aná. 'Okú ne fuhu pē ki he 'asenita 'a e 'Otuá. Ko ia, 'oku talaatu 'e he fo'i mo'oni ko ia 'oku ne fuhu ho'o ma'u pe tauhi pa'anga ko e tu'umalie fakapa'anga ko ha me'a ia 'oku finangalo ki ai 'a e 'Otua pea kuo Ne tu'u-tu'uni ma'au. 'Oku fakahā mahino mai 'e he Tohi Tapú ko e finangalo 'o e 'Otuá ke ke tu'umalie (3 Sione 1:2 KJV) pea mo'ui mahutafea.

'Oku 'ikai ha palopalema ia 'a e 'Otuá 'iate koe 'okú ne faka'amu ke 'i ai ha lauimiliona. Ko Hono finangaló ke ke koloa'ia! Neongo ia, ko 'ene hoha'a, ko ho'o taumu'a ia ke ma'u 'a e lauimiliona ko ia. 'I he taimi 'e mahino ai kiate koe ko e 'Otuá ko ha tokotaha fakapotopoto 'o e kau fai fakamo'uí, 'e mahino lahi kiate koe! 'Oku mateuteu ma'u pē 'a e 'Otuá ke tuku ki he feitu'u te Ne lava 'o ma'u ai 'a e foki lelei tahá. Na'e mahino 'eni kia 'Ana pea lava ke ne ma'u 'a e 'Otuá ke fai 'ene ngāu'é.

'Oku pehē 'e he Tohi Tapú na'e hāhāmolofia e folofola 'a e 'Eikí koe'uhí he na'e 'ikai ha palōfita 'i 'Isileli. Na'e fie ma'u 'e 'Ana ha foha, pea na'e fie ma'u 'e he 'Otuá ha palōfita. Ko ia na'a ne fai ha alea mo e 'Otua: kapau te ke foaki mai haku foha, te u fakafoki atu ia kiate Koe ke hoko ko ho palōfita, pea na'e fai 'e he 'Otua 'a e me'a ko ia! Ko e hā 'okú ke fie koloa'ia aí? 'Oku mahu'inga ho'o taumu'á. Kapau 'e 'aonga 'a e 'Otua kiate kimoutolu 'e lauimiliona, 'e hoko mo'oni atu e lauimiliona ko ia kiate kimoutolu!

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

'Oku kei hokohoko atu pē 'eku ma'u 'eku pa'angá koe'uhí he 'oku foku-tu'u ia ke ngāue fakafaifekau. 'E tupulaki 'a e Pule'anga 'o e 'Otuá 'i he'eku tu'umālié. Ko ia ai, 'oku fakapapau'i ai 'eku lavame'a fakapa'anga. Te u tu'umālie 'o 'ikai ta'e-malava pea a'usia 'a Hēvani 'i Māmani!

FOLOFOLA TOKONI: Sakalaia 1:17

Semisi 4:9-10 (KJV)

Ke ke mamahi, pea tangi, mo tangi: tuku ke liliu ho'omou kakatá ke tengi-hia, pea mo ho'omou fiefiá ki he loto-mamahí. Fakavaivai'i `a kimoutolu `i he `ao `o e `Eikí, pea te ne hiki hake `a kimoutolu.

Ko e hikisia ko e loi ia `oku ke tui ki ai fekau`aki mo koe, pea ko e konga `o e me`a `oku ne `ai ke fu`u fakatu`utamaki `a e hikisia pulou ia `i he matamata lelei `o e ngaahi me`a kehe `oku "tali lelei". Hangē ko `ení, te ke fa`a fanongo ki he lea `aki `e he kakaí ha ngaahi me`a hangē ko `ení, "Oku ou mā" pe "Oku `ikai pē ke u sai`ia au ke u `i mu`a." `E sai ange ke u nofo pē `i mui." Ko e ngaa-hi fakapuli fakapoto kotoa `eni ki he hīkisiá `a ia `oku faka`aonga`i ke fakatonuhia`i `aki `a e me`a `oku tui ki ai ko e si`isi`i `a e loto falalá.

Neongo ia, `oku `ikai ko e ta`e-falala, ka ko e loto fiemalie ke malu`i e angatonu `a ha taha kae `ikai ko e angatonu `a e `Otuá. Ko e hīkisiá ko ha `uhinga ia `o e talangata`á mo e hoko ko ha me`a fakamoluu ki he angatu`ú. Ko e hīkisiá na`á ne fakatupu ke tuli kinaua `a e tēvoló mei he `ao `o e `Otuá pea hoko ia ko e tamai `o e angatu`ú. Ka `i he tafa`aki `e tahá, na`e fakavaivai`i `e Sīsū Ia, pea na`e hoko `a e loto fakatōkikaló ko e me`a ke ne faka`ai`ai `Ene talangofuá.

Na`a Ne mavahe mei Hono tu`unga fiemalie `o ha`u ki he mamani, `o ne `ai `a e fotunga `o ha tamaio`eiki (Filipai 2:7 KJV). Na`e `ikai lava ke ne mā pe loto-fo`i. Na`e hanga `e he`ene ngāuē `o fakatupunga ia ke ne takimu`a. Mavahe mei he mala`e va`inga `o e hīkisiá, pea `e fakahā mai `e he `Otuá `a `Ene taumu`a nāunau`ia `iate koe ke mamata ki ai `a e māmaní kotoa!

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

`Oku ou to`o `a e pulou `o e nāunau `o e `Otuá `iate aú `aki `eku to`o `a e kumi `uhinga kotoa pē ko e hīkisiá. `Oku `ikai ke u ilifia `i he fakakaukau `a e tangatá. `Oku ou mo`ui ke fakahōifua ki he `Otuá pē, pea `oku hanga `e he`eku fakavaivai kiate lá `o ngaahi au ke u loto-to`a!

2 Kolinitō 13:14 (MSG)

'E nofo'ia kimoutolu kotoa 'e he 'alo'ofa fakafo 'a e 'Eiki ko Sīsū Kalaisí, 'a e 'ofa faka'ofa'ofa 'a e 'Otuá, 'a e fehi vāofi 'a e Laumālie Mā'oni'oni.

Na'e ta'u lahi 'a e 'ikai ke u 'ilo'i ko ha Tokotaha 'a e Laumālie Mā'oni'oni. Na'á ku lau e folofolá; Na'e a'u 'o u malanga fekau'aki mo e Laumālie Mā'oni'oni, ka na'e toki mahino kiate au 'a hono mo'oni 'o e tu'unga na'á ne 'i aí, 'i he taimi ne u fehangahangai ai mo ha me'a fakatāutaha na'á ne fakamo'oni'i 'oku 'ikai ha toe veiveiua ko e Laumālie Mā'oni'oni ko ha Tokotaha. Na'á ku tangutu 'i hoku lokí pea fakafokifā pē kuo fakafonu 'e ha maama hinehina ngingila 'a e 'ataá kotoa 'o liliu ki he fōtunga 'o ha Tokotaha mo'ui. Na'e fakafe'iloaki mai 'e he Tokotaha na'e tangutu 'o hanga mai

kiate au: "Ko au ko e Laumālie Mā'oni'oni!"

Ko e Laumālie Mā'oni'oni 'oku 'ikai ko ha afi, havili, vai, pe ko ha lupe. Ko e ngaahi feinga fakangatangata pē ia 'a e tangatá ke puke 'Ene ngaahi founá mo Hono ngaahi olá. Ko ha me'a fakatupu 'ita ke fakafongoga'i la. Ko ha Tokotaha la 'okú Ne ma'u ha 'ulungānga makehe. Ko la 'okú Ne fakaava ho lotó ki he mo'oni 'o Sīsú. Te ke lava 'o tangutu fakataha mo la, ma'u me'atokoni ho'atā mo la, kakata mo la, pea alea'i ho'o ngaahi fakakaukáu, palaní, mo ho'o ngaahi fakakaukáu.

Te ke lava 'o 'eke kiate la ha ngaahi fehu'i fekau'aki mo e ngaahi me'a 'oku ke lau 'i he Tohi Tapu pea 'ikai mahino kiate koe. Te ke lava 'o vavehahe mo la 'a e ngaahi me'alilo ho lotó. 'Oku 'ikai ha mo'ui 'e loloto ange ta'e 'i ai ha fetu'utaki loloto ange mo e Laumālie Mā'oni'oni.

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

Te u 'ilo'i la 'i he ta'u ko 'eni 'o hēvani 'i māmaní ko ha Tokotaha pea fiefia 'i he fehi mo e anga fakakaume'a mo e 'Otuá 'o hangē ko ia ne te'eki fai 'i mu'á! Ko ha kaungāme'a au 'o e 'Otuá.

FOLOFOLA TOKONI

Sione 14:16

'Efesō 1:21 (KJV)

'Oku lahi hake ia 'i he pule angé, mo e mālohí, mo e mālohí, mo e pulé, pea mo e hingoa kotoa pē kuo fakahingoa, 'o 'ikai 'i he māmani pē, ka 'i he me'a foki 'e hoko maí:

Ko e mo'oni ho'o "'ia Kalaisí" ko ha tokotaha mālohi! Fakakaukau ki ai, 'i he taimi 'oku ke 'i ha fa'ahinga me'a ai, 'a e ngaahi me'a kotoa pe 'oku ke malava mo e ngaahi lelei 'o e me'a 'oku ke 'ata ki ai. Ko 'eni, 'oku talamai 'e he Tohi Tapú 'oku 'afio 'a Kalaisi 'i he to'ukupu to'omata'u 'o e Tamaí, 'oku mā'olunga ange ia 'i he ngaahi pule mālohi, mālohi, ivi, mo e pule, pea mo e hingoa kotoa pē 'oku fakahingoa ki aí. Koe'uhí 'okú Ne 'i ai, 'okú ke 'i ai foki mo koe.

Ko ia ai, ko e me'a 'oku mo'oni fekau'a-ki mo la, 'oku mo'oni ia kiate kimoutolu,

'o 'ikai ngata pe 'i he ngaahi kuonga ka hoko mai ka 'i he taimi ni!

Ko e hā ha hingoa te ke lava 'o fakakaukau ki aí? 'Oku tatau ai pē pe ko e hā hono hingoa; 'oku mou mama'o 'aupito mei ai! 'Oku masiva nai? 'Okú ke mama'o 'aupito mei 'olunga! Fēfē 'a e ta'elavame'á, kani-saá, pe mahamahakí na'e 'ilo ai koe 'e he toketaá? 'Okú ke mama'o 'aupito mei 'olunga! Makehe mei ho'o nofo-malí, ta'e ma'u ngāué, ta'e-ma'u ngāué, ta'e-fiemālié, ta'elatá, pe manavaheé – 'okú ke mama'o ange 'iate kinautolu kotoa! He 'ikai lava ke ongo 'a e ngaahi me'a ko ia kiate koe kae 'oua kuo ke tukuhifo koe ki honau tu'unga 'aki e me'a 'oku ke fakakaukau ki ai, tui, mo lea 'aki. Tauhi ma'u ho tu'unga mā'olóo mo e mālohí. Fakafiemālie'i koe ki hono mo'oni 'o e tu'unga 'okú ke 'i aí: 'okú ke 'ia Kalaisi. He 'ikai lava ke ke a'u ki ai!

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

Ko hoku mālohí 'oku 'i hoku tu'unga 'ia Kalaisí. 'Oku ou tangutu fakataha mo la, 'o tu'u ma'u 'i ha mā'olō. 'Oku ou unperturbed koe'uhi he 'oku 'ikai lava 'e ha tevolo 'o ala mai kiate au. 'Oku ou fakafisi ke fakasi'isi'i hoku tu'unga. 'Oku ma'ongo'onga 'eku ma'ongo'ongá, pea na'e fā'ele'i au ki he mo'ui mā'olungá!

FOLOFOLA TOKONI

'Efeso 1:17-23; 1 Sione 4:17

Matiu 6:20-21 (KJV)

Ka mou tokonaki ma'amoutolu 'a e koloa 'i he langí, 'a ia 'oku 'ikai 'uli ai 'a e ané pe ko e 'ume'ume'á, pea 'ikai hae'i pe kaiha'asi 'e he kau kaiha'á: he ko e potu 'oku 'i ai ho'omou koloá, 'e 'i ai foki mo homou lotó.

'Oku faingata'a ki ho lotó ke muimui ki he 'Otuá pea 'oku ou 'ilo'i 'e faingata'a ke tali koe'uhí ko e tokolahi 'o e kakai 'oku leá. 'Oku nau lea 'aki e ngaahi me'a hangē ko iá "'oku lelei hono lotó." Ka 'oku talamai 'e he Tohi Tapú ko e lotó 'oku kākā mo hoha'a ke faiangahala (Selemaia 17:9 KJV). Kapau na'e fakangofua 'a e lotó ke fai ha ngaahi fili 'oku 'ikai kau ai e Folofola 'a e 'Otuá, te ne fai ha ngaahi fili kovi. 'Oku faingata'a ai ke ofi ho lotó ki he 'Otuá, 'o kapau he 'ikai ta'emalava.

Ko e hā leva ha me'a te ke lava 'o fai ke ke ofi ai ki he 'Otuá? Te ke lava 'o fakamālohí'i ho lotó ke ke 'alu 'o fakatatau ki he fakahinohino 'a e 'Otuá. 'O anga fēfē? 'I he me'a 'okú ke fai 'aki ho'o koloá. 'Oku muimui ho lotó 'i ho'o koloá. Ko e hā ho'o koloá? Ho'o koloa, koloa mahu'inga, pa'anga! 'Oku fakapapau'i 'e he me'a 'okú ke fai 'aki ho'o pa'angá 'a e ofi ho lotó ki he 'Otuá. 'Oku tohoaki'i pē ho lotó ke mata'ikoloa 'akí - pa'angá. Ko ia, 'i he folofola 'a e 'Otuá ke foaki ho'o vahehongofulú mo e ngaahi foakí mo poupu'i koe ke faka'aonga'i ho'o pa'angá ke fokotu'u 'Ene ngāue mā'oni'oni 'i he māmaní, 'okú Ne 'oatu 'a e fakapupuli ke ke ofi ai kiate lá. Ko e taimi kotoa pē 'okú ke foaki ai ki he 'Otuá koe'uhí ko e Ngāue 'o e Pule'angá, 'okú ke fa'u ai ha hala ke muimui ai ho lotó.

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

Ko e me'a kotoa pē 'oku ou ma'ú 'oku 'a e 'Otuá ia. 'I he taimi 'oku 'afio ai 'a e 'Otuá ki ha foaki fiefia, mo ue'i ke fai ia, te Ne 'afio'i au 'i he taimi kotoa pē.

FOLOFOLA TOKONI

2 Kolinito 9:7

‘Efesō 4:29 (KJV)

Ke ‘oua na’a ha’u ha talanoa ‘uli mei homou ngutú, ka ko ia ‘oku lelei ‘o ‘a-onga ke langa ‘aki haké, koe’uhi ke tupu ai ‘a e tokoni ki he kau fanongó.

‘Oku tuli ‘a e kakai ‘i he ngaahi feitu’u ‘o e mamani mei honau ngaahi ‘api, ‘o ‘ikai koe’uhi ko e si’isi’i ‘a e totongi fale pe peau kula, ka koe’uhi he ‘oku fu’u lahi e veve. ‘I he ngaahi feitu’u ‘e ni’ihi, ‘oku fonu mahuohua e lingi’anga veve ‘o a’u ki ha tu’unga ‘oku ‘i ai ha “ngaahi mo’unga veve.” ‘Oku ‘uli ‘aupito ha ngaahi konga ‘e ni’ihi pea te ke lava ‘o namu’i ‘a e matatahi kimu’a pea ke toki sio ki ai.

‘Oku taa’i koe ‘e he nanamu ‘o e veve ‘auha mei he mita ‘e 100 hono mama’o. ‘Oku tangutu ha feitu’u ‘e taha ‘i he ngutu ‘o ha ngaahi vaitafe

‘e fa, poloka hono ngaahi tafa’aki ‘aki ‘a e nanamu ‘oku ‘ikai sai mo hono fakamafola ‘o e ‘uli mo e faka’uli’i ‘o e mahaki ki he ngaahi feitu’u takatakai ai. Ko e ma’a ko e taha ia ‘o e ngaahi tafa’aki mahu’inga taha ‘o e mo’ui mo e kolo. ‘Oku ne malu’i ho’o mo’ui lelei, loloa ange ho’o mo’ui, pea ‘oku fakasitētisitika fakamo’oni’i ke ‘omi ha ngaahi lelei ki he ‘ekonomika.

Na’e fokotu’u foki ‘e he ‘Otuá ha founga ma’a ‘i ho sinó ke to’o ‘aki ha fa’ahinga me’a pē ‘oku ‘ikai kau ki ai. Ka ne ta’e’oua ‘a e founga ko ia ‘o e ma’a, ‘e fonu ho sino ‘i he ngaahi kasa kona mo e ngaahi founga ta’emahino ‘i loto, pea ‘e faifai pe pea ke mate. Kuo ‘omi foki ‘e he ‘Otuá ha founga ma’a ki ho ngutú. ‘Oku ui ia ko e fufulu ‘o e vai ‘o e Folofola. Na’e fa’u ho ngutú ‘i he ngaahi lea foaki mo’ui ‘okú ne fakatupulaki ho’o tu’unga lelei mo tauhi ke potupotutatau ho’o mo’ui. Ko ia, tauhi ho’o mo’ui ke ‘uli pea to’o kotoa e lea veve.

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

Ko hoku ngutú ko ha matavai mapunopuna ia ‘o e mo’ui. ‘Oku tuku fakatatali ia ki he lea ‘oku fakatupulakí. ‘Oku ou fakafisi ke faka’uli’i ‘eku leá ‘aki e ngaahi lea ‘a Sētané. ‘Oku fakamā’oni’oni’i hoku ngutú ke fakalāngilangi’i ‘a e ‘Otuá mo hoku fakalelé.

FOLOFOLA TOKONI: ‘Efesō 4:22-32

Matiu 5:14 (KJV)

Ko e maama 'o māmani 'a kimoutolu. Ko e kolo 'oku tu'u 'i ha mo'unga, 'oku 'ikai fa'a fakapuli ia.

Ko e konga lahi 'o e ngaahi hiva 'oku hiva'i 'e he kau Kalisitiane 'oku fakamātoato mo ongo tonu, ka 'oku nau hala 'aupito! Talu mei he'etau kei si'i, mo hono ako'i kitautolu ke tau lau ma'uloto 'a e ngaahi lea 'oku 'ikai tatau mo e Folofola 'a e 'Otuá. Hangē ko 'ení, ko e fo'i hiva Ko e Ki'i Maama Ko 'Eni 'o'okú ko e taha ia 'o e ngaahi hiva faka-Kalisitiane angamaheni tahá, ka 'okú ne holoki 'a e mo'oni 'o 'etau 'ia Kalaisí. Na'e fakahā 'e he 'Eiki ko Sísuú ko la 'a e Maama 'o māmani (Sione 8:12 KJV). Peá Ne ui leva koe mo au ko e maama 'o e māmani pea mo ha kolo 'oku fokotu'u 'i ha mo'unga he 'ikai lava ke fūfuu'i.

'Oku 'ikai ha me'a 'e si'isi'i fekau'aki mo koe. Ko ha kolo kakato koe! 'Oku 'iate kimoutolu ha ngaahi falemahaki, ngaahi hala lalahi mo e ngaahi netiueka fefononga'aki, ngaahi polokalama fakapa'anga, ngaahi kautaha ako, ngaahi senita tufaki'anga me'akai, fakatau kekelele, mo ha ngaahi me'a lahi ange! Ko ha fu'u kolo koe 'o ha maama ne toutou tu'u 'i he feitu'u mā'olunga tahá koe'uhí ke lava 'a māmani kotoa 'o mama-ta pe ko hai kuo ngaahi koe 'e he 'Otuá ke ke hoko ki aí. Ko ia ai, 'oua na'a ke teitei li'aki koe ki he ngaahi feitu'u ma'ulalo pe ki ha fa'ahinga me'a si'isi'i. 'Okú ke fu'u ngingila ke li'aki pea fu'u lahi ke fufuu'i!

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

Ko ha tu'u'anga au 'o e laumālié, pea he 'ikai teitei tāmāte'i 'eku māamá. Ko au 'a e faito'o ki hoku fāmilí mo e feitu'ú. 'E ma'u 'e he māmani 'a e ngaahi tali 'oku nau fie ma'u 'iate aú.

FOLOFOLA TOKONI

'Isaia 60:1-3

Lea Fakatātā 12:18 (KJV)

'Oku ai ia 'a ia 'oku lea 'o hangē ko e fakaava 'o ha heletā: ka ko e 'elelo 'o e potó 'oku mo'ui lelei.

'Oku tau mo'ui 'i ha kuonga 'oku 'alunga ai 'a e fakapapaú. Kuo ma'u 'e he kakai ke lea 'aki ha ngaahi me'a 'i he mo'ui mo fakahaa'i 'a e ngaahi mo'oni'i me'a 'oku nau fie ma'ú. Ko ha tekinolosia ongo 'eni kuo tu'utu'uni 'e he 'Otuá 'a ia 'e lava ke 'aonga ki he kau Kalisitiané mo e kakai 'oku 'ikai ko e kau Kalisitiané fakatou'osi. Neongo ia, kuo foaki mai kiate kitautolu 'a e 'ilo 'ilo mo e tekinolosia te tau lava pe 'o faka'aonga'i. 'Oku talamai 'e he Tohi Tapú 'oku tau fakamāma'i kitautolu 'i he taimi 'oku tau lea ai 'i he ngaahi lea kehekehé (1 Koliniitō 14:4). 'Oku 'aonga 'a e ngaahi lea kehekehé ki ha fa'ahinga feitu'u pē 'okú ke loto ke fakalelei'i.

Te ke lava 'o fakalelei'i ho 'ulungāngá, ho'o ongo'ingofua e ngaahi me'a 'o e Laumālié, pea mo ho'o mo'ui lelei.

'I he taimi ní, ko e fo'i lea ko e 'fakamāma'i' 'oku 'uhinga ia ke langa hake pe fakalelei'i 'a e falé. 'Oku fa'a 'uhinga 'a e fo'i lea 'falé' 'i he folofolá ki he sino fakamatelié. Ko ia, kapau 'oku 'i ai ha fa'ahinga me'a 'oku fehalaaki 'i ho sino fakamatelie, te ke lava 'o fakatonutonu, fakamo'ui, mo fakamalohia ia 'i ha'o lea 'aki ha ngaahi lea kehekehe. Ko ha founa fakalangi 'eni ke ke faka'aonga'i kapau te ke fekuki mo e ngaa-hi faka'ilongá pe ko ha sivi 'o e mahamahakí. 'Oku ma'olunga ange 'a e 'elelo 'i he tekinolosia fakafaito'o ma'olunga taha. Te ke lava 'o lotu 'i he lea kehekehe 'i ha fa'ahinga feitu'u pe pea 'i ha fa'ahinga taimi pe. 'I ho'o lotú, lotu 'i he loto mahino pea tukutaha ho'o tokangá ki hono fakamo'ui ho sinó. Fakapapau'i 'oku si'aki ho sinó 'e he mahamahakí. 'I ho'o toutou fai 'ení, te ke kei ma'u ai pē ho'o fakamo'ui mo 'ai ke ke hoko ko ha fakamo'oni 'o e mahakí.

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

'Oku nofo'ia hoku sinó 'e ha laumālie mā'olunga ange. 'I he'eku lea, 'oku ou lea 'o hange ko e palofita 'a e 'Otuá 'i ha lea 'oku 'ikai lava ke pu'aki 'e he tevolo. 'Oku fenapasi 'a e me'a kotoa pe 'i he'eku mo'ui mo e finangalo haohaoa 'o e 'Otuá.

FOLOFOLA TOKONI: 1 Kolinito 14:4

Ma'ake 4:24 (NLT)

Pea toe pehē ange 'e [Sīsū], "Tokanga 'aupito ki he me'a 'okú ke fanongo ki aí. Ko e ofi ange ko ia ho'o fakafanongó, ko e lahi ange ia e mahino te ke ma'ú—pea te ke ma'ú 'o toe lahi ange.

'Oku mālohi e ngaahi lea 'okú ke lea 'akí! Ko ho'o mo'ui he 'aho ni ko e ola ia 'o e ngaahi lea na'a ke lea 'aki 'aneafi. Ko ia, 'oku mahu'inga pe ko hai 'oku ke fanongo ki aí. Ko hono mo'oní, ko ia 'okú ke fanongo ki aí 'oku mātu'aki mahu'inga koe'uhí he ko e ngaahi lea 'okú ke fanongo ki aí ko e ngaahi lea ia 'okú ke fakahehema ke toutou lea 'aki. Ko e me'a ia 'oku ne 'ai e ngaahi hiva ke fu'u malohi. 'Oku toutou hiva'i 'a e fakalea 'o e hivá. 'Oku hoko 'a e ngaahi lea ko iá ko ha ngaahi fakahā mo ha ngaahi me'a 'okú ke lea 'aki.

'Oku uesia koe 'e he ngaahi lea 'okú ke fanongo ki aí 'o tatau ai pē pe 'okú ke 'ilo'i ia pe 'ikai. Kuó ke fakatokanga'i nai 'okú ke hiva'i ha fo'i hiva na'e 'ikai te ke palani ke hiva'i? 'Okú ke fehu'i lotu pē, "Na'e ha'u mei fē?" 'E lava pē ko ha fo'i hiva na'á ke fanongo ai kimu'a peá ke toki ma'u 'a Kalaisi. Ko e hā 'oku hoko ai iá? 'Oku tupu ia mei he ma'u e ngaahi leá. Ko e 'uhinga ia kuo pau ke ke tokanga taha ai ki he me'a 'okú ke fanongo ki aí. 'I he'ene a'u mai ki he folofola 'a e 'Otuá, fakafanongo ki he le'o 'e taha-ko e le'o totonú. 'Oku hanga 'e he fakatonutonu ki he le'o 'e taha 'o to'o 'a e fakakehe'i mo e puputu'u pea fenapasi ho laumalie mo e tokotaha ko ia. Te ke fakatokanga'i ho'o lea 'aki e me'a 'oku nau lea 'akí, pea 'e hoko e mālohi 'o 'enau ngaahi leá ko ho mālohi. Liliu e ngaahi lea 'okú ke fanongo ki aí, pea te ke liliu e me'a 'okú ke fakakaukau'i mo lea 'akí. Liliu e me'a 'okú ke lea 'akí, pea te ke liliu ho'o mo'ui!

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

'Oku ou lea 'aki e me'a 'oku talamai 'e he Tohi Tapú 'o kau kiate au 'i he'eku hoko ko ha tokotaha fakatupu fo'ou. 'Oku faka'ohovale'i au 'e he Laumalie 'o e 'Otuá, pea ko 'eku mo'ui ko ha ola fakapapu'i ia 'o e Folofolá!

FOLOFOLA TOKONI: Lea Fakatātā 22:17-18

Sēnesi 2:22 (KJV)

pea ko e hui vakavaka, 'a ia kuo to'o 'e he 'Eiki ko e 'Otuá mei he tangatá, na'á ne ngaohi ia ko e fefine, 'o ne 'omi ia ki he tangatá.

'Oku fehangahangai ia mo e ngaahi tui, akenga, mo e ngaahi fakakaukau manakoa, ka ko e nofo-mali 'oku ma'a e tangata. Na'e folofola 'a e 'Otuá 'oku 'ikai 'aonga ke toko taha pē ha tangata (Sēnesi 2:18), pea na'á Ne fai ha tokoni 'oku taau mo ia. 'Oku 'ikai 'uhinga 'a e 'fe'iloaki mo e tokoni' ko ha tokotaha tokoni. 'Oku 'uhinga ia ki ha konga pasolo 'oku pulia, 'i he taimi 'oku ma'u ai, 'oku ne fakakakato 'a e pasolo. 'Oku mahu'inga ke fakatokanga'i na'e 'ikai 'ilo'i 'e he tangatá 'okú ne toko taha pē; na'e 'ikai ke ne 'ilo'i na'e pulia ha konga. Ko e 'Otuá na'á

Ne fai 'a e loto fakapapau ko ia. Ko ia ai, ko e malí 'oku 'ikai koe'uhí he 'okú ke toko taha pē ka koe'uhí he 'oku pehē 'e he 'Otuá 'okú ke toko taha pē.

Ko e malí ko ha polokalama ia na'e fokotu'utu'u 'e he 'Otuá ke ma'u ai 'a e me'a na'e 'ikai ke Ne lava 'o foaki maí. Ko ha founa ia ki he tuenoa 'a e tangatá. Neongo na'e fetu'utaki faka'aho 'a 'Ātama mo e 'Otuá, ka na'e kei toko taha pē 'a e tangatá, 'a ia na'e pehē 'e he 'Otuá 'oku 'ikai ke lelei. Na'á Ne fakalelei'i leva 'a e palopalema 'o e nofo toko taha 'a 'Ātamá 'aki ha founa na'e 'ikai ko ia: ko ha fefine. Na'e 'ikai ala atu 'a e 'Otuá kiate la ke fusi hake 'a e fefiné ki tu'a. Ka, na'á Ne to'o ha hui vakavaka mei loto 'ia 'Ātama. Na'e ngaohi 'a e fefiné ma'á e tangatá, na'e fakatupu ia ma'á e tangatá, pea 'omi ia ki he tangatá. 'Oku 'ikai ha mali ia ta'e 'i ai ha tangata mo ha fefine, pea kiate kinautolu 'oku kole ke nau faikehekehe, 'oku taha pe 'eku tali: "Tapuni, 'oku lau 'a e Tohi Tapu!"

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

'Oku ou tuku 'eku mo'uí ki he mafai 'o e Folofola 'a e 'Otuá; ko ia, 'e melie 'eku nofo-malí. He 'ikai ke u ta'e lavame'a 'i hoku ngaahi vā fetu'utakí. 'Oku ou tu'utu'uni mo fakahā 'oku fakamā'oni'oni'i 'eku nofo-malí 'i he huafa māfimafi 'o Sisuú!

FOLOFOLA TOKONI: 1 Kolinito 11:8-9

Ma'ake 7:9 (KJV)

Pea pehē 'e ia kiate kinautolu, 'Oku lelei 'aupito 'a ho'omou si'aki 'a e fekau 'a e 'Otuá, koe'uhí ke mou tauhi 'a ho'omou talatukufakaholo 'amoutolú.

'Oku ma'ulotu ha ni'ihí he ko honau tukufakaholo ia ke fai ia; 'oku nau o he ko e feitu'u ia na'e 'i ai 'enau fa'ee mo 'enau kui fefine. 'Oku nau ma'ulotu he ko honau kainga 'a e faifekau, ka 'oku 'ikai fekau'aki 'a e ma'u lotu ia mo e tukufakaholo. 'Oku fekau'aki ia mo e talangofua ki he tataki 'a e Laumālie mo e Folofola 'a e 'Otuá. 'Oku fie ma'u ha ongo'ingofua fakalaumālie pau 'i hono 'ilo'i e siasi 'oku fie ma'u ke ke kau ki aí. 'Oku pehē 'e he Tohi Tapú na'e tǎnaki faka'aho 'e he 'Otuá ki he siasi (Ngāue 2:47). Ko ia, 'oku fakahaofi koe 'e he 'Otuá mo fakapapau'i 'a e siasi 'oku totonu ke tǎnaki atu ki aí, kae 'ikai

ko ho'o kui fefiné.

Ko e tukufakaholo ko ha lavame'a momoko. 'Oku fakahoko ia koe'uhí he ko e founga ia kuo fakahoko ma'u pē 'o a'u mai ki he taimi ko iá. 'Oku mālohi ange 'a e talatukufakaholó 'i he Folofola 'a e 'Otuá. Na'e fakahā 'e Sīsū he 'ikai lava 'e ha taha 'i he talatupu'á 'o 'ai ke 'oua na'a 'aonga 'a e Folofola 'a e 'Otuá, ka 'i he taimi 'okú ke hoko ai ko ha Kalisitiané, 'oku totonu ke ikuna'i 'e he Folofola 'a e 'Otuá ho'o ngaahi tukufakaholó. 'Oku lahi ange 'a e 'Otuá 'i he ngaahi 'ulungāanga fakafonuá. Ko ia, kapau 'e 'i ai ha taimi te ke fili ai 'i he ola lelei 'o e tukufakaholo mo e lolo, foaki mo e ola lelei 'o e folofola 'a e 'Otuá, pikitai ki he Folofola. 'E fakamālo atu homou to'u tangatá koe'uhí he na'á ke fai ia.

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

'Oku ou tu'utu'uni mo fakahā ko 'eku mo'uí ko ha misini lolo-lolo lelei, 'o 'unu atu ki he feitu'u kuo tu'utu'uni 'e he 'Otuá. Ko e lavame'a lelei 'a e ola pē 'oku ou ma'ú. 'Oku fakatolonga mai hoku fāmīlí, me'a fakapa'angá, mo e kaha'ú 'i he Huafa 'o Sīsú!

FOLOFOLA TOKONI: Hepelu 10:23

Sēnesi 1:16 (KJV)

Pea na'e ngaahi 'e he 'Otuá 'a e ongo fu'u maama lalahi 'e ua; ko e maama lahi ange ke pule ki he 'ahó, mo e maama si'i angé ke pule ki he po'ulí: na'á ne ngaahi foki mo e ngaahi fetu'ú.

Ko e la'aa ko e me'a lahi taha ia 'oku 'iloa 'i he ngaahi fetu'ú. 'Oku fu'u lahi 'a e lava ke hao 'a e ngaahi mamani 'e 1 million 'i he loto la'aa. Ke feinga ke puke 'a e me'afua 'o e ngaahi kongokonga, kapau na'e fakatatau 'a e la'aa ki he lahi 'o e mo'unga ko 'Evalesi, 'e hange 'a e mamani ko ha fo'i pulu ta pulu 'i hono fakafehoanaki. 'Ikai ngata ai, 'oku meimei tikili 'e 5,500 ka ko e mafana 'o e 'ea 'i he uho 'o laka hake 'i he 15 miliona. Ka 'oku fu'u lahi 'a e 'Otuá 'o ma'u ivi ai mei he la'aa.

'Oku kehekehe pe 'a e kulupu, 'oku fie fe'iloaki ha kakai 'e ni'hi mo e Palesiteni, pea 'oku 'i ai ha kakai 'oku fie fe'iloaki mo e Palesiteni. Ko e ha 'oku 'ikai ke ke fai ai ia? Kuo fai 'e he 'Otuá 'a e me'a kotoa pē te ne lavá ke hiki hake koe ki he tu'unga mā'olunga tahá. Na'á Ne ngaahi koe 'i Hono tataú mo Hono tataú, pea 'okú Ne LAHI! 'Oku totonu ke hā mei he me'a kotoa pē fekau'aki mo koé 'a e lahi 'o e 'Otuá. Pule kakato ki ho tu'unga fakafāmilí pea fakahā ki he māmaní pe ko hai koe. Fakakaukau lahi ki he ta'u ni 'o Hevani 'i mamani, pea fai ha ngaahi me'a lalahi koe'uhi he 'oku 'i ai ha 'Otuá lahi 'iate koe!

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

'Oku fakautuutu 'eku tu'unga. He 'ikai ha toe fili 'a kinautolu na'a nau sio hifo kiate au ka ke nau hanga hake kiate au. 'Oku 'ikai ke u tui 'oku si'isi'i! 'Oku ou fokotu'u hoku tu'ungá 'i he tafa'aki 'o e laumālié, pule'angá, sosaietí, mo hoku fāmilí. 'Oku ou fakahaa'i loto-to'a ko ha TOKOTAHA LAHI au!

FOLOFOLA TOKONI

Taniela 11:32

Matiu 7:9 (NKJV)

Pe ko e tangata fē 'iate kimoutolu, kapau 'e kole mā 'e hono fohá, te ne 'ange ki ai ha maka?

'Oku fa'a hoko 'a e 'Otuá ko e kosi fetuku ki ha fa'ahinga me'a pe 'oku fehalaaki 'i he mamani pea 'i he mo'ui 'a e kakai. Kuo a'u 'o mata'itohi lahi 'a e ngaahi kautaha malu'í 'i he me'a ni, 'o pehe 'oku hoko ai ha ngaahi me'a fakamamahi ki he "ngaahi ngaue 'a e 'Otuá." 'I he taimi 'oku fehanga'angai ai e kakai mo e ngaahi faingata'á, ngaahi me'a fakamamahi, pe mahamahaki, 'oku fa'a fehu'ia e angalelei 'a e 'Otuá, ka 'o kapau te ke fehu'ia 'a e tupu'anga 'o e ngaahi tūkunga 'okú ke 'i aí, manatu'í 'a e me'a 'e taha ko 'ení: 'Oku lelei 'a e 'Otuá.

Ko e lelei 'a e 'Otuá ko e taha ia 'o e ngaahi fakahā ma'ongo'onga taha 'e

lava ke ke ma'ú, tautautefito ki he taimi 'oku ke fehanga'angai ai mo ha ngaahi tūkunga faingata'á. Ko ha Tamai lelei la 'okú Ne foaki 'i he anga'o-fa 'a e me'a kotoa pē 'oku 'ausiá, 'o 'ikai koe'uhí ko ho'o fai ha me'a ke ma'u ai iá, ka koe'uhí ko Hono tu'unga toputapu. 'Okú ne lelei! Ko ia ai, 'oku 'ikai ko Hono finangaló pē ke fakamo'ui koe 'i ho'o mo'ui lelei.

Fakata'au kia Sisuú, ko e fakamo'ui ko e mā; na'a mo e crumbs te nau lava 'o fai ha ngaahi me'a faka'aofo (Matiu 15:26-28 KJV). Na'e foaki atu 'e he 'Otuá ha me'a lahi ange 'i he mā pē: 'Okú Ne finangalo ke ke fiefia 'i he mo'ui lelei fakalangí! Ko ia, kapau 'oku 'ikai ke ke ongo'i lelei, manatu'í e angalelei 'a e 'Otuá. Lea 'aki 'a e Folofolá kae 'oua kuo mole 'a e ngaahi faka'ilongá. Hokohoko atu ho'o malanga 'aki 'Ene Folofolá kae 'oua kuó ke ma'u 'Ene lelei mo e mo'ui lelei fakalangí, ko ho'o a'usia faka'ahó ia.

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

'Oku 'omi 'e he folofola 'a e 'Otuá 'a e mo'ui lelei ki hoku sinó. Ko 'Ene mo'oní ko hono 'ai ke tau'atāina hoku sinó mei he mamahi kotoa pē. 'Oku fakahaofi au mei hono faka'auha 'o e mahakí, mahakí, mo e ngaahi vaivaí, 'i he huafa māfima'fi 'o Sisuú!

FOLOFOLA TOKONI: Matiu 15:21-28

Loma 7:19 (TLB)

Ko e taimi 'oku ou fie fai lelei ai, 'oku 'ikai; pea ko e taimi 'oku ou feinga ai ke 'oua na'á ku fai ha me'a halá, 'oku ou fai pē ia .

'Oku 'ikai tukunoa'i 'a e ngaahi holi an-gahala'ia, 'oku fetongi kinautolu. Ko hono 'uhinga ia 'i he kotoa 'o e folo-fola, he 'ikai ngata pe 'i hono talaatu 'e he 'Otua ke tukuange 'a e ngaahi 'ulungaanga hala mo e ngaahi faka-kaukau, ka 'oku Ne toe talaatu foki ke ke tui pe fetongi kinautolu 'aki 'a e me'a kuo Ne lau 'oku fe'unga mo koe ko ha fakatupu fo'ou ('Efeso 4:22-27 KJV). 'I he taimi 'okú ke tokanga taha ai ki he me'a 'oku 'ikai te ke fie fai, te ke tōnounou he taimi kotoa pē.

Te ke fakatokanga'i 'oku ke mo'ui 'aki e veesi he 'aho ni: ko e taimi 'oku ou fie fai lelei ai, 'oku 'ikai; pea ko e taimi 'oku ou feinga ai ke 'oua na'á ku fai ha me'a halá, 'oku ou fai pē ia . 'I he mo'ui loloto ange ko 'eni, 'oku ke fehengahangai ai mo ha fo'i fehu'i vil-itaki pe 'e taha: 'oku ke fie ma'u 'a Kalaisi pe ko e ngaahi fakahehema an-gahala'ia 'a e kakano? Ko ha fefa'uhi lahi 'eni ki ha kau Kalisitiane tokolahi, ka 'oku 'i ai ha founga lelei ange ke ikuna'i 'aki ha fa'ahinga holi an-gahala pē 'okú ke ongo'i ko hono ikuna'i koe.

Ko ho'o fie ma'u pe ha konga lahi ange 'o e Folofola ke fakafepaki'i mo fetongi 'a e holi 'oku ke faka'amu ke si'aki koe'uhi he 'oku teke'i 'e he mama 'a e fakapo'uli. 'Oku ke fie ma'u 'a e Folofola fekau'aki mo e tafa'aki ko ia 'o e fefa'uhi 'i ho loto. Kapau 'okú ke fefa'uhi mo e holi kovi, fafanga 'a e ngaahi folofola 'oku fakamatala ki he haohaoá. Kapau ko ho'o palopalemá 'a e loí, fakaheka ho laumālié 'aki 'a e folofolá fekau'aki mo hono faka'aonga'i 'o e 'eleló ki he me'a 'oku mo'oní, lelei, pe lelei. Kumi ha holi 'i he Folofolá 'okú ne ikuna'i 'a e holi ki he anga-halá, pea tuku ke fai 'e he Folofolá 'a e ngāue kotoa pē.

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

'Oku fakautuutu 'eku holi ki he Folofolá. 'Oku fehengahangai 'a e holi kotoa pē mo e maama 'o e Folofolá, pea 'oku teke'i atu leva 'a e fakapo'uli kotoa pē.

FOLOFOLA TOKONI

Loma 7:19-25

Filipai 2:5-6 (KJV)

Ke 'iate kimoutolu 'a e fakakaukau ni, 'a ia na'e 'ia Kalaisi Sīsū foki, 'a ia na'e 'i he tatau mo e 'Otuá, na'e 'ikai te ne pehē ko ha kaiha'a ia ke tatau mo e 'Otuá:

'Oku ke ma'u e fakakaukau 'a Kalaisi ko ia ke fakavai ho loto 'i he mo'oni ko ia kae 'oua kuo ne pule'i faka'aufuli ho'o fakakaukau. 'Oku 'ikai loto mamahi 'ene fakakaukau, 'ikai puputu'u Hono 'atamai, pea 'oku 'ikai fakahehema 'Ene fakakaukau ke manatu. He 'ikai lava ke mahino ki he'ene fakakaukau ha fa'ahinga me'a 'oku fakatu'utāmakí ki he tu'unga lelei, fakalalakaka, mo e tu'umālie 'a e tokotaha 'oku 'a'aná. 'Oku 'ikai lava ke pehē 'e he 'atamai 'o Kalaisi 'oku maumau pea 'ikai lava ke mahino 'a e tonounou ko ia. 'Oku hao ia mei he ngaahi fakakaukau masivesiva pea 'ikai fakatokanga'i e ngaahi loi 'a e tevolo. Ko e 'atamai ia 'okú ke ma'ú.

Ko e ngaahi mo'oni faka'ei'eiki mo mo'oni ia 'o kau ki he fakakaukau 'a Kalaisi, ka kuó ke fakakaukau nai ki he me'a 'oku talaatu 'e he vāsí? 'Ulu-aki, 'okú ne pehē, "ko ia 'oku 'i he tatau mo e 'Otuá na'e fakakaukau." 'A ia ko hono 'uhingá 'oku totonu ke pule'i ho'o fakakaukau 'e he 'ilo'i 'o e Tokotaha 'okú ke 'i aí. Pea 'oku pehē ai na'e 'ikai lau 'e he 'atamai 'o Kalaisi ko Sīsū ko ha kaiha'a ia ke tatau mo e 'Otuá. Na'á Ne 'afio'i na'á Ne taha mo e Tamai, 'o 'ikai lava ke fakamavahevahe'i, pea mo fakakaukau tatau! Fakalaulaloto ki he fo'i mo'oni ko 'eni, pea te ke fakatokanga'i 'oku ke fakakaukau 'oku fenapasi lelei e ngaahi fakakaukau 'a e 'Otuá mo e fakakaukau 'a Kalaisi 'iate koe!

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

Ko 'eku fakakaukau ko ha kolotau pau, 'oku 'ikai malava ke maumau'i 'e he ngaahi loi 'a e filí. 'Oku ou mahulu hake 'i he maama fakaemāmani ko 'eni 'oku mahino ki he fa'ahinga 'o e tangatá. Ko ia ai, 'oku 'ikai ko ha me'a mahu'inga 'a e ta'ema-lava. 'Oku 'ata 'eku fakakaukau ki he ngaahi ongo mo e ue'i 'a e Laumalie, pea 'oku ou tui 'oku lahi e ngaahi fakakaukau 'a e 'Otuá.

FOLOFOLA TOKONI: 1 Kolinito 2:16

Sēnesi 3:20 (KJV)

Pea na'e ui 'e 'Ātama 'a e hingoa 'o hono uaifí ko 'Ivi; koe'uhí he ko e fa'ē ia 'a e kakai mo'ui kotoa pē.

Ko e malí ko ha ngāue ia 'o e 'ofa, ka 'oku 'ikai fie ma'u ia ke ngāue mālohi. 'I he taimi 'oku fetaulaki ai ha tangata mo ha fefine 'oku finangalo 'a e 'Otua ke fe'iloaki mo ia, he 'ikai ke ne hao-haoa. Ko e tui ki ai ke delude koe pea fokotu'u ho'ono nofo mali ki ha ngaahi 'amanaki hala. Na'e foaki 'e 'Ātama kia 'Ivi ha hingoa mo ha ngāue na'á ne fie ma'u, pea 'oku foaki 'a e 'alo'ofá ki he husepānifí ke ne fakatupu 'a e fefine 'okú ne faka'amu ki aí. 'Oku fakaha 'e he 'Otua ki he tangata 'a e me'a 'oku fie ma'u ke a'usia 'e he fefine 'i he'ene mo'ui, pea kuo pau leva ke ne fa'a kat-aki mo hono uaifí 'i he'ene tokoni'i ia ke ne a'usia ia.

'Oku fatongia 'aki 'e he husepānifí hono 'ai hono uaifí ke hoko ko e tokotaha haohaoa kiate ia 'aki 'ene fakatupulaki hono 'ulungāangá, 'o 'ikai 'i he chiding pe fakatupu'ita, ka 'i he'ene fufulu 'aki ia 'a e Folofolá ('Efesō 5:25-26 KJV). 'Okú ne sio ki he me'a 'oku talamai 'e he Folofolá peá ne fakalotolahi'i ia ke tu'u laine mo e me'a 'oku talamai 'e he Folofolá. 'Oku fatongia 'aki 'e he husepānifí hono fakahā ia kiate ia 'o hangē pē ko hono foaki 'e Kalaisi 'a e Siasí kiate lá ('Efesō 5:27). Ko ia, 'oua na'á ke fo'i. Lotua mo 'ofa 'i ho uaifí 'o hangē ko e 'ofa 'a Kalaisi 'iate kitautolú. 'Oku hanga 'e he 'ofa 'a Kalaisi 'o ngaohi 'a e Siasí ke kakato. 'Oku evoke 'e he'ene ngaahi lea hono faka'ofa'ofa. Ko e me'a kotoa pe 'oku Ne fai mo lea 'aki 'oku fakataumu'a ia ke ne 'omi 'a e lelei taha mekiate ia, 'o ne fakatui ia 'i ha silika hinehina faka'ofa'ofa, mo faka'ofa'ofa 'i he ma'oni'oni. Ko e founga ia 'oku totonu ke 'ofa ai 'a e husepānifí 'i honau uaifí mo e founga 'e lava ai 'e he husepānifí kotoa pē 'o ma'u 'a e uaifí 'o 'ene ngaahi faka'ānauá.

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

'Oku toe loloto ange 'eku 'ofa 'i he'eku muimui ki he fokotu'u-tu'u kuo 'omai. 'Oku ou ma'u 'a e 'alo'ofa ke fakahoko hao-haoa hoku ngaahi fatongia kuo foaki mai 'e he 'Otuá 'i he Hua-fa 'o Sisuú.

FOLOFOLA TOKONI: 'Efesō 5:25-28

1 Kolinitō 11:3 (KJV)

Ka 'oku ou faka'amu ke mou 'ilo'i, ko e 'ulu 'o e tangata kotoa pē ko Kalaisi; pea ko e 'ulu 'o e fefiné ko e tangata; pea ko e 'ulu 'o Kalaisi ko e 'Otuá ia.

'Oku 'ikai ha tu'unga tatau 'i he nofo-mali pea 'oku kehe 'aupito 'eni ia mei he me'a 'oku tala 'e he mama-ni. Ka 'oku tatau tofu pē ia mo hono fokotu'u 'e he 'Otuá 'a e tu'utu'uni 'i he nofo-malí. 'I he taimi 'oku fili ai ha fefine ke mali, 'okú ne fili ke 'i he malumalu 'o hono husepānití. He 'oku fakaha 'e he Folofola 'a e 'Otua ko e 'ulu 'o e tangata kotoa pe ko e 'Otua ia, pea ko e 'ulu 'o e fefine 'a e tangata (1 Kolinito 11:3 KJV).

'Oku pehē ko e husepānití 'a e 'ulú, pea ko e fefiné 'a e kiá, ko ia te ne lava 'o

fakatafoki 'a e 'ulú ki ha feitu'u pē 'okú ne fakahāifua ki ai, ka 'oku tonu fakakonga pē 'eni. Neongo 'oku mo'oni 'oku ma'u 'e he uaiifí 'a e 'alo'o-fa ke tākiekina hono husepānití 'o fakafou 'i he'ene talanoa faka-'Otuá pe tō'onga mo'uí, ka ko 'ene tefito'i taumu'á ke pou pou 'i 'a e nga'unu 'a e 'ulú, pea fakapapau 'i 'e hono husepānití 'a e ngaahi me'a ko iá.

Na'a mo e lea 'a ha fefine, 'oku 'ikai teitei 'i he 'ulu 'a e kia ka 'i lalo. Ko ha hoa ngaue haohaoa ia 'o e tu'unga fakatakimu'a mo e pou pou 'oku ne 'ai ke malava 'a e tu'unga fakatakimu'a ko ia. 'Oku ma'u mei he tu'unga faingamālie ko iá 'a hono ma'u 'o e ivi mo e mahu'inga 'o e uaiifí.

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

'Oku ou fakavaivai kia Kalaisi, pea 'oku 'i he 'eku talangofuá 'a hoku mālohí. 'Oku ou muimui 'i he Folofolá 'i hoku ngaahi vā fetu'utakí, malí, mo e pisinisí. 'Oku ou tu'utu'uni mo fakaha ha palani 'a e fili ki hoku va fetu'utaki 'oku kaniseli mo to'o ia, 'i he huafa mafimafi 'o Sisuu!

FOLOFOLA TOKONI

1 Pita 3:1-2

Ngāue 9:39 (KJV)

Pea toki tu'u hake 'a Pita 'o 'alu mo kinautolu. 'I he'ene ha'ú, na'a nau 'omi ia ki he loki 'i 'olunga 'i 'olungá: pea na'e tu'u fakataha mo ia 'a e kau fafine kotoa pē kuo mate honau 'unohó, 'o nau fakahā 'a e ngaahi kote mo e kofu na'e ngaahi 'e Toakase, lolotonga 'ene 'iate kinautolú.

Ko e Fauniteni 'o e To'u Tupú ko ha fa'ahita'u failau fakakaukau ke toe fakafoki mai 'a e to'u tupu 'o ha taha pē 'oku inu pe kaukau 'i hono ngaahi vaí. Ko e fekumi ki he Matavai Mapunopuna 'o e To'u Tupú ko e feinga ia 'a e tangatá ke fakatolonga pe fakatolonga 'a e mo'uí. Ko ha motolo ia 'oku fa'ele'i 'i he ta'efieauna mo e manavasi'i ki he mate, ka 'oku 'i ai ha me'a 'oku malohi ange ia 'i ha matavai mapunopuna 'o e to'u tupu, pea 'oku ui ia ko e mo'ui

loloa. 'Oku malohi ange mo'ui loloa 'i he fa'itoka pea 'oku ne 'oatu kiate koe 'a e malohi ke kakaa'i 'a e mate. Neongo ia, 'oku foaki ia kiate kinautolu 'oku nau fakatonuhia'i 'a e 'uhinga 'o 'enau mo'ui loloa 'aki 'enau 'aonga.

'Oku talamai 'e he Tohi Tapú na'e 'aonga 'a Toakase 'i he'ene ngāue ki he 'Otuá mo Hono kakai 'o a'u ki he taimi na'á ne mālōlō aí, na'e 'i ai ha fakamo'oni ta'e toe veiveiua na'e kei fie ma'u pē ia. Ko hono olá, na'e fekau'i ai 'a e maté ke tukuange 'ene piki ma'ú, pea na'e fakafoki ia ki he fonua 'o e kakai mo'uí. Ko e fehu'i lahi taha 'oku mahulu atu 'i he puipui 'o taimí, ko e hā ha me'a kuó ke fai ki he Kalaisi na'á ku 'oatu kiate koé? Ko e taimi 'eni ke teuteu'i ai ho'o talí. 'Ai ke lau ho taimi 'i he māmaní, 'ai ke 'aonga ho'o ngāue ki he 'Otuá mo e ni'hi kehé, pea te ke ma'u 'a e kĪ ki ho'o mo'ui fuolá.

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

'Oku ou tu'utu'uni mo fakahā 'e 'ikai te u mate ki mu'a 'i hoku taimí. Te u fakaloloa hoku ngaahi 'ahó 'aki ha'aku 'ai ha faka'ilonga he 'ikai lava ke to'o.

FOLOFOLA TOKONI

Saame 90:12

Good News
DAILY

2 Samuela 6:6 (KJV)

Pea 'i he 'enau a'u mai ki he haha'anga ufa'u 'a Nēikoneé, na'e mafao atu 'e 'Usa 'a hono nimá ki he puha 'o e 'Otuá, 'o ne puke ia; he na'e lulu'i ia 'e he fanga pulú.

'I he tu'unga faka'ekonōmika 'a e 'Otuá, 'oku 'ikai ngofua ke ke hiki fakalaka 'i ha ngaahi sitepu. Kapau te Ne 'oatu ha fakahinohino mo talaatu ke ke fai ha me'a 'i ha founa pau, fai ia 'o hangē tofu pē ko 'Ene leá. Hange ko hono 'ilo'i fakamamahi 'e 'Usa, ko ha lesoni 'eni 'oku ako lelei taha 'i he fakahinohino kae 'ikai ko e a'usia. Na'e 'osi 'oange 'e he 'Otuá ha ngaahi fakahinohino ki he founa 'oku totonu ke 'ave ai 'a e Puha 'o e Fuakavá mei ha feitu'u 'e taha ki ha feitu'u 'e taha, pea na'á Ne 'amanaki 'e 'ave 'a e ngaahi fakahinohino ko iá ki he tohí.

Na'e pau pē ke 'ave 'a e 'a'aké 'e he kau Līvaí, pea na'e 'ikai lava 'e ha taha 'o ala ki ai. 'I he taimi na'e hiki ai 'a e 'a'aké mei Paa-Siuta ki he Kolo ko Tēvitá, na'e lulu'i ia 'i he saliate na'e 'ave ki ai. Na'e mafao atu 'e 'Usa hono nimá ke puke 'a e 'a'aké ka na'á ne maumau'i 'a e fakahinohino 'a e 'Otuá 'aki 'ene ala ki ai. Ko ha fehalaaki ia na'e mole ai 'ene mo'uí.

'Oku 'uhinga 'a e Mo'ui Loloto angé ki hono tokanga'i lahi ange 'o e ngaahi me'a mo e ngaahi fakahinohino 'a e 'Otuá. Ke mahino ko ha Tamai 'ofa la, pea ko la foki 'a e Fakamaau mā'oni'oni. He 'ikai ke ke teitei lava 'o ma'u ha palani lelei ange ka ko 'Ene palani. Ko ia, 'oua na'a ke feinga ke tokoni ki he 'Otuá 'aki ha'o fai kiate la ha fa'ahinga hoifua ta'e te Ne fakangofua. Ko e fakahinohino kotoa pē 'okú Ne 'omi 'oku mahu'ingamālie mo taumu'a 'aki 'etau fakakaukau lelei mā'olunga tahá. Ko e me'a pē 'oku fie ma'u ke ke fai ko e muimui ki he me'a 'okú Ne folofola 'aki.

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

Ko au ko e tokotaha kuo fakama'u 'e he 'Eikí. Ko ia, ko e hā pē ha me'a 'okú Ne folofola mai ke u faí, te u fai ia.

FOLOFOLA TOKONI: Luke 6:46; 1 Kolinito 1:25

'Īsaia 12:3 (NKJV)

Ko ia 'i he fiefia te ke 'utu ai 'a e va'i mei he ngaahi vaitupu 'o e fakamo'uí.

Ko ha me'a fakafo 'a e fakamo'uí! Ko hono fakahaofi ia ho laumālié ki he taha ta'engata mo e 'Otuá, 'o ma'u ai ho tu'unga 'i he Pule'anga 'o e 'Otuá, pea mo ha ngaahi me'a lahi ange. 'Oku 'i ai ha ngaahi vaitupu 'o e fakamo'uí 'a ia te ke lava 'o tā mei ai, 'a e ngaahi saiti 'oku foaki mei he mo'uí ke poupu'i mo fakafo'ou koe. 'Oku 'uhinga 'a e fakamo'ui ki he fakahaofi, tokoni, tokoni, ikuna, mo'ui lelei, mo e tu'umalie. Haleluia!

Ko e me'a kotoa pe na'a ke fie ma'u mo fie ma'u, na'e 'oatu ia 'i he taimi na'a ke ma'u ai 'a e fakamo'ui koe'uhi ko e taimi na'a ke ma'u ai 'a e fakamo'ui, na'a ke ma'u 'a Sisu! Fakafeta'i

ki he 'Otuá! 'Oku 'iate la 'a e me'akai faka'ofa'ofa 'o e me'a kotoa pē 'okú ke fie ma'ú. 'Oku 'ikai ha ofo 'i he pehē 'e he Tohi Tapú 'i he fiefia te ke ma'u mei he ngaahi vaitupu 'o e fakamo'ui! 'E hangē 'oku fepaki homou tūkungá mo e mo'oni 'o homou fakamo'ui.

'E ala fie ma'u ha tokanga ki ho'o mo'ui lelei. Mahalo 'e fie ma'u ha fakafiemālie ki ho'o 'akauni pangikeé. Mahalo 'e fie ma'u 'e homou fāmīlí ha fakahaofi. Mahalo 'oku hoko takai 'iate koe ha ngaahi me'a 'o ke ongo'i loto mamahi ai. 'Oku makatu'unga 'a e fiefiá 'i he ngaahi me'a 'oku hokó. 'I he tafa'aki 'e tahá, 'oku ma'u ma'u pē 'a e fiefiá he 'oku fakatefito ia 'i he 'ao 'o Sísuú (Saame 16:11 KJV) 'i ho'o mo'ui mo e me'a kotoa pē 'okú Ne 'omi maí. 'Oku 'i ai ha Folofola ki ha me'a pē te ke fie ma'u. Ko e va'i ia. Tā fakatāta'a'i ia pea fiefia, 'i ho'o 'ilo'i ko e hā pē 'a e fie ma'ú, kuo 'omi ha founa ke fakalelei'i 'aki!

FANONGONONGO FAKAEPALOFITA

'Oku ou fiefia ta'e ngata he 'oku 'iate au 'a e 'Eiki ko Sísuú. 'Oku tokoni'i au. 'Oku ou ikuna. 'Oku fakahaofi au. 'Oku tupulaki 'eku mo'ui lelei, pea ko e me'a pē 'oku ou sio ki aí ko e tu'umalie! Te u fiefia, ma'u ha fiefia lahi, pea 'ai 'a e tēvoló ke lele! Haleluia!

FOLOFOLA TOKONI

] Tesalonika 5:16

SCRIPTURE PASSAGE FOR PROTECTION

ISAIAH 54:

14 I AM BUILD SOLID, GROUNDED IN
RIGHTEOUSNESS,
FAR FROM ANY TROUBLE—NOTHING TO
FEAR!
FAR FROM TERROR—IT WON'T EVEN COME
CLOSE!

15 IF ANYONE ATTACKS ME,
I WILL NOT THINK FOR A MOMENT THAT
GOD SENT THEM,
AND IF ANY SHOULD ATTACK ME,
NOTHING WILL COME OF IT.

16 GOD CREATED THE BLACKSMITH
WHO FIRES UP HIS FORGE
AND MAKES A WEAPON DESIGNED TO KILL.
HE ALSO CREATED THE DESTROYER—

17 BUT NO WEAPON THAT CAN HURT ME
HAS EVER BEEN FORGED.
ANYONE WHO ACCUSES ME
WILL BE DISMISSED AS A LIAR.
I AM GOD'S SERVANT SO THIS IS WHAT I CAN
EXPECT
GOD WILL SEE TO IT THAT EVERYTHING
WORKS OUT FOR THE BEST FOR ME."

THIS IS WHAT GOD SAYS TO ME AND
IT WILL NOT FAIL IN JESUS'S NAME!

KUÓ KE MA'U ' A SĪSŪ KALAISI?

'OKU MAU FAKAAFE'I KIMOUTOLU KE MOU NGAOHI 'A SĪSŪ KALAISI
KO E 'EIKI 'O HO'O MO'UÍ 'I HO'O LOTUA 'A E LOTU KO 'ENÍ;

"E 'EIKI KO E 'OTUA, 'OKU OU HA'U KIATE KOE 'I HE HUAFĀ 'O
SĪSŪ KALAISI. 'OKU OU TUI 'AKI HOKU LOTÓ KOTOA KIA SĪSŪ
KALAISI, KO E 'ALO 'O E 'OTUA MO'UÍ. 'OKU OU TUI NA'Á NE
PEKIA MA'AKU PEĀ NA'E FOKOTU'U IA 'E HE 'OTUÁ MEI HE MATÉ.
'OKU OU TUI 'OKÚ NE MO'UI HE 'AHÓ NI. 'OKU OU FAKAHĀ 'AKI
HOKU NGUTÚ KO SĪSŪ KALAISI 'A E 'EIKI 'O 'EKU MO'UÍ TALU MEI
HE 'AHÓ NI. 'OKU OU MA'U 'A E MO'UI TA'ENGATÁ 'IATE IA PEĀ 'I
HONO HUAFĀ; 'OKU FANAU'I FO'OU AU. FAKAMALO ATU 'EIKI, 'I
HO'O FAKAHAOFI HOKU LAUMALIE! KO E FĀNAU AU 'A E 'OTUÁ
HE TAIMÍ NI. HALLELUIAH!"

TALAMONU ATU! KUO KE HOKO KO E FANAU 'A E 'OTUA.

TO RECEIVE MORE INFORMATION ON HOW YOU CAN GROW
AS A CHRISTIAN, PLEASE GET IN TOUCH WITH US ON

UK: +44 3333 448 612

USA +1 240 781 6942

RSA +27 51 004 0209

WWW.UEBERTANGEL.ORG | WWW.GOODNEWSWORLD.COM

Become a
GoodNewsWorld
PARTNER

PARTNER NOW AND HELP SPREAD
THE **GOODNEWS** AROUND THE WORLD

VISIT www.goodnewsworld.com/partner

The Good News World Helplines

USA: +1 (240) 781-6942

UK: +44 333 344 8612

RSA: +27 (51) 004-0209

www.goodnewsworld.com